2and May to 14 Nov.

ASSAM LEGISLATIVE ASSEMBLY DEBATES

Debates, 1977
to 19 Nov.
II
ALA Library
Dist.

OFFICIAL REPORT

SEVENTEENTH SESSION OF THE ASSAM LEGISLATIVE ASSEMBLY ASSEMBLED AFTER THE FIFTH GENERAL ELECTIONS UNDER THE SOVEREIGN DEMOCRATIC REPUBLICAN CONSTITUTION OF INDIA.

BUDGET SESSION

VOL-XVII
NO. 23 — 28

Dated the 2nd May 1977

Price Rs. 21·80

CONTENTS

Budget Session

Vol-XVII No. 23

Dated the 2nd May, 1977

		Page
1.	Questions and Answers	1-30
2.	Voting on Demands for grants	30-99
3.	Miscellaneous Matters	99-107
4.	Matter under Rule 301	107-110
5.	Statement by Minister	111-114
6.	Election of members to Dibrugarh University Court	114
7.	Adjournment	115

DEBATES OF THE ASSAM LEGISLATIVE ASSEMBLY
MONDAY, MAY 2, 1977

The House met at 10 A.M in the Assembly Chamber, Dispur with Mr. Speaker in the Chair

STARRED QUESTIONS AND ANSWERS

বিঃ জাগীৰোড আৰু মৰিগাৱঁত চিনেমা হলৰ পাৰ্মিট

শ্ৰীপিটসিং কোঁৱৰে সুধিছে ঃ

*২৯৭। মাননীয় মুখ্য মন্ত্ৰী মহোদয়ে অনুগ্ৰহ কৰি জনাবনে—

(ক) নগাওঁ জিলাৰ মৰিগাওঁ মহকুমাৰ অন্তৰ্গত জাগীৰোড আৰু মৰিগাৱঁত দুজন ব্যক্তিয়ে চিনেমা হল কৰিবৰ বাবে পাৰ্মিট পোৱাটো সঁচানে?

(খ) যদি সঁচা হয়, তেনেহলে সেই ব্যক্তি দুজন কোন?

শ্ৰীশৰৎ চন্দ্ৰ সিংহ (মুখ্য মন্ত্ৰী) য়ে উত্তৰ দিছে ঃ

(ক) হয়।

(খ) জাগীৰোডত শ্ৰীমতী ৰেণু শইকীয়া আৰু মৰিগাৱঁত শ্ৰীক্ষিৰোদ বৰুৱা।

শ্ৰীপিতসিং কোঁৱৰ ঃ উপাধ্যক্ষ মহোদয়, জাগিৰোডত এটা চিনেমা হল কৰিবৰ কাৰণে জাগিৰোডৰ এখন সমবায় সমিতিয়ে চৰকাৰৰ ওচৰত দৰখাস্ত কৰা কথাটো সচা নে?

শ্ৰীশৰত চন্দ্ৰ সিংহ (মুখ্য মন্ত্ৰী) ঃ হয়।

শ্ৰীপিতসিং কোঁৱৰ ঃ তেওঁলোকে যিটো আবেদন কৰিছে সেই আবেদন কৰা প্ৰাৰ্থীক নিদি এজন ব্যক্তিগত লোকৰ নামত কিয় বিবেচনা কৰা হল যিহেতু চৰকাৰে সমবায় সমিতিক প্ৰাধান্য দি আহিছে?

শ্ৰীশৰত চন্দ্ৰ সিংহ (মুখ্য মন্ত্ৰী) ঃ সেই সমবায় সমিতিখনে দৰখাস্ত কৰিছিল আৰু প্ৰথমতে কিছু আগ্ৰহ প্ৰকাশ কৰিছিল যদিও পিচলৈ একেবাৰেই ইণ্টাৰেষ্ট নিদিয়া হল।

শ্ৰীপিতসিং কোঁৱৰ ঃ এই যি গৰাকী মহিলাই পালে তেওঁ যথেষ্ট অৱস্থাপন্ন লোক কিয়নো তেওঁ পেপাৰ মিলৰ মেনেজাৰকো থাকিবলৈ ঘৰ সাজি দিছে

আৰু ষ্টেট বেংককো ঘৰ সাজি দিছে। তেনে ক্ষেত্ৰত এনে এজন অৱস্থাপন্ন মানুহক কিয় চিনেমা হল কৰিবৰ কাৰণে পাৰ্মিচন দিয়া হল ?

শ্ৰীশৰত চন্দ্ৰ সিংহ (মুখ্য মন্ত্ৰী) : ডেপুটি কমিশ্যনাৰৰ পৰা এই বিষয়ে প্ৰতিবেদন অনা হৈছিল আৰু তাৰ ওপৰত ভিত্তি কৰি দিয়া হৈছিল

শ্ৰীগুনেন্দ্ৰ পণ্ডিত : চিনেমা হলৰ কাৰণে তেখেতক পাৰ্মিচন দিয়া হৈছে বুলি কৈছে। তাৰ বাহিৰেও কিমানে দৰখাস্ত কৰিছিল আৰু কিমান সমবায় সমিটিয়ে দৰখাস্ত কৰিছিল আৰু কি ভিত্তিত বিবেচনা কৰি এই প্ৰাৰ্থীজনক দিয়া হল ?

শ্ৰীশৰত চন্দ্ৰ সিংহ (মুখ্য মন্ত্ৰী) : সমবায় সমিতিৰ লগতে এই গৰাকী মহিলা, এইচ, এন, ডেকা আৰু পি, এন, নেওগকে ধৰি ৪খন দৰখাস্ত আহিছিল।

শ্ৰীগুনেন্দ্ৰ পণ্ডিত : বাকী কেইজনক কি ভিত্তিত নাকচ কৰা হল সেই বিষয়ে মন্ত্ৰী মহোদয়ে জনাব নে ?

শ্ৰীশৰত চন্দ্ৰ সিংহ (মুখ্য মন্ত্ৰী) : ডি, চিৰ যিটো ৰিপোৰ্ট সেই ৰিপোৰ্ট মতে ৰেনু শইকীয়াৰ নামটোৰেই যোগ্য বুলি দিয়া হল আৰু সেইমতে চিনেমা হলৰ ঘৰটো সাজিবৰ কাৰণে পাৰ্মিচন দিয়া হল। বাকী ২ গৰাকীৰে এগৰাকী শ্ৰীডেকাৰ এখন মদৰ দোকান আছে।

শ্ৰীগুনেন্দ্ৰ পণ্ডিত : মৰিগাওঁৰ যিজন প্ৰাৰ্থী আছিল তেওঁৰ নামটো কিয় বিবেচনা কৰা নহল ? বাকী ২ জনৰ প্ৰাৰ্থীত্ব কি ভিত্তিত বিবেচনা কৰা হল ?

শ্ৰীশৰত চন্দ্ৰ সিংহ (মুখ্য মন্ত্ৰী) : ইয়াত মৰিগাওঁৰ কথা অহা নাই জাগিৰোডৰ কথাহে কোৱা হৈছে।

শ্ৰীকেগেৰাম হাজৰিকা : জাগিৰোডত চিনেমাহলটো কৰিবৰ কাৰণে কেইজনমান নিবনুৱা ডেকাই সমবায় সমিতি কৰি দৰখাস্ত কৰিছিল আৰু তাৰ পিচত বহুবাৰ তেওঁলোকে দিশপুৰলৈকে অহা যোৱা কৰি আছিল। কিন্তু এতিয়া মুখ্যমন্ত্ৰী মহোদয়ে কৈছে যে এই সমবায় সমিতিয়ে পিচলৈ আগ্ৰহ নেদেখুৱালে আৰু ডি, চিৰ ৰিপোৰ্টৰ ওপৰত ভিত্তি কৰি ৰেণু শইকীয়াক দিয়া হল আৰু নিবনুৱা যুৱকসকলক দিয়া নহল।

কিহৰ ওপৰত ভিত্তি কৰি দি, চিয়ে ৰেণু শইকীয়াক দিয়াৰ কাৰণে ৰিকমেণ্ড কৰিলে আৰু সমবায় সমিতিক কিয় নিদিলে এই গোটেই খিনি কথা মুখ্য মন্ত্ৰী মহোদয়ে সদৰি কৰিবলৈ পুনৰ বিবেচনা কৰিবৰ কাৰণে ব্যৱস্থা হাতত লব নে ?

শ্ৰীশৰত চন্দ্ৰ সিংহ (মুখ্য মন্ত্ৰী) : উপাধ্যক্ষ মহোদয়, যেতিয়া দৰখাস্ত বিলাক

পোৱা হৈছিল তেতিয়া সেইবিলাক ডি, ছিয়ে বিতংভাবে তদন্ত কৰি ৰিপোর্ট দিছে আৰু সেই ৰিপোর্টৰ ওপৰত নির্ভৰ কৰি ৰেণু শইকীয়াক দিব লগা হ'ল। আনগাতেদি সমবায় সমিতিখন এই বিষয়ত বৰ আগ্রহশীল নহয় বুলি জনাইছে। গতিকে তেওঁলোকৰ কথাটো বিবেচনা কৰা নহল। তাৰ পিচত শ্রী ডকাৰ এখন মদৰ দোকান আছে আৰু তেখেত মদৰ দোকানতেই আগ্রহশীল বুলি অভিহিত কৰা হয়। পি, এন, নেওগ এজন ৰিটায়ার্ড অফিচাৰ ৰেণু শইকীয়াক ডি, চিয়ে উপযুক্ত বুলি ভাবিয়েই ৰিকমেণ্ড কৰিছে আৰু সেইমতে দিয়া হৈছে।

শ্রীজগদীশ দাস ঃ এনেকুৱা চিনেমা হল কৰিবৰ কাৰণে কি কি অৰ্হতাৰ প্ৰয়োজন ?

শ্রীশৰত চন্দ্র সিংহ (মুখ্য মন্ত্রী) ঃ এইটো কেৱল চিনেমা হলৰ ঘৰটো সাজিবৰ কাৰণেহে ন'অবজেকচন পার্মিচন দিয়া হৈছে।

শ্রীপিতসিং কোৱৰ ঃ মৰিগাওঁৰ যিজনক দিয়া হৈছে সেইজন শ্রীক্ষিৰোদ বৰুৱা আৰু তেওঁ ঘন বৰুৱা মৌজাদাৰৰ পুতেক। সেইজন মৌজাদাৰে কৰ ফাকি দিছে আৰু ৰাজহৰ ধন জমা নিদিয়াকৈ আছে। গতিকে তেওঁৰ পুতেকক দিয়া মানে দুর্নীতিক প্রশ্রয় দিয়া নহলনে ?

শ্রীশৰত চন্দ্র সিংহ (মুখ্যমন্ত্রী) ঃ মোৰ হাতত সেইটো বৰ্ত্তমান নাই। সেইটো চাবলাগিব।

শ্রীঘনকান্ত বড়ো ঃ সমবায় সমিতিখনে ইণ্টাৰেষ্ট নিদিয়া বুলি কৈছে। এই ইণ্টাৰেষ্টনো কেনেকৈ দিব লাগে সেইটো জনাব নে ?

শ্রীশৰত চন্দ্র সিংহ (মুখ্য মন্ত্রী) ঃ তেওঁলোকে দৰখাস্ত দিছিল সচা কিন্তু এই সম্পৰ্কীয় যিবিলাক কথা বতৰা আৰু তথ্য-পাতিৰ আৱশ্যক সেইবিলাক দাখিল কৰিলেহে ডি. চিয়ে তদন্ত ইত্যাদিৰ কাৰণে বিবেচনা কৰিব পাৰে আৰু সেই মতে ৰিকমেণ্ড কৰিব পাৰে। কিন্তু তেনেবিলাক ৰিপোর্ট দাখিল কৰাত আৰু সংগ্রহ কৰাত তেওঁলোকে পিচলৈ আগ্রহ নেদেখুৱা হল।

শ্রী সোনেশ্বৰ বৰা ঃ যেতিয়া দৰখাস্তকাৰীয়ে লাইচেন্সৰ কাৰণে আবেদন কৰে তেতিয়া তাত পিতাকৰ নাম উল্লেখ নকৰে নেকি ? যিহেতু মৰিগাওঁৰ মৌজাদাৰৰ পুতেকে কৰা দৰখাস্তত পিতাকৰ নাম নাই নেকি ?

শ্রীশৰত চন্দ্র সিংহ (মুখ্য মন্ত্রী) ঃ কথাটো হৈছে এনেকুৱা—এই সংক্রান্তত যিবিলাক কাগজ-পত্র সেইবিলাক সকলো আমাৰ হাতলৈ নাহে, সেইবিলাক তাতে থাকে কেৱল ৰিকমেণ্ড কৰা ৰিপোর্টটোহে আমাৰ হাতলৈ আহে।

Starred Questions no. 298 was not put, members being absent.

Re : Construction of a timber bridge over Barapani river at Balijuri

Shri Jagadish Das asked :

*299. Will the Minister, P. W. D. be pleased to state—

(a) Whether Government is aware of the fact that people of Jarabari Mouza of Roha Assembly Constituency have been greatly inconvenienced for want of a bridge on the Jakuta-Khaigorh P. W. D. Road over the Barapani river at Balijuri ?

(b) If so, considering the backwardness of the area whether Government will give priority for construction of a timber bridge at Balijuri over Barapani river immediately ?

Shri Sarat Chandra Sinha (Chief Minister) replied :

(a)—Yes.

(b) The proposal is under consideration for inclusion during 1977-78 depending upon availability of adequate fund and feasibility of a timber bridge.

শ্ৰীজগদীশ দাস ঃ এই ৰাস্তাটো পঞ্চম পৰিকল্পনাৰ ৰাস্তা আৰু সেই অঞ্চলটো অতিকৈ পিচপৰা আৰু বাণ প্ৰপীড়িত অৱস্থালৈ চাই এই বছৰ সেই ৰাস্তাৰ দলংখন কাঠৰ দলং কৰিবৰ কাৰণে সিদ্ধান্ত কৰিব নে ?

শ্ৰীশৰত চন্দ্ৰ সিংহ (মুখ্য মন্ত্ৰী) ঃ মোৰ উত্তৰত কৈছোৱেই যে কাঠৰ দলং এখন তাত 'ফিচিবোল' হয় নে নহয় সেই বিষয়ে চায় চিত্তি ফান্দৰ অৱস্থালৈ চায় বিবেচনা কৰি থকা হৈছে ।

বিষয় ঃ ৰূপহী নদীৰ জলসিঞ্চন আঁচনি

শ্ৰীঘনকান্ত বড়োৱে সুধিছে ঃ

*৩০০। মাননীয় জলসিঞ্চন বিভাগৰ মন্ত্ৰী মহোদয়ে অনুগ্ৰহ কৰি জনাবনে—

(ক) এই কথা সঁচানে যে বৰপেটা মহকুমাৰ উত্তৰাঞ্চলৰ ৰূপহী নদীত জলসিঞ্চন আঁচনিৰ বাবে পৰীক্ষা চলি আছে ?

(খ) যদি সঁচা, এই পৰীক্ষা কেতিয়াৰ পৰা চলোৱা হৈছে ?

(গ) পৰীক্ষা কাৰ্য্য সমাপ্ত হলনে, নাই ?

(ঘ) এই আঁচনিৰ কাম কেতিয়াৰ পৰা আৰম্ভ কৰিব পৰা হব ?

শ্ৰীমহম্মদ ওমৰুদ্দিন (জলসিঞ্চন বিভাগৰ মন্ত্ৰী) য়ে উত্তৰ দিছে ঃ

(ক) সঁচা।

(খ) ১৯৭৩ চনৰ ফেব্ৰুৱাৰী মাহৰ পৰা।

(গ) হৈছে

(ঘ) এই প্ৰস্তাৱিত মধ্যমীয়া জলসিঞ্চন আঁচনিৰ জৰীপ আৰু যাৱতীয় আহি নক্সা, প্ৰাক্কলন আদি তৈয়াৰ কৰি থকা হৈছে। আঁচনিৰ প্ৰস্তুতিৰ কাম সম্পূৰ্ণ হলে আৰু পৰিকল্পনা আয়োগৰ অনুমোদন পালেহে কাম আৰম্ভ কৰাৰ কথা বিবেচনা কৰা হব

শ্ৰীঘনকান্ত বড়ো ঃ উপাধ্যক্ষ মহোদয়, এই আচনিতো ১৯৭৩ চনৰ পৰাই পৰীক্ষা নিৰীক্ষা কৰি চাই থকা হৈছে আৰু বহুতো ডাঙৰ ডাঙৰ আচনি বহুতো কৰা হৈছে। কিন্তু এই আচনি কৰোতে ইমান পলম হোৱাৰ কাৰন কি মন্ত্ৰী মহোদয়ে জনাবনে ?

শ্ৰীমহম্মদ ওমৰুদ্দিন (মন্ত্ৰী) ঃ জৰিপ কৰোতে সময় লাগে যিবিলাক জৰিপ আগতে হৈ গৈছে সেইবিলাক আগতে কৰা হয় এইটোত প্ৰায় ২ কোটি টকা খৰচ হব সেইকাৰণে এইটো আচনিৰ বাবে বিবেচনা কৰি থকা হৈছে।

শ্ৰীঘনকান্ত বড়ো ঃ কেতিয়াকৈ এই আচনিৰ কাম হোৱাৰ সম্ভৱনা আছে ?

শ্ৰীমহম্মদ ওমৰুদ্দিন (মন্ত্ৰী) ঃ এইটো এতিয়ালৈকে পঞ্চবাৰ্ষিক পৰিকল্পনাত ধৰিব-পৰা নাই। এইটো বিবেচনা কৰি থকা হৈছে। যিবিলাকৰ আচনি আগতে কৰা হৈছে, সেই বিলাক আগতে কৰা হব।

শ্ৰীঘনকান্ত বড়ো ঃ এই আচঁনিৰে কিমান খেতিৰ পথাৰত জলসিঞ্চনৰ ব্যৱস্থা হব ?

শ্ৰীমহম্মদ ওমৰুদ্দিন (মন্ত্ৰী) ঃ ইয়াৰ দ্বাৰা ৯ হাজাৰ ৭ শ ১৩ একৰ মাটিৰ ভিতৰত নেট ৮ হাজাৰ ৭ শ একৰত পানীযোগান হব।

Re : Development of Handloom

Shri Bishnu Prasad asked :

*301. Will the Minister, Sericulture and Weaving be Pleased to state—

(a) The steps taken for development of Handloom in

the State ?

(b) How many people have been given help and assistance in this Scheme under 20-Point Economic Programme ?

Shri Surath Chandra Daolagupu (Minister, Sericulture & Weaving) replied :

(a) For development of Handlooms in the State the following steps have been taken by Sericulture and Weaving Department :

1. Grants for introduction of fly shuttle sley in country loom, supply of improved looms and accessories with a view to increase of production and thereby for increasing earning.

2. Establishment of Weavers' Extension Service Units (Total 42 Nos.) for providing facilities of common services, supply of yarn to weavers to take up production at their houses and receive the products giving wages to weavers.

3. Establishment of Handloom Production Centres (Total No. 6) for production of fabrics by weavers in a Government run factory on wage basis.

4. Integrated production programme with Assam Government Marketing Corporation Ltd, and accommodation of Bank Finances to weavers.

5. Technical assistance by Field Staffs.

6. Establishment of Handloom Research and Designing Centre to evolve new designs and to conduct research on techniques of production for increasing the production of fabrics and thereby to lower the cost of production. The designs so evolved are passed on to the fieldstaff to deciminate the fruits of research.

7. In the year 1976-77 grants under different schemes given to weavers are as follows :—

(i) Rs. 5,00,000.00 under sub-plan.

(ii) Rs. 22,000.00 under Normal plan for sley &

accessories.

(iii) Rs. 25,000.00 under Normal plan as grants-in-aid.

(iv) Rs. 60,000.00 to passed out trainees in kinds.

(b) Under 20-Point Economic Programme accommodation of Bank Finances have been extended to 907 Weavers under Differential Rate of Interest (D.R.I.) and loan cases of about 2000 weavers are under process.

Under 20-Point Programme a Scheme for massive production has recently been taken up. The Intensive Handloom Development Project and the Export Oriented Handloom Project have been functioning under this Scheme.

Shri Bishnu Prasad: Sir, may I know from the Hon'ble Minister what is the total grant released and the number of persons benefitted thereby ?

Shri Surath Chrndra Daolagupu, (Minister) : Grants in aid, as I have said, Sir, is Rs. 60,000/-.

Shri Bishnu Prasad : Sir, the Hon'ble Minister has said that grant is given for introduction of fly shuttle and purchase of accessories etc. So, in this Head, I want to know from the Hon'ble Minster, what is the total amount released and the people benefitted thereby.

Shri Surath Chandra Daolagupu, (Minister) : For sley and accessories Rs. 22,000/- under Normal plan and Rs.5,00,000.00 under sub plan.

Shri Giasuddin Ahmed : Sir, it appears that training progamme is not included in the steps taken for development of handloom industry. Why is it so ? why no training programme for non-weavers has been undertaken under the 20 point economic programme ?

Shri Surath Chandra Daolagupu, (Minister) : Sir, as far as I remember we have got 31 training institutes where the weavers are trained.

Shri Giasuddin Ahmed : How many training institutes are there in the State ?

Shri Surath Chandra Daolagupu, (Minister) : we have 31.

Shri Giasuddim Ahmed : Sir, whether there is any such training institute in Dhubri Subdivision and whether the Government received any proposal from the people for starting a training programme 'there ?

Shri Surath Chandra Daolagupu, (Minister) : I am sorry, there is none.

Shri Giasuddin Ahmed : Why is it so ? whether the Government has received any proposal for setting up a training institute in a village named Ballamguri ?

Shri Surath Chandra Daolagupu, (Minister) : There may be, Sir, I shall have to check up.

Shri Giasuddin Ahmed : Will the Minister kindly look into the matter and see that training of non-weavers is introduced amongst the non-traditional weavers of different parts of the State ?

Shri Surath Chandra Daolagupu, (Minister) : The other day I have already said about this, Sir.

Shri Giasudddin Ahmed : Sir, there are certain people who are traditional weavers for certain cottage industries but there are other cottage industries for which there are no traditional weavers. Whether the Goverment will take some definite steps for introducing training in those non-traditional industries amongst those non-traditional weavers also ?

Shri Surath Chandra Daolagupu, (Minister) : Sir, we are trying to organise training programmes for non-traditional weavers.

Shri Giasuddin Ahmed : Sir, will the Goverment examine the proposal for setting up a training centre at Ballamguri village under Bilasipara ?

Shri Surath Chandra Daolagupu, (Minister) : yes, Sir.

Dr. Rabindra Kumar Goswami : Sir, in accordance with the Sibaraman committee whether the Goverment of Assam has prepared any scheme for the establishment of intensive

handloom programme in Assam ?

Shri Surath Chandra Daolagupu, (Minister) : Sir, it is already functioning.

Dr. Rabindra Kumar Goswami : Sir, where it is functioning and how many villages it covers and how many people have been covered with looms.

Shri Surath Chandra Daolagupu (Minister) : Sir, we have started it in the month of February at Nalbari and at present we have issued looms to about 300 persons.

Shri Premadhar Bora : Sir, how many trainees are imparted training annually in the training centres ?

Shri Surath Chandra Daolagupu (Minister) ঃ 15 persons per training centre.

শ্ৰীজগদীশ চন্দ্ৰ দাস ঃ উপাধ্যক্ষ মহোদয়, ইমানখিনি মানুহক যে সুবিধা দিয়া হৈছে তাৰ ভিতৰত লিষ্টেদ ক্লাচৰ ভিতৰত কিমানে পাইছে ?

শ্ৰীসুৰথ চন্দ্ৰ দাউলাগুপ (মন্ত্ৰী) ঃ সেইটো ফিগাৰ মোৰ হাতত নাই ।

Shri Bishnu Prasad : Sir, in reply to (b) the Minister has said that massive production has been taken up for the development of handloom. May I know from the Minister the areas where the massive production has been taken up ?

Shri Surath Chandra Daolagupu (Minister) ঃ It is proposed to take up in Nalbari Subdivision and also a part of Gauhati Sub Division.

Shri Premadhar Bora ঃ Then Sir, only two places have been taken up by the Government ?

Shri Surath Chandra Daolagupu (Minister) ঃ Yes, Sir, so far as intensive development programe is concerned.

শ্ৰীঘনকান্ত বড়ো ঃ ট্ৰেইনিং পোৱা যিবিলাক শিপিনিয়ে ঋণ লব বিচাৰে বহল ভাবে কাৰবাৰ কৰিবৰ বাবে সেইবিলাকক চৰকাৰৰ ফালৰ পৰা ঋণ দিয়া হবনে ?

শ্ৰীসুৰথ চন্দ্ৰ দাউলাগুপ (মন্ত্ৰী) ঃ সাধাৰণতে ঋণ বেংকৰ ফালৰ পৰাহে দিয়া হয় । চৰকাৰৰ ফালৰ পৰা অলপ দিয়া হয় ।

শ্ৰীঘনকান্ত বড়ো ঃ কেতিয়াবা বেংকৰ পৰাও ঋণ পোৱা নাযায়, গতিকে সকলো ইচ্ছুক লোকে যাতে ঋণ পায় তাৰ ব্যৱস্থা কৰিবনে ?

শ্ৰীসুৰথ চন্দ্ৰ দাউলাগুপ ঃ বেংকৰ ওপৰত আমাৰ হাত নাই।

Dr. Rabindra Kumar Goswami : Whether Government has established any mini Handloom project in the State ?

Shri Surath Chandra Daolagupu (Minister) : Not yet, Sir.

শ্ৰীকেহোৰাম হাজৰিকা ঃ উপাধ্যক্ষ মহোদয়, এই যে ৯শ ৭ জনে বেংকৰ পৰা ঋণ পোৱা বুলি মন্ত্ৰী মহোদয়ে হিচাব দিছে কিমান জনে ঋণ বিচাৰিছিল ?

শ্ৰীসুৰথ চন্দ্ৰ দাউলাগুপ (মন্ত্ৰী) ঃ তিনিহাজাৰৰ ভিতৰত ৯শ ৭ জনক এই ঋণ দিয়া হৈছে আৰু বহুতো বাকী আছে।

বিষয় ঃ কাছাৰীঘাট চৰকাৰী সাহায্যপ্ৰাপ্ত হাইস্কুল

শ্ৰীসোনেশ্বৰ বৰাই সুধিছে ঃ

*৩০২। মাননীয় শিক্ষা বিভাগৰ মন্ত্ৰী মহোদয়ে অনুগ্ৰহ কৰি জনাবনে—

(ক) গোলাঘাট মহকুমাৰ কাছাৰীঘাট চৰকাৰী সাহায্যপ্ৰাপ্ত হাইস্কুল পুঁজিৰ কিছু ধন অলপতে বেঙ্কৰ পৰা উলিয়াই স্কুললৈ আনোতে বাটতে চুৰি হোৱা কথা সঁচানে ?

(খ) যদি সঁচা, তেন্তে এই ঘটনা কেনেকৈ সংঘটিত হল আৰু ইয়াৰ কি ব্যৱস্থা হ'ল আৰু চেকুৰা ধন উদ্ধাৰ হলনেকি ?

(গ) এই ধন চুৰি হোৱাত বা চেকুৰাত স্কুলখনৰ কি কি অসুবিধা হৈছে ?

(ঘ) স্কুলখনৰ এই অসুবিধাবোৰ দূৰ ক'ৰবৰ কাৰণে কি ব্যৱস্থা লোৱা হৈছে ?

শ্ৰীশৰৎ চন্দ্ৰ সিংহ (শিক্ষা বিভাগৰ মন্ত্ৰীয়ে) উত্তৰ দিছে ঃ

(ক) হয় সঁচা।

(খ) স্কুলৰ কাৰ্য্যালয়ৰ সহকাৰীজন আৰু চকীদাৰজনে ১৯৭৬ চনৰ চেপ্তেম্বৰ মাহৰ দৰমহাৰ টকাখিনি State Bank ৰ পৰা উলিয়াই আনোতে সহকাৰী জনৰ হাতৰ পৰা গোলাঘাট বজাৰত কোনোবা দুবৃত্তই টকাখিনি নিয়ে লগে লগে ঘটনাটো পুলিচ কৰ্ত্তৃপক্ষক জনোৱা হৈছে। কিন্তু এতিয়ালৈ হেৰোৱা ধনখিনি উদ্ধাৰ কৰাৰ খবৰ পুলিচৰ পৰা পোৱা নাই।

(গ) এই ধন চুৰি হোৱাত স্কুলখনৰ শিক্ষক আৰু কৰ্মচাৰী বৰ্গক চেপ্তেম্বৰ মাহৰ দৰমহা দিব পৰা হোৱা নাই।

(ঘ) পুলিচ কর্তৃপক্ষৰ পৰা প্ৰতিবেদন নোপোৱাৰ বাবে অসুবিধাবোৰ বিবেচনা কৰি চাব পৰা নাই।

শ্ৰীসোনেশ্বৰ বৰাঃ চেপ্তেম্বৰতে চুৰি হ'ল অথচ পুলিচৰ প্ৰতিবেদন নোপোৱাৰ কাৰণে এতিয়ালৈকে কোনো ব্যৱস্থা লব পৰা নাই। তেনে ক্ষেত্ৰত টকা খিনি উদ্ধাৰ হোৱাৰ সম্ভাৱনা নাই এই কথাটো মুখ্যমন্ত্ৰী মহোদয়ে স্বীকাৰ কৰে নে?

শ্ৰীশৰত চন্দ্ৰ সিংহ (মুখ্যমন্ত্ৰী)ঃ এইটো পুলিচৰ পৰা খবৰ পালেহে কব পৰা যাব।

শ্ৰীপ্ৰেমধৰ বৰাঃ চুৰি হোৱা ধনৰ পৰিমাণ কিমান?

শ্ৰীশৰত চন্দ্ৰ সিংহ (মুখ্য মন্ত্ৰী)ঃ সাত হাজাৰ আত্ৰিশ টকা সাতাৱন্ন পইচা।

শ্ৰীসোনেশ্বৰ বৰাঃ এই টকা খিনি সহায়কজনৰ হাতৰ পৰা চুৰি হ'ল কিন্তু আজিলৈকে শিক্ষক সকলে দৰমহা পোৱা নাই। সেইসকল যিহেতুকে বেতনভোগী লোক তেওঁলোকৰ ঘৰুৱা দুখলগা অৱস্থালৈ লক্ষ্য কৰি সেই সকলক স্কুলৰ পুজিৰ পৰা দৰমহা খিনি দিয়াৰ ব্যৱস্থা কৰিব নে?

শ্ৰীশৰত চন্দ্ৰ সিংহ (মুখ্য মন্ত্ৰী)ঃ সেইটো মেনেজিং কমিটিয়ে কৰিব পাৰে।

শ্ৰীসোনেশ্বৰ বৰাঃ মেনেজিং কমিটিয়ে এনেয়ে কৰিব নোৱাৰে নেকি সেইটো নাজানো গতিকে চৰকাৰৰ পৰা নিৰ্দ্দেশ দি সেই ব্যৱস্থা কৰিব নে?

শ্ৰীশৰত চন্দ্ৰ সিংহ (মুখ্য মন্ত্ৰী)ঃ স্কুল ফাণ্ডত থকা টকা খিনি আচুতীয়াকৈ ৰখা টকা। সেইখিনি মেনেজিং কমিটিয়ে কৰিব পাৰে।

শ্ৰীপ্ৰেমধৰ বৰাঃ টকা খিনি চকীদাৰ আৰু অফিচ সহায়ক দুজনৰ উপস্থিতিত নিলে কিন্তু আচলতে কাৰ হাতৰ পৰা নিলে?

শ্ৰীশৰত চন্দ্ৰ সিংহ (মুখ্যমন্ত্ৰী)ঃ বিবৰণী মতে অফিচ সহায়ক জনৰ হাতৰ পৰা।

শ্ৰীসোনেশ্বৰ বৰাঃ টকা আনিবলৈ যাওঁতে দুজন গৈছিল কিন্তু নিয়াৰ সময়ত এজন কেনেকৈ হ'ল?

শ্ৰীশৰত চন্দ্ৰ সিংহ (মুখ্য মন্ত্ৰী)ঃ সহকাৰী জনৰ হাতৰ পৰা নিছিল। চকীদাৰ জন লগত আছিল।

শ্ৰীসোনেশ্বৰ বৰাঃ এনে ধৰণৰ ঘটনা ৰাজ্যখনৰ বহু ঠাইত হৈছে। কোঅ-পাৰেটিভৰ টকাও নিয়া ঘটনা শুনা গৈছে আৰু এই বিধান সভাত আলোচনাও কৰা হৈছে। গতিকে এনে বিধৰ চোৰে যি বিলাকে এই প্ৰকাৰে টকা চুৰি কৰে সেই বিধৰ অনুসন্ধান চৰকাৰে কাৰবনে বা কি ধৰণৰ ব্যৱস্থা চৰকাৰে লৈছে নে?

শ্ৰীশৰত চন্দ্ৰ সিংহ (মুখ্য মন্ত্ৰী)ঃ পুলিচৰ পৰা ৰিপোৰ্ট পালেহে কথাটো বিবেচনা কৰিব পৰা যাব। এতিয়ালৈকে ৰিপোৰ্ট পোৱা নাই

শ্ৰীসোনেশ্বৰ বৰাঃ এই প্ৰশ্নটো সামগ্ৰিক ভাৱে সুধিছো যে কোঅপাৰেটিভ আদিৰো ভালেকেইজন সম্পাদক আৰু বহুত ৰাজহুৱা অনুষ্ঠানৰ এই একে ধৰণেৰে টকা চুৰি হয়। হাতে-বজাৰে চাহ আদি খোৱাৰ সময়ত চুৰি হয়। এই কথাটো গোটেই ৰাজ্যখনতে আশ্চৰ্য্যজনক ভাৱে হৈ আছে যোৱা তিনি চাৰি বছৰ ধৰি। এই বিধৰ চুৰিৰ কাৰণে কি ধৰণৰ ব্যৱস্থা চৰকাৰী ভাৱে লোৱা হৈছে ?

শ্ৰীশৰত চন্দ্ৰ সিংহ (মুখ্যমন্ত্ৰী)ঃ এই ধৰণেৰে যাতে টকা চুৰি নহয় তাৰ কাৰণেহে বৃত্তিৰ টকাও বেংকৰ যোগেদি দিয়াৰ ব্যৱস্থা কৰা হৈছে। তেতিয়াহলে এনেকুৱা ধৰণৰ চুৰি কৰিব নোৱাৰিব।

শ্ৰীসোনেশ্বৰ বৰাঃ চৰকাৰী ক্ষেত্ৰত কেইজনমান বিষয়বৰীয়াই বেংকৰ লগত লেন-দেন কৰিব পাৰে কিন্তু ৰাজহুৱা ধনৰ ক্ষেত্ৰত সামগ্ৰিক ভাৱে তেনে বিধৰ কৌশলী চোৰ নিবাকৰণৰ বাবে কি ব্যৱস্থা চৰকাৰে লৈছে ?

শ্ৰীশৰত চন্দ্ৰ সিংহ (মুখ্যমন্ত্ৰী)ঃ তেনেকুৱা ব্যৱস্থা লোৱা টান হয় বিশেষ বিশেষ ঘিটো ঘটনা সেইটো অনুসন্ধান কৰি চোৰ ধৰা আৰু শাস্তি বিধান কৰাৰ ব্যৱস্থা আছে

শ্ৰীপ্ৰেমধৰ বৰাঃ যি গৰাকী সহায়কৰ হাতৰ পৰা ধন খিনি নিলে তেওঁৰ দায়িত্বহীনতাৰ কাৰণে কিবা ব্যৱস্থা লৈছে নে ?

শ্ৰীশৰত চন্দ্ৰ সিংহ (মুখ্যমন্ত্ৰী)ঃ মেনেজিং কমিটিয়ে লব এতিয়ালৈকে লোৱা নাই। দৰমহা বোধহয় অলপ কমকৈ দিয়া হৈ আছে।

শ্ৰীচন্দ্ৰ বাহাদুৰ ছেত্ৰীঃ এতিয়ালৈকে সেই শিক্ষকসকলে দৰমহা পোৱা নাই। সেই শিক্ষকসকলে সোনকালে দৰমহা পোৱাৰ ব্যৱস্থা কৰিবনে ?

শ্ৰীশৰত চন্দ্ৰ সিংহ (মুখ্যমন্ত্ৰী)ঃ মেনেজিং কমিটিৰ তহবিলত টকা আছে। তাৰ পৰাই দিব পাৰিব।

বিষয়ঃ উন্নয়ন খণ্ডৰ অফিচ বা মাটি-বাৰী

শ্ৰীদেবেন্দ্ৰ নাথ বৰাই সুধিছেঃ

*৩০৩। মাননীয় পঞ্চায়ত বিভাগৰ মন্ত্ৰী মহোদয়ে অনুগ্ৰহ কৰি জনাবনে—

(ক) অসমত পঞ্চায়ত আইন সংশোধন কৰি পঞ্চায়ত ৰাজ স্থাপন হোৱাৰ পিছত যিবিলাক উন্নয়ন খণ্ডৰ অফিচ আদি বা মাটি-বাৰী আছে সেইবোৰ বৰ্ত্তমানে কি কামত ব্যৱহাৰ কৰা হৈছে ?

(খ) যদি উপযুক্ত ভাবে ব্যৱহাৰ হোৱা নাই, তেনেহলে কোনো নতুন আঁচনি প্ৰস্তুত কৰি ঘৰ দুৱাৰ বা মাটি বাৰীবোৰ ব্যৱহাৰ কৰাৰ ব্যৱস্থা কৰিবনে ?

শ্ৰীচৈয়দ আহমদ আলি (পঞ্চায়ত বিভাগৰ মন্ত্ৰী) য়ে উত্তৰ দিছে ঃ

(ক) উন্নয়ন খণ্ডৰ অফিচ বা মাটি বাৰী আদি খণ্ড উন্নয়নৰ কামতেই বৰ্ত্তমানে মহকুমা পৰিষদে ব্যৱহাৰ কৰিছে আৰু মাটি বাৰীৰ উপযুক্ত ব্যৱহাৰৰ বাবে মহকুমা পৰিষদক ভাৰ দিয়া হৈছে।

(খ) ওপৰৰ (ক) প্ৰশ্নৰ উত্তৰ অনুযায়ী নতুন আঁচনিৰ প্ৰশ্ন নুঠে

শ্ৰীদেবেন্দ্ৰ নাথ বৰা ঃ মন্ত্ৰী মহোদয়ে উত্তৰত কৈছে যে যিবিলাক খণ্ড উন্নয়ন অফিচ আছে আৰু তাত যিবিলাক মাটি-বাৰী আছে তাৰ উপযুক্ত ব্যৱহাৰ কৰিবৰ কাৰণে যি বিলাক মহকুমা পৰিষদ আছে তেওঁলোকক দায়িত্ব দিয়া হৈছে। এই কথাৰ সন্দৰ্ভত মন্ত্ৰী মহোদয়ৰ পৰা এটা কথা স্পষ্ট ভাৱে জানিব বিচাৰিছো যে কি কি কামৰ কাৰণে খণ্ড উন্নয়ন অফিচ বিলাক ব্যৱহাৰ কৰা হৈছে বা তাৰ লগত থকা মাটি বাৰি কি ভাৱে ব্যৱহাৰ কৰা হৈছে সেইবিলাক ব্যৱহাৰৰ কাৰণে চৰকাৰৰ ফালৰ পৰা তেনে ধৰণৰ কিবা আচনি দিয়া হৈছে নেকি ?

শ্ৰীচৈয়দ আহমেদ আলী (মন্ত্ৰী) ঃ খণ্ড উন্নয়ন অফিচত যিবিলাক চৰকাৰী ঘৰ আছে, কৰ্মচাৰী থকা ঘৰ গো ডাউন আদি সেই বিলাক উন্নয়ন খণ্ডৰ কামত ব্যৱহাৰ কৰা হৈছে। কৰ্মচাৰী থকা ঘৰত আগৰ কৰ্ম্মচাৰী আছে মাটি-বাৰী যিবিলাক আঞ্চলিক পঞ্চায়তৰ সময়ত আছিল সেই বিলাক কৃষি পাম আদি মহকুমা পৰিষদৰ লগত দিয়া হৈছে। তাৰ বাহিৰেও যি মাটি পৰি আছে সেইবিলাক নতুন নতুন আচনি লৈ উপযুক্ত ব্যৱহাৰ কৰাৰ কাৰণে নিৰ্দ্দেশ দিয়া হৈছে।

শ্ৰীদেবেন্দ্ৰ নাথ বৰা ঃ এই কথা দেখা যায় যে আঞ্চলিক পঞ্চায়ত হোৱাৰ পিচত খণ্ড উন্নয়নৰ যিবিলাক অফিচ বা মাটি বাৰী আছে সেইবিলাক বহু ঠাইত ঘৰ বাৰী ভাঙি ছিঙি গৈছে, জংগল হৈছে আনকি ভুতৰ বাহ হৈ পৰিছে কিজানি। এই কাৰণে সেই চৰকাৰী মাটি বাৰি বিলাক কৃষিৰ প্ৰয়োজনীয় বা অন্যান্য আচনিৰ কাৰণে ব্যৱহাৰ কৰিবলৈ নিৰ্দ্দিষ্ট ভাৱে চৰকাৰৰ পৰা জনাবনে কিয়নো

আঞ্চলিক পঞ্চায়তত যি ধৰণে কাম আছিল খণ্ড উন্নয়নত সেই ধৰণে কাম কাজ নোহোৱাৰ ফলত অফিচাৰ সকলে বহু ঠাইত এনেই বহি থাকে গতিকে তেওঁক নিয়োগ কৰিবলৈ আৰু মাটিবাৰিৰ ভাল ব্যৱহাৰ কৰাৰ কাৰণে উপযুক্ত ব্যৱস্থা চৰকাৰে লব নে?

শ্ৰীচৈয়দ আহমেদ আলী (মন্ত্ৰী)ঃ কৰা হব।

শ্ৰীৰাম চন্দ্ৰ শৰ্ম্মাঃ উপাধ্যক্ষ মহোদয়, এতিয়া যিবিলাক মৌজা পঞ্চায়ত হৈছে সেইবিলাক আগতে গাওঁ পঞ্চায়ত আছিল। তাত যিবিলাক ঘৰ-দুৱাৰ আছিল সেইবিলাক এতিয়া ভাঙি-চিঙি যোৱাত কাউন্সিলাৰৰ গোহালি ঘৰ, ভঁৰাল ঘৰ আদি সাজিবলৈ কিবা নিৰ্দেশ দিয়া হৈছে নে কি? যদি নাই হোৱা তেন্তে তাৰ কিবা ব্যৱস্থা কৰিবনে?

শ্ৰীচৈয়দ আহমদ আলি (মন্ত্ৰী)ঃ গৰু থকাৰ কাৰণে নিৰ্দেশ দিয়া নাই, প্ৰয়োজন হলে তাত মানুহ থাকিবৰ কাৰণেই নিৰ্দেশ দিয়া হব। আগতে যিটো এনেকৈ আছিল সেইটো ডাঙৰ হোৱাৰ কাৰণে কিছুমান গাওঁ পঞ্চায়তৰ অফিচলৈ গৈছে আৰু সেইবিলাক উন্নয়ণমূলক কামত লগোৱা হয়। এনেভাবেই মহকুমা পৰিষদক নিৰ্দেশ দিয়া হৈছে।

শ্ৰীঘণকান্ত বৰোঃ উপাধ্যক্ষ মহোদয়, দেখা গৈছে বহুতো গ্ৰাম সেৱকৰ ঘৰ ভাঙি চিঙি মানুহ থাকিব নোৱাৰা হৈছে। এই সকল কম দৰমহা পোৱা লোক, ভাৰা ঘৰত থাকিব নোৱাৰে আৰু বহুত দূৰত থকা ঘৰৰ পৰা আহি অফিচো কৰাত সুবিধা নহয়। এইদৰে তেওঁলোকে ঠিকমতে অফিচৰ কাম কৰিব নোৱাৰাৰ কথালৈ লক্ষ্য কৰি সেই ঘৰ বিলাকৰ কিবা এটা ব্যৱস্থা কৰিব নে?

শ্ৰীচৈয়দ আহমেদ আলি (মন্ত্ৰী)ঃ ঘৰ বিলাক মেৰামতি কৰিবৰ কাৰণে এইবাৰ টকা দিয়া হৈছে।

শ্ৰীৰাম চন্দ্ৰ শৰ্ম্মাঃ বহুতো পঞ্চায়তৰ ঘৰ নাই কাউন্সিলাৰে সভাপতিৰ ঘৰকে ব্যৱহাৰ কৰিছে, তাৰ এটা উপযুক্ত ব্যৱস্থা লব নে কি।

শ্ৰীচৈয়দ আহমেদ আলি (মন্ত্ৰী ঃ জনাব পাৰিলে ব্যৱস্থা লম।

শ্ৰীজগদীশ চন্দ্ৰ দাসঃ মহকুমা পৰিষদৰ মেৰামতি কৰিবলগীয়া বা ভাল ঘৰ কিমান মুঠতে আছে মন্ত্ৰী মহোদয়ে জনাবনে?

শ্ৰীচৈয়দ আহমেদ আলি (মন্ত্ৰী)ঃ কাৰ্য্যালয় ঘৰ আছে - ১২১ টা, বাতৰি কেন্দ্ৰ ১২১ টা, খণ্ড উন্নয়ণ বিষয়া থকা ঘৰ - ১২১ টা, কৰ্মচাৰী থকা ঘৰ - ১২১০

টা, গুদাম ঘৰ - ১২১ টা, গ্ৰাম সেৱক থকা ঘৰ -১২১ টা, গ্ৰাম সেবিকা থকা ঘৰ -১২১টা, চতুৰ্থ শ্ৰেণীৰ কৰ্মচাৰী থকা ঘৰ ১২১ টা আৰু অন্যান্য কিছুমান কৰ্মচাৰীৰ ৰেকৰ্দ পাত্তি থকা ঘৰ আছে।

শ্ৰীজগদীশ চন্দ্ৰ দাসঃ এই ঘৰ বিলাক মেৰামতিৰ কাৰণে টকা দিয়া বুলি মন্ত্ৰী মহোদয়ে কৈছে, এই টকা বিলাক কোন বছৰ দিয়া হৈছে ?

শ্ৰীচৈয়দ আহমেদ আলি (মন্ত্ৰী)ঃ যোৱা বাৰো দিয়া হৈছে আৰু এই বাৰো দিয়া হৈছে, কিন্তু কিমান দিয়া হৈছে হিচাবটো মোৰ হাতত নাই।

শ্ৰীঘণকান্ত বৰোঃ গ্ৰাম সেৱক সকলৰ থকা ঘৰ নোহোৱাৰ কাৰণে কাম কৰিব নোৱাৰে, ইয়াৰ বাবে কোন দোষী, মন্ত্ৰী মহোদয়ে জনাবনে ?

শ্ৰীচৈয়দ আহমদ আলি (মন্ত্ৰী)ঃ গ্ৰাম সেৱক থকাৰ কাৰণে ঘৰ আছে, কিন্তু মেৰামতিৰপ্ৰয়োজন হৈছে আৰু টকা দিয়া হৈছে।

শ্ৰীঘণকান্ত বৰোঃ তাৰ বাবে দোষী কোন ?

শ্ৰীচৈয়দ আহমেদ আলি (মন্ত্ৰী)ঃ দোষী হৈছে আমাৰ নেছাৰ, ঘৰ সাজিলেটো ভাঙিবই।

শ্ৰীজগদীশ চন্দ্ৰ দাসঃ মেৰামতিৰ কাৰণে যি টকা দিয়া হৈছে সেই টকা মহকুমা পৰিষদৰ পৰা খৰচ কৰা হবনে খণ্ড উন্নয়ণ বিষয়াৰ পৰা খৰচ কৰা হব তাক নিৰ্দিষ্ট কৰি দিছে নেকি ?

শ্ৰীচৈয়দ আহমেদ আলি (মন্ত্ৰী)ঃ সেইটো মোৰ বিশেষ মনত নাই, বোধকৰোঁ মহকুমা পৰিষদৰ পৰা খৰচ কৰা হব।

Re: Training under Apprenticeship Act

Shri Gunendra Nath Pandit asked :

*304. Will the Chief Minister be pleased to state—

(a) How many persons are now undergoing Training under the Apprenticeship Act ?

(b) When they were recruited and what allowance is given to them per month and when their training will be over ?

(c) What is the nature of training so far given to them and whether any examination is held to test their proficiency ?

(d) Whether Government propose any scheme for employment of these persons after finishing Training ?

(e) What is the aim and object of the Apprenticeship Act so far these trainees are concerned ?

(f) Whether boarding accommodation has been made ?

(g) If not, what arrangement has been made for their stay at Dispur during the training period ?

Shri Sarat Chandra Sinha (Chief Minister) replied :

(a) Forty persons.

(b) They were recruited during the period from 15th May 1976 to 10th July 1976. Apprentices are paid stipend @ Rs. 130 p. m. and their training course will be over on 14th May 1977.

(c) They are trained in Office procedure and drafting, Business correspondence, General English and Typewriting, etc, as per prescribed syllabus. The examination has been held from 25th April 1977 to 28th April 1977.

(d) The is under consideration of the Government.

(e) To make the educated youths better equipped for employment.

(f) & (g) No housing accommodation could be provided to them.

Shri Gunendra Nath Pandit : Sir, They are getting only Rs. 130 per month and there is no accommodation for them. Is it a fact that originally 75 persons were recruited and they were undergoing training, but as a result of hardship and also Rs. 130 is inadequate 35 Apprentices have left the training ? Is it a fact that they have not been provided with any type-writing training ? Is it also a fact that they were treated badly when they approached about their future ?

Shri Sarat Chandra Sinha (Chief Minister) : Sir, only 49 Apprentices were recruited and not 75 and out of 49, 9 Apprentices have left and not 35 Apprentices. 40 Apprentices are still undergoing training according to the syllabus.

Sir, I do not think there is any deficiency in imparting training to them but if it is decided that what should the subject matter of training then that is a different matter. So far the behaviour is concerned, we expect that in the establishment the seniors are to behave properly and we have not received any complaint so far in this respect.

Sir, they are not regular Government servents, as a matter of fact they are not employed. Therefore, there is no question of making any accommodation for them. Sir, a large number of Government servents are there without accommodation. Sir, so far as the stipend is concerned, this is the scheme. We cannot help. So they will have to manage with this. They should see that the balance if necessary should be provided by themselves. Then so far as the appointment is conerned, the scheme does not guarantee any appointment after the training but the Government will certainly see that they are employed. Sir, Government is under no obligation to provide them with any job.

Shri Gunendra Nath Pandit: Sir, in comparison to the recruitment of Apprentices in other states, here only 49 candidates were recruited for training under Apprenticeship Act.

Sir, originally what was the procedure adopted for selection of trainees under this Act and how many applications came up and on what basis these 49 Apprentices were selected ?

Sir, so far my knowledge goes, in other states hundreds of young boys were recruited but in our state in spite of large number of applications received only 49 persons were selected. Sir, may I know from the Chief Minister what is the basis of selection and why Government has not taken any step for inclusion of other applicants ?

Shri Sarat Chandra Sinha (Chief Minister): Sir, the Apprenticeship Act is not only applicable to the secretariat, it is widely applicable in all the factories and other establishments too. Here the general procedure is, for every 20 persons employed in a particular establishment there should be one apprentice.

Shri Premodhar Bora : As has been stated in reply to (d) that so far as the employment is concerned it is under consideration of the Government. May I know from the Chief Minister, considering the Government obligation for giving financial assistance for imparting training whether Government think it their bounden duty to absorb them suitably ?

Shri Sarat Chandra Sinha (Chief Minister) : I have already said Sir, Government has no obligation to employ them. Goverment will, however, certainly consider and see that they are properly employed either in the Government or in any other establisment.

Shri Giasuddin Ahmed : What is the period of the training; whether any further recruitment will be made and whether this figure relates to the Secretariat only ?

Shri Sarat Chandra Sinha (Chief Minister) : This figure relates to the Secretariat only. Regarding the period, I have already said that the period is going to be over on 14. 5. 77 so far as this batch is concerned.

Shri Giasuddin Ahmed : Whether any further recruitment will be made after this course is over ?

Shri Sarat Chandra Sinha (Chif Minister) : That will be considered later.

Shri Giasuddin Ahmed : What is the number of trainees in other offices or factories all over the State ?

Shri Sarat Chandra Sinha (Chief Minister) : This is a new question Sir.

Shri Giasuddin Ahmed : The question is : How many persons are now undergoing training under the Apprenticeship Act ? So it covers the whole State.

Shri Sarat Chandra Sinha (Chief Minister) : This question relates to Secretariat and I am prepared for the Secretariat only and not for the whole State.

Shri Gunendra Nath Pandit : Sir, in view of the fact that much expenditure has been incurred for giving the

Apprentice training will the Chief Minister give an assurance that successful candidates will be absorbed this year against the impending vacancies in the Secretariat ?

Shri Sarat Chandra Sinha (Chief Minister) : Sir, after passing the examination it is expected that they will be better equipped and their cases will specially be considered for absorption.

শ্ৰীজগদীশ দাস ঃ এই এপ্ৰেন্টিচ এক্ট খন কৰাৰ উদ্দেশ্য হল যি বিলাক মানুহৰ লৰাছোৱালীয়ে চাকৰি নাপায় সেই ধৰণৰ লৰা ছোৱালীয়ে যাতে সুবিধা পায়। এতিয়া ৰিজাৰ্ভ কেটাগোৰীৰ কিমান মানুহ লোৱা হৈছে, জনাবনে ?

শ্ৰীশৰত চন্দ্ৰ সিংহ (মুখ্যমন্ত্ৰী) ঃ সংখ্যাটো মোৰ হাতত নাই। নাম বিলাক আছে। কেটাগোৰী হিচাবে উল্লেখ কৰা নাই বাবে এতিয়া কোৱাটো টান।

বিষয় ঃ বটদ্ৰৱা সত্ৰৰ ভি, জি, আৰ

শ্ৰীআবুল হুছেইন মীৰে সুধিছে ঃ

* ৩০৫ মাননীয় ৰাজহ বিভাগৰ মন্ত্ৰী মহোদয়ে অনুগ্ৰহ কৰি জনাবনে—

(ক) এইটো কথা সঁচানে যে বটদ্ৰৱা সত্ৰৰ ভি, জি, আৰ বিলাক ৰাইজক আবণ্টন নিদিবলৈ নিৰ্দ্দেশ দিছে ?

(খ) যদি সঁচা, তেন্তে তাৰ কাৰণ কি ?

(গ) বটদ্ৰৱা সত্ৰৰ কিমান মাটি এতিয়ালৈকে দিয়া হৈছে আৰু উক্ত সত্ৰৰ কিমান মাটিৰ প্ৰয়োজন আৰু কিমান মাটি সত্ৰই বৰ্ত্তমান আইনমতে পাব পাৰে জনাবনে ?

(ঘ) এম, এন, পি, আঁচনিমতে এই মৌজা সত্ৰৰ বাহিৰৰ আবণ্টন দিবলৈ আইনত কিবা বাধা আছে নে ?

শ্ৰীছত্ৰসিং টেৰণ (ৰাজহ বিভাগৰ মন্ত্ৰী) য়ে উত্তৰ দিছে ঃ

(ক) সঁচা।

(খ) কাৰণ, গোপাচাৰবোৰ গৰু-ম'হ চৰাৰ বাবে সংগঠন কৰা হৈছে। ওচৰৰ মানুহবোৰৰ গৰু-ম'হ চৰোৱাৰ বাবে এই গোপাচাৰৰ মাটি ৰিজাৰ্ভ বাতিল কৰি পট্টন দিয়াত আপত্তি থকা কাৰণে তদুপৰি এই অঞ্চলৰ আইন শৃঙ্খলাৰ অৱস্থা অটুট ৰখাৰ উদ্দেশ্যে এই নিৰ্দ্দেশ দিয়া হৈছিল।

(গ) সত্ৰৰ নামত কোনো মাটি আবণ্টন দিয়া হোৱা নাই।

(ঘ) নাই।

শ্ৰীআবুল হুচেইন মীৰঃ এইটো কথা সচানেকি যে সত্ৰৰ থকা ৪২ বিঘা মাটি শিল্পৰ কামৰ কাৰণে দিবলৈ ভি, ডিক আবেদন জনাইছিল। এই মাটি খিনিত সমবায় ভিত্তিত শিল্প কৰিবৰ কাৰণে বিচাৰিছিল, এতিয়াও এই মাটি দিয়া হোৱা নাই, সচানে? সত্ৰৰ কোনো কামত নলগা কিছুমান ভি, জি, আৰ মাটি এতিয়ালৈকে কোনো মানুহক দিয়া হোৱা নাই ৬৫ হাজাৰ বাইজৰ এই মাটি বন্ধ কৰি ৰখাৰ ফলত ৬খন গাওসভা অচল হৈছে। গাও সভাৰ টকা ৰিফাও বুলি কৈছে সমবায়ে ঘৰ সজাৰ মাটি পোৱা নাই এই কথা সচানে?

শ্ৰীচত্ৰসিং টেৰণ (মন্ত্ৰী): সত্ৰৰ চাৰিও কাষে থকা ৪খন গোপাচাৰৰ মাটিখিনি (খ)ৰ প্ৰশ্নোত্তৰত উল্লেখ কৰা কাৰণ সমূহৰ বাবে তাত কাকো পট্টন দিয়া হোৱা নাই।

শ্ৰীদেবেন বৰাঃ গোপাচাৰ বিলাকত, ফৰেষ্ট ৰিজাৰ্ভ বিলাকত মাটিহীন মানুহ কিছুমানে বহু দিনৰ পৰা দখল কৰি জীবন নিৰ্বাহ কৰি আছে। এই কথাটোলৈ লক্ষ্য ৰাখি এই ভি, জি, আৰ বিলাকত বহি থকা মাটিহীন মানুহ বিলাকৰ জীৱন নিৰ্বাহৰ সুবিধাৰ্থে ৰেগুলেৰাইজ কৰি দিয়াৰ ব্যৱস্থা কৰিবনে?

শ্ৰীচত্ৰসিং টেৰণ (মন্ত্ৰী): প্ৰশ্নটো আছিল ভি, জি, আৰ সম্পৰ্কত। সেই কাৰণে সেই প্ৰশ্নটোৰ উত্তৰ দিব খোজা নাই।

শ্ৰীপ্ৰমোদ গগৈঃ আগতে ৰাজহ বিভাগৰ পৰা চাৰ্কোলাৰ দিয়া হৈছিল যে ১৯৬৭ চনৰ পহিলা জানুৱাৰীৰ পৰা যি বিলাক লোকে গ্ৰেজিং দখল কৰি আছে আৰু তেওঁলোক যদি মাটিহীন বুলি স্বীকৃত হয়, তেওঁলোকক পট্টন দিয়াৰ কাৰণে চৰকাৰে আইনত নিৰ্দ্দেশ দিছিল। এতিয়া সেই চাৰ্কোলাৰ খন বলবত আছেনে নাই? যদি সেই চাৰ্কোলাৰ খন বলবত আছে তেতিয়াহলে এই লোক বিলাকক মাটি পট্টন দিয়াৰ কাৰণে কিবা ব্যৱস্থা কৰিছেনেকি?

শ্ৰীচত্ৰসিং টেৰণ (মন্ত্ৰী): সেই চাৰ্কোলাৰ খনৰ কথাটো মোৰ সম্মুখত এতিয়া নাই কাৰণে তাৰ অৱস্থা সম্বন্ধে, তাৰ পৰিধি সম্বন্ধে এই প্ৰশ্নৰ সন্দৰ্ভত উত্তৰ দিয়াটো টান। চাই কব লাগিব।

শ্ৰীদেবেন বৰাঃ চৰকাৰৰ সম্মুখত সেই চাৰ্কোলাৰ বৰ্ত্তমান নাই বুলি কৈছে এই কথা ঠিক যে এইটো এটা নীতিগত প্ৰশ্ন। সেই কাৰণে চৰকাৰে যি নীতি নিৰ্দ্ধাৰণ কৰিছিল, সেই নীতিৰ কথাটো আগত ৰাখি তেনেকুৱা এটা

সিদ্ধান্ত গ্ৰহণ কৰিব নে নকৰে ?

শ্ৰীচত্ৰ সিং টেৰণ (মন্ত্ৰী) ঃ আগৰ যিটো সিদ্ধান্ত কৰা নীতি আছে, স্বাভাবিকতে সেই বিলাক নীতি পৰিবৰ্তন নকৰাকৈ কাৰ্য্যকৰী কৰাটো চৰকাৰৰ সন্মুখত আছে। সেইটো চাই কৰ পাৰিম।

শ্ৰীগুণেন্দ্ৰ নাথ পণ্ডিত ঃ (গ) ৰ প্ৰত্যুত্তৰ সন্দৰ্ভত কব খুজিছো যে এই সত্ৰৰ অধীকৃত জমি তাহানিৰ পৰা নিৰ্দ্দিষ্ট সীমাৰ ভিতৰত আছে। এই ভূমি খণ্ডত ক্ৰমাগত ভাবে বেদখল হোৱাৰ কাৰণে সীমা ঠেলি ঠেলি যোৱাৰ কাৰণে সত্ৰত জৰিত লোক সকল অসন্তোষ্ট হৈছে। সেই কথাটোলৈ লক্ষ্য ৰাখি বটদ্ৰৱাত প্ৰাচীন কালৰে পৰা অধীকৃত, মহাপুৰুষ শংকৰদেৱৰ স্মৃতিত জৰিত ভূমিখণ্ডৰ সেই খিনিত যি বিলাক অনুষ্ঠান আছে সেই খিনি চৰকাৰে সংশ্লিষ্ট নাম অনুযায়ী ৰক্ষণা বেক্ষণ দিবনে ? ৰক্ষণা বেক্ষণ দিয়াৰ কাৰণে কি দ্ৰুত ব্যৱস্থা লৈছে ?

শ্ৰীচত্ৰ সিং টেৰণ (মন্ত্ৰী) ঃ এই সন্দৰ্ভত কব খুজিছো যে এই অঞ্চল সমূহত তথা সত্ৰৰ ওচৰে পাজৰে থকা ভি, জি, আৰ সমূহত যাতে কোনো ৰকমৰ বেদখল নহয় তাৰ কাৰণে ব্যৱস্থা লোৱা হৈছে।

শ্ৰীআব্দুল হুচেইন মীৰ ঃ মন্ত্ৰী মহোদয়ে উত্তৰত সত্ৰৰ ওচৰে পাজৰে থকা ভি জি আৰ বিলাকৰ নাম কৈছে। এই ভি জি আৰ বিলাক সত্ৰৰ মানুহেই এনক্ৰচ কৰিছে। এই ভি জি আৰ বিলাক সত্ৰৰ পৰা ২ মাইল আতৰত আছে। এই বিলাক পট্টন নিদিয়াৰ কাৰণ কি ?

শ্ৰীছত্ৰ সিং টেৰণ (মন্ত্ৰী) ঃ ইয়াৰ ওচৰে পাজৰে থকা ভি জি আৰ বিলাক হৈছে কদমনী বজাৰ, হাইহুৰী, বৰদোৱাৰ বৰহিচা আৰু ভুমুৰাগুৰি। এই কেইটাই সত্ৰৰ চাৰিওফালে থকা ভি জি আৰ। কিন্তু ইয়াৰ চাৰিওকাষে যি বিলাক গাওঁবাসী খেতিয়ক ৰাইজ আছে সেই সকলৰ গৰু, মহ চৰাবৰ কাৰণেও এই কেইটা ভি জি আৰৰ প্ৰয়োজন আছে।

শ্ৰীগুনেন্দ্ৰ নাথ পণ্ডিত ঃ বৰদোৱা সত্ৰৰ এলেকাৰ ভিতৰত বৈষ্ণৱ বিদ্যালয় প্ৰতিস্থা হৈছে। একজিকিউটিভ কাউনচিলে লাইব্ৰেৰীৰ কাৰণে ১৫ হাজাৰ টকা গ্ৰান্ট পাইছে। বিশ্ববিদ্যালয়ৰ আৱশ্যকীয় মাটিৰ কাৰণে চৰকাৰৰ ওচৰত আবেদন জনাইছে। এই বিশ্ববিদ্যালয়ৰ নামত মাটি পট্টন দিয়াৰ ব্যৱস্থা চৰকাৰে সোনকালে কৰিবনে ? যদিও মোৰ প্ৰশ্নটো বেলেগ তথাপি মন্ত্ৰী মহোদয়ে এই সন্দৰ্ভত উত্তৰ দিব বুলি আশা কৰিছো।

শ্ৰীছত্ৰ সিং টেৰণ (মন্ত্ৰী)ঃ এইটো খবৰ লৈ চাব লাগিব।

শ্ৰীআব্দুল হুছেইন মীৰঃ মন্ত্ৰী মহোদয়ে সত্ৰৰ চাৰিও ফালে থকা ভি জি আৰ বিলকাৰ নাম কৈছে। মই জানিব বিচাৰিছো যে সত্ৰৰ নামত কিমান মাটি দিয়া হৈছে আৰু সত্ৰৰ কাৰণে কিমান মাটিৰ আৱশ্যক। সত্ৰৰ কাৰণে প্ৰয়োজনীয় মাটি খিনি ৰাখি বাকী মাটি ভগাই দিয়াৰ কাৰণে চৰকাৰে সোনকালে বিবেচনা কৰিবনে ?

শ্ৰীছত্ৰ সিং টেৰণ (মন্ত্ৰী)ঃ মই আগতেই কৈছো যে বৰদোৱা থানৰ নামত কোনো মাটি নাই। আচলতে যি ঠাইত বৰদোৱা সত্ৰ আছে সেই ঠাইত মাটিৰ নিস্পিখেৰাজ মাটি দুই জনৰ নামত আছে। এই সত্ৰৰ আৱশ্যকীয় যি বিলাক অনুস্থান আছে সেই বিলাকৰ কাৰণে মাটি দিয়াৰ সম্পৰ্কত বিবেচনা কৰি থকা হৈছে।

Starred Question no. 306 was not put members being absent.

Re: Guidelines on Sports

Shri Biren Ram Phookon asked :

*307 Will the Chief Minister be pleased to state—

(a) Whether the Government Guidelines on Sports have been accepted by the State Sports Bodies ?

(b) Whether the Government proposes to stop financial grants if the Sports Associations do not follow the guide lines ?

(c) Whether there are any sportsmen in the Sports Council from the rural areas ?

(d) What are the grants given to Tennis, Cricket, Volleyball, Table Tennis etc., during the last financial year ?

Shri Sarat Chandra Sinha (Chief Minister) replied :

(a) The replies from Sports Bodies so far received reveal that some have accepted and some have not. Replies from some are still awaited.

(b) Yes.

(c) No.

(d) During 1976-77 grants were sanctioned by the Government to the following Sports Bodies—

(1) Assam Table Tennis Association Rs.12,568

(2) Assam State Kabaddi Association Rs.7,500

শ্ৰীবীৰেন ৰাম ফুকন ঃ গাইড লাইন মতে কৰ্মকৰ্ত্তা সকল স্পৰ্টচ কাউনচিলত কিমান দিন থাকিব পাৰে ? স্পৰ্টচ কাউনচিলৰ কোন সদস্য কিমান দিন আছে ?

শ্ৰীশৰত চন্দ্ৰ সিংহ (মুখ্যমন্ত্ৰী) ঃ গাইড লাইন মতে তিনি বছৰ থাকিব লাগে। দ্বিতীয় টাৰ্মৰ কাৰণে অৰ্থাত আৰু তিনিবছৰৰ কাৰণে প্ৰতিযোগীতা কৰিব পাৰে। তাত স্বত্ব আছে। স্বত্বসাপেক্ষেহে প্ৰতিযোগীতা কৰিব পাৰে। এই স্বত্ব হৈছে দ্বিতীয়বাৰ প্ৰতিযোগীতা কৰিবলৈ হলে তিনিভাগৰ দুই ভাগ ভোট পাব লাগিব। দ্বিতীয় বাৰ নিৰ্বাচিত হোৱাৰ পিচত অৰ্থাত ৬ বছৰ পাৰ হোৱাৰ পিচত ৪ বছৰ প্ৰতিযোগীতা কৰিব নোৱাৰিব তাৰ পিচত নতুনকৈ প্ৰতিযোগীতালৈ আহিব লাগিব। এতিয়ালৈকে যি কেইজন স্পৰ্টচ কাউনচিলত আছে তেওঁলোকৰ ভিতৰত প্ৰেচিদেণ্ট শিক্ষামন্ত্ৰী, ভাইচ প্ৰেচিদেণ্ট চিফ চেক্ৰেটাৰী, জেনেৰেল চেক্ৰেটাৰী চৰকাৰে নমিনেট কৰে। ফাইনান্স চেক্ৰেটাৰী, এডুকেচন চেক্ৰেটাৰী, ডিৰেক্টৰ ইডুকেচনক লৈ আৰু ৫ জনক চৰকাৰে নমিনেট কৰে। ৫ জনৰ অধিক নকৰে।

Dr. Rabindra Kumar Goswami : Sir, which are the Associations that have accpeted and which have not accepted the guidelines ?

Shri Sarat Chandra Sinha (Chief Minister) : Sir, the Associations which have accepted are these : Goalpara Sports Association, Assam State Weight lifting Association, Karimganj, Silchar District Sports Association, Haflong Sports Association. The following Associatiations have accepted subject to placing the matter before the Association, i.e. subject to approval by their Executive Committees. All Assam Lawn Tennis Association, Dibrugarh, Assam Cricket Association, Dibrugarh district Sport Association. Then the Barpeta district sports association has partly accepted it. The Associations which have not accepted are the following Assam Gymnastic Association, Assam Hockey Association, Assam Volley Ball Association. There are some other Associations also.

Shri Manabendra Sarma : Sir, the Associations which have not accepted the guidelines what action Government proposes to take on them ?

Shri Sarat Chanda Sinha (Chief Minister) : Sir, They are autonomous bodies, so Government cannot take action on them. But Government will withhold the grants given to them.

Shri Manabendra Sarma : Sir, may I know who is the Secretary of the Sports Council of Assam ?

Shri Sarat Chandra Sinha (Chief Minister) : Shri Nurul Amin.

Shri Manabendra Sarma : Where he is staying and where is his office ?

Shri Sarat Chandra Sinha (Chief Minister) : Sir, he comes from Nowgong. The office is situated at Gauhati.

Shri Manabendra Nath Sarma : Sir, may I know from the Chief Minister whether this Sports Council had to meet the expenditure for the Secretary's coming and going from Nowgong to Gauhati who is staying at Nowgong ? How much money this Council had to spend for this ?

Shri Sarat Chandra Sinha (Chief Minister) : Sir, that account is not with me now.

Mr. Deputy Speaker : The Question Hour is over now. Now, Short Notice Question.

Undisposed starred questions dated 2-5-77

Re : Pending Cases of settlement of Provident Fund

Shri Jagannath Sinha asked :

*308. Will the Minister, Labour be pleased to state—

(a) How many cases of settlement of Provident Fund to the members under Assam Tea Plantations Provident Fund Scheme are pending ? (Figures may kindly be quoted separately).

(b) How many cases of payment of pension and family pension of Tea garden labours and employees are pending for settlement in the State ? (Figures may kindly be quoted separately).

Shri Gajen Tanti (Minister, Labour) replied :

(a)	1976	1977	Total
	81	372	452 cases

(b) Pension (retirement)—1102 cases Family Pension—170 cases.

Re : **Workers' participation in the management**

Shri Bishnu Prasad asked :

*309. Will the Minister, Labour be pleased to state—

(a) What steps Government is taking to implement the Scheme of workers' participation in the management as provided in the 20-Point Economic Programme ?

(b) How many Industries (both Public and Private Sector) have implemented the Scheme ?

Shri Gajen Tanti (Minister, Labour) replied :

(a) Government took steps for esablishment of Jt. Management Councils both at the Shop and Unit levels.

(b) Eight Public Sector manufacturing industries, two Private Sector manufacturing industries and nineteen Plantation industries (Tea Estate) have so far established Joint Management Councils.

SHORT NOTICE
QUESTIONS AND ANSWERS

Date : 2nd May, 1977

Re : **Stipendiary Teachers**

Shri Promode Chandra Gogoi asked :

5. Will the Chief Minister be pleased to state :

(a) Whether stipendiary teachers were appointed in the Middle English Schools in Assam ?

(b) Whether the stipendiary teachers have been regularised ?

(c) If not, when they will be regularised ?

Shri Sarat Chandra Sinha (Chief Minister) replied :

(a) Yes.

(b) & (c) Decision has been taken to regularise these posts with effect from 1st April 1974.

Shri Promode Chandra Gogoi : Sir, how many stipendary teachers were appointed under the scheme in the Middle English Schools ?

Shri Sarat Chandra Sinha (Chief Minister) : Sir, one thousand teachers. We have ordered for regularisation of these posts.

Shri Promode Chandra Gogoi : Sir, whether the order has already been issued ?

Shri Sarat Chandra Sinha (Chief Minister) : Sir, the decision has been taken to regularise 1070 posts of M. E. & H. E. Schools stipendary teachers and 2000 such teachers of L. P. Schools with effect from 1st April, 1974. Orders will be issued in due course.

Shri Promode Chandra Gogoi : Whether these include both M. E. & H. E. Schools ?

Shri Sarat Chandra Sinha (Chief Minister) : Yes, sir.

শ্ৰীৰমেশচন্দ্ৰ চহৰীয়া ঃ অধ্যক্ষ মহোদয়, মই মাননীয় মুখ্যমন্ত্ৰী মহোদয়ৰ পৰা জানিব পাৰোনে যে ইংৰাজী ১-৪-৭৪ তাৰিখৰ পৰা এই শিক্ষকসকলক ৰেগোলাৰাইজড কৰা হব। কিন্তু এই বৃত্তিধাৰী শিক্ষক নিযুক্তি দিয়াৰ আগতে হাইস্কুল আৰু এম, ই, স্কুলত বিশেষকৈ হাইস্কুলত বহুতো গ্ৰেজুৱেট শিক্ষকে দৰ্মহাৰ ফালৰ পৰা অনা গ্ৰেজুৱেটৰ কাম কৰি আছে আৰু বহুতো গ্ৰেজুৱেট শিক্ষকে বহু বছৰ ধৰি এই গ্ৰেজুৱেট স্কেল নোপোৱাকৈ আছে— তেওঁলোকে এই গ্ৰেজুৱেট স্কেল লোৱা সকলতকৈ বহুত পুৰণি অথচ গ্ৰেজুৱেট স্কেল পোৱা নাই এই সম্পৰ্কে তেওঁলোকে দ্বিতীয় এটা বেটচ, ৰেগোলাৰাইজড কৰি এই পুৰণি শিক্ষকসকলৰ কথা চিন্তা কৰিবনে ?

শ্ৰীশৰত চন্দ্ৰ সিংহ (মুখ্যমন্ত্ৰী) ঃ এনোমেলিবিলাক বিবেচনা কৰি চোৱা হব

Shri Promode Chandra Gogoi : Sir, under the scheme these teachers were to be regularised aftercompletion of one year. Most of these teachers were selected in 1974, but why they were not regularised after completion of one year, i.e., by March/April, 1975 ?

শ্ৰীশৰত চন্দ্ৰ সিংহ (মুখ্যমন্ত্ৰী) ঃ টকাৰ অভাৱৰ কাৰণে কৰিব পৰা নাছিল— এতিয়া কোনো ৰকমে সংগ্ৰহ কৰাৰ ব্যৱস্থা কৰা হৈছে।

শ্ৰীসোণেশ্বৰ বৰা ঃ ১৯৭৪ চনৰ ১ এপ্ৰিলৰ পৰা দৰ্মহা দিয়া হব, ৰেগোলাৰাইজড্ কৰা হব ইত্যাদি শিক্ষা বিভাগৰ ফালৰ পৰা কোৱা হৈছিল। গতিকে এইটো কথা সঁচা যে ১৯৭৪ চনৰ ১ এপ্ৰিলৰ পৰা দিম বুলি ঘোষণা কৰিছিল ডি,

পি, আই অফিচৰ ৰাজহুৱা ভাৱে শিক্ষক সম্মিলনত। গতিকে এই কথাবাৰৰ চৰ্চ্চা তেখেতে ৰক্ষা কৰিবনে ?

শ্ৰীশৰতচন্দ্ৰ সিংহ (মুখ্যমন্ত্ৰী) ঃ বহুতো অধ্যৱসায় কৰি এতিয়া চৰকাৰে ১৯৭৭ চনৰ ১ এপ্ৰিলৰ পৰা কৰিব পৰা হৈছে—তেনেস্থলত আৰু এক বছৰ পিচুৱাই নিয়াতো সম্ভৱপৰ নহয়

শ্ৰীৰামচন্দ্ৰ শৰ্মা ঃ যিসকল শিক্ষকক এম, ই, স্কুলত দিয়া হৈছে তেওঁলোকৰ স্কেল কেনেকুৱা হব ?

শ্ৰীশৰত চন্দ্ৰ সিংহ (মুখ্যমন্ত্ৰী) ঃ বৃত্তিধাৰী শিক্ষকসকলৰ এম, ই, আৰু হাইস্কুলৰ আগতে দিয়া হৈছিল ১৫০ টকা আৰু এতিয়াৰ স্কেল হৈছে ২৬০ টকাৰ পৰা ৪২০ টকা

শ্ৰীৰামচন্দ্ৰ শৰ্মা ঃ কিছুমান গ্ৰেজুৱেট শিক্ষকে ইণ্টাৰমেডিয়েট স্কেলত কাম কৰি আছে। এইদৰে কাম কৰি থকা কিছুমান গ্ৰেজুৱেট শিক্ষকে স্কেল পাইছে আৰু কিছুমানে এতিয়াও পোৱা নাই—এইসকলকো গ্ৰেজুৱেট স্কেল দিয়াৰ কথা বিবেচনা কৰিবনে ?

শ্ৰীশৰতচন্দ্ৰ সিংহ (মুখ্যমন্ত্ৰী) ঃ যি স্কেলত যিটো পোষ্টত থাকে—সেইমতেহে হব ঃ কিন্তু উপাধ্যক্ষ মহোদয় আমি কুৱালিফিকেছন লৈ স্কেল দিব পৰা অৱস্থা এতিয়াও হোৱা নাই।

Shri Premodhar Bora : Sir, whether there is any new proposal for selection of such stipendary teachers ?

Shri Sarat Chandra Sinha (Chief Minister) : No, sir. Now, the decicion has been taken to regularise these posts.

শ্ৰীচন্দ্ৰ বাহাদুৰ চেত্ৰী ঃ মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয়, এই হাফ এ মিলিয়ন জব'ত যিসকলে নিযুক্তি পাইছে তেওঁলোকে দৰমহা পাইছে নে ?

শ্ৰীশৰতচন্দ্ৰ সিংহ (মুখ্যমন্ত্ৰী) ঃ উপাধ্যক্ষ মহোদয়, ইয়াত ষ্টাপেন্‌ডেৰী শিক্ষকৰ কথাহে উল্লেখ কৰা হৈছে ঃ সেই হিচাবে তেওঁলোকক যিখিনি দিব লাগে—সেইখিনি পাই আছে আৰু সেইখিনি কাম হোৱাৰ কাৰণেহে ৰেগোলাৰাইজড্ কৰি দৰমহা দিয়াৰ ব্যৱস্থা কৰা হৈছে।

Unstarred Questions and Answers dt: 2nd May, 1977

বিষয় ঃ খণ্ড উন্নয়ন বিষয়াৰ দায়িত্ব

শ্ৰীমতী তৰুলতা বৰাই সুধিছে ঃ

২৩। মাননীয় পঞ্চায়ত বিভাগৰ মন্ত্ৰী মহোদয়ে অনুগ্ৰহ কৰি জনাবনে—নতুনকৈ

মহকুমা পৰিষদবোৰ গঠন হোৱাৰ পিছৰ পৰা খণ্ড উন্নয়ন বিষয়া সকলৰ ওপৰত কি কি দায়িত্ব ন্যস্ত কৰা হৈছে জনাবনে ?

শ্ৰীচৈয়দ আহমেদ আলি (পঞ্চায়ত বিভাগৰ মন্ত্ৰী) য়ে উত্তৰ দিছে ঃ

অসম পঞ্চায়তী ৰাজ আইন ১৯৭২ অনুসাৰে ন্যস্ত কৰা উন্নয়ন খণ্ড পঞ্চায়ত মহকুমা পৰিষদৰ যেই কোনো কাৰ্য্যসূচী সম্পাদন কৰাৰ দায়িত্ব খণ্ড উন্নয়ন বিষয়া সকলক মহকুমা পৰিষদৰ তত্বাৱধানত দিয়া হৈছে ।

বিষয় : নয়াঘগ্ৰা চাহ বাগান

শ্ৰীৰাম চন্দ্ৰ শৰ্ম্মাই সুধিছেঃ

২৪। মাননীয় শ্ৰম বিভাগৰ মন্ত্ৰী মহোদয়ে অনুগ্ৰহ কৰি জনাবনে—

(ক) ১৯৬২ চনত তেজপুৰ মহকুমাৰ নয়াঘগ্ৰা চাহ বাগানৰ কিছু শ্ৰমিক আৰু মেনেজাৰৰ মাজত লগা গন্দগোলৰ কাৰণ কি আছিল ?

(খ) সেই সম্পৰ্কত মুঠ কেইজন বাগানৰ শ্ৰমিকক অভিযুক্ত কৰা হৈছিল আৰু তেওঁলোকৰ পৰিয়ালৰ মুঠ জনসংখ্যা কিমান ?

(গ) উক্ত শ্ৰমিক সকলৰ Statement কি আছিল ?

(ঘ) উক্ত গোচৰ বৰ্ত্তমানে কি ব্যৱস্থাত আছে আৰু যদি বিচাৰ শেষ হৈছে তেন্তে ৰায় কি হল আৰু কেতিয়া হল ?

(ঙ) উক্ত শ্ৰমিকসকল ক'ত আছে আৰু তেওঁলোকৰ জীৱিকাৰ বাবে চৰকাৰে কি ব্যৱস্থা লৈছে ?

(চ) উক্ত শ্ৰমিকসকলে বোনাচ আৰু ভৱিষ্যত নিধিৰ টকা মুঠ কিমান পাবলগীয়া আছে ? (প্ৰত্যেকৰে বেলেগ বেলেগ হিচাব দিব)

(ছ) তেওঁলোকৰ ভবিষ্যত নিধি ও বোনাচৰ টকা পোৱা নাই যদি কেতিয়া পাব ?

(জ) তেওঁলোকৰ পুনৰ সংস্থাপনৰ ব্যৱস্থা চৰকাৰে কি লৈছে জনাবেন ?

(ঝ) তেওঁলোকক কেনে কেনে ধৰণৰ জীৱিকাৰ পথ দিয়া হব আৰু কেতিয়া দিয়া হব জনাবনে ?

শ্ৰীগজেন তাঁতী (শ্ৰম বিভাগৰ মন্ত্ৰী) য়ে উত্তৰ দিছে ঃ

(ক) মজদুৰ সকলে চাহ গছৰ ডালভাঙি খৰিৰ বাবে ব্যৱহাৰ কৰিবলৈ লোৱাত মেনেজাৰে মানা কৰি আদেশ জাৰি কৰে। এই আদেশৰ বাবে মজদুৰ সকল অসন্তুষ্ট হয় আৰু আপত্তি দৰ্শাবলৈ গোট খায়। পিছত তেওঁলোকে মেনেজাৰ আৰু এচিষ্টেণ্ট মেনেজাৰক মাৰ ধৰ কৰে।

(খ) সেই সম্পৰ্কত মুঠ ৩২ জন মজদুৰক অভিযুক্ত কৰা হৈছিল আৰু তেওঁলোকৰ পৰিয়ালৰ সংখ্যা প্ৰায় ৮৩ জন আছিল ।

(গ) উক্ত মজদুৰ সকলে চাহ গছৰ ডাল ভাঙি খৰিৰ বাবে ব্যৱহাৰ কৰাৰ বিৰুদ্ধে দিয়া মেনেজাৰৰ আদেশ উঠাই লোৱাটো বিচাৰিছিল।

(ঘ) এই হিংসাকত্ম ঘটনাৱলীৰ কাৰণে মালিক পক্ষই দিয়া অভিযোগ বিছাৰৰ কাৰণে পুলিচে ফৌজদাৰী আদালতলৈ পঠিয়াই। আৰু ফৌজদাৰী আদালতে ৩ জন মজদুৰক এই অপৰাধৰ বাবে দোষী সাব্যস্ত কৰি তেওঁলোকৰ প্ৰত্যেকক ৬০ টকাকৈ জৰিমনা কৰে আৰু জৰিমনা টকা অনাদয়ে ১ মাহ কৈ সশ্ৰম কাৰাদণ্ড দিয়ে।

যিহেতু মেনেজাৰে সংশ্লিষ্ট মজদুৰক কামৰ পৰা বৰখাস্ত কৰিছিল, সেই হেতুকে এই বৰখাস্ত কৰণৰ বিৰুদ্ধে তেখেতে সকলৰ ইউনিয়নৰ পৰা সেই সম্পৰ্কে বাকী ২৯ জনৰ কাৰণে (বৰখাস্ত কৰা মজদুৰৰ সংখ্যা ৩২ জন আছিল) শিল্প বিবাদ উত্থাপন কৰা হয়। এই শিল্প বিবাদটো গুৱাহাটীৰ শ্ৰম আদালতত অৱশেষত বিচাৰৰ্থে পঠোৱা হয় আৰু শ্ৰম আদালতে ১৯৬২ চনৰ ২৯ অক্টোবৰত সেই বিবাদৰ ওপৰত ৰায় দিয়ে। ৰায়ত ২৫ জনক বৰখাস্ত কৰা বৈধ বুলি কোৱা হয়। ৪ জনক বিচাৰৰ সময়ত বাগানত কাম কৰি থকাৰ প্ৰমান পাই শ্ৰম আদালতে সেই ৪ জনৰ সম্পৰ্কে বিচাৰ কৰিব লগা কোনো বিবাদ নাই বুলি কয়।

(ঙ) সেই মজদুৰসকলৰ ভিতৰত ৩ জনৰ ইতিমধ্যে মৃত্যু হৈছে। বাকী সকল বাগানতে আছে আৰু বৰ্ত্তমানে বাগানৰ আশে-পাশে কাম কৰি আছে। এই অৱস্থাত তেওঁলোকৰ জীৱিকাৰ বাবে চৰকাৰে কিবা ব্যৱস্থা লোৱাৰ প্ৰশ্ন উঠা নাই।

(চ) তেওঁবিলাকৰ বোনাচ আৰু ভবিষ্যত নিধিৰ পাবলগীয়া টকা এনে ধৰণৰ :—

	নাম	ভবিষ্যনিধি	বোনাচ
১	মাগদানী	৭০০·৭৫	১৮·১১
২	কিৰটি	৬৪৬·৮৮	১৬·৩৪
৩	ৰহিল	৪১১·৬৯	১৬·৩৪
৪	সোনাৰিও	৬৩৬·৬০	১৬·৩৪
৫	চিচিলিয়া	৭২৫·৩৬	১৭·৩০
৬	জনুবাণী	৯৪৫·৫৭	১৬ ৭৪
৭	চমনু	৭৭৮·৯১	১৮·২৭
৮	শ্ৰীমতী	৫৭৩·২৭	১৮·৩৫
৯	দুলাৰী	৭৭৮·৯৮	১৮·১১
১০	চুচহাৰী	৭৪৪·২৯	১৮·০৩

১১। চস্নাবি	৮৩৭'৩৪	১৭'৭০
১২। বগী	৬৪৩'৬১	১৬'৪২
১৩। মাথো	৮০৮'৮১	১৮'২৭
১৪। বেৰনিকা	৪৫২.২১	১৯'৫৭
১৫। জিতামাৰৰ	৬৬৯'৮০	১৫'২৮
১৬। ছুতি	৮৮৬'৩১	১৪'৬৬
১৭। সোনাফুল	৭৫১'৫৮	১৫'১২
১৮ ৰূপম	৬৫৫.৯৫	১৬'০৯
১৯. মংগী	৭১৭'৯৬	১৭'৩৮
২০। চু'চনা	১৬১'৬৭	১৬'৭৪
২১ আগমু	৬৫'১১	৮'৬৯
২২। পাণ্ডা	৩৬১.৪৬	১৪'৭২
২৩. চাবিতাঁতী	৪৫২'০৬	১৪.৩৯
২৪। সুদ্ৰ তাঁতী	৬৬৭'৩০	১৪'৩৪
২৫। মাৰ্গা	১৫৭'০১	১৮'৬০

(ছ) ভবিষ্যত নিধিৰ টকা ২ জনৰ বাহিৰে সকলোকে আদায় দিয়া হৈছে। সেই দুজনকো অলপতে দিয়াৰ ব্যৱস্থা লোৱা হৈছে। বোনাচৰ টকা কাকো দিয়া হোৱা নাই। বোনাচ আইন মতে হিংসাত্মক কামৰ কাৰণে বৰখাস্ত হোৱা মজদুৰক বোনাচ দিব নেলাগে।

(জ) মজদুৰসকল বৰ্ত্তমান বাগানতে আছে। গতিকে পুনৰ সংস্থাপন দিয়াৰ প্ৰশ্ন উঠা নাই।

(ঝ) তেওঁলোকে বৰ্ত্তমান খেতি-বাতি কৰিও আৰু ঠিকাদাৰৰ তলত কাম-কাজ কৰি জীৱিকা নিৰ্ব্বাহ কৰি আছে। গতিকে নতুনকৈ পুনৰ জীৱিকা দিয়াৰ প্ৰশ্ন উঠা নাই।

Voting on Demands For Grants

Mr. Deputy Speaker: Now, Item No. 2.

Dr. Lutfur Rahman (Minister): Sir, on the recommendation of the Governor of Assam, I beg to move that a sum of Rs. 2,16,64,500 be granted to the Minister-in-charge to complete the sum of Rs. 2,88,86,000 necessary to defray the

charges which will come in course of payment during the year ending the 31st March, 1978 for the administration of the head "307-Soil Conservation 506-Capital Outlay on Minor Irrigation, Soil Conservation and Area Development (II)".

Mr. Deputy Speaker : Grant No. 61 moved.

শ্ৰীসোনেশ্বৰ বৰা ঃ উপাধ্যক্ষ মহোদয়, তেখেতে এই আটাইবিলাক অন্তত ঃ ৬১, ৬৫ এইখিনি একেই আছে। গতিকে একেলগে উত্থাপন কৰিলে ভাল হয় নেকি ?

মাননীয় উপাধ্যক্ষ ঃ একেলগে উত্থাপন কৰিলে মেলা চিকাৰ হব নেকি ?

শ্ৰীচন্দ্ৰচিং টেৰণ (মন্ত্ৰী) ঃ উপাধ্যক্ষ মহোদয়, এই প্ৰত্যেকৰে চাবজেক্ট মেটাৰ বেলেগ বেলেগ।

মাননীয় উপাধ্যক্ষ ঃ চাবজেক্ট মেটাৰ বেলেগ হলে আলোচনাবিলাকো বেলেগে বেলেগে হোৱা উচিত।

শ্ৰীসোনেশ্বৰ বৰা ঃ তেনেহলে সেইবিলাক একেলগে নকৰো।

Mr. Deputy Speaker : Now, I put the motion. The motion is that a sum of Rs. 2,16,64,500, be granted to the Minister-in-charge to complete the sum of Rs. 2,88,86,000 necessary to defray the charges which will come in course of payment during the year ending the 31st March, 1978, for the administration of the head"307-Soil Conservation and Area Development (II)".

(The motion is passed. Grant No. 61 is passed.) Now, Grant No. 65.

Dr. Lutfur Rahmrn (Minister) : Sir, I beg to move Grant No. 65.

Mr. Deputy Speaker : Grant No. 65 is moved.

শ্ৰীসোণেশ্বৰ বৰা ঃ উপাধ্যক্ষ মহোদয়, মই মঞ্জুৰী নং ৬৫ ত কৰ্ত্তন প্ৰস্তাৱ উত্থাপন কৰিছো। বাজেটৰ দাবীৰ দ্বিতীয় খণ্ড অংশৰ ৩৭৯-৪০১ পৃষ্ঠাত ৩১৩-বন বিভাগ" শিতানৰ ৬৫ নং মঞ্জুৰীৰ বাবে কৰা দাবীৰ ৮, ৯৪, ৮৫, ৯০০ টকা ১০০ টকাৰে হ্ৰাস কৰা হওক—অৰ্থাত সমুদায় মঞ্জুৰীৰ ৮, ৯৪, ৮৫, ৯০০

টকা ১০০ টকাৰে হ্ৰাস কৰা হওক।

উপাধ্যক্ষ মহোদয়, বন বিভাগৰ সম্পৰ্কে আমি বহুবাৰ সাধাৰণ ভাৱে বা কৰ্ত্তন-প্ৰস্তাৱৰ মাধ্যমেৰে বা প্ৰশ্ন আদি মাধ্যমেৰে আলোচনা সমালোচনা কৰিছো। বাজেটখন যিধৰণে কৰা হয়—আলোচনা সমালোচনাবিলাকো তেনে ধৰণে কৰা হয়। মই আশা কৰিছো—জয় জয়তে আমাৰ চৰকাৰে বাজেটখন উৎপাদন মূখী কৰি তুলিব নোৱৰাৰ কাৰণে হতাশ হৈছো। অঙ্কৰ শিতানত বাজেটখন দেখা যায় যে কৰ্মচাৰী সকলক দৰমহা দিয়াবহে বাজেট অন্যান্য উৎপাদনৰ ক্ষেত্ৰত সিমান জোৰ দিয়া নাই দেশখন বা ৰাজ্যখনৰ উৎপাদন-মূখী হৈ গঢ়ি উঠা পথবোৰৰ বাবে অসমত প্ৰচুৰ পৰিমানে বন সম্পত্তি আছে। অসমৰ প্ৰাকৃতিক অৱদান আছে—এই কথা সকলোৱে স্বীকাৰ কৰি আহিছে। প্ৰচুৰ সম্ভাৱনা থকা এইখন ৰাজ্যত চৰকাৰৰ ফালৰ পৰা বাজেট ব্যৱস্থাত—ইয়াক উৎপাদনমূখী বা উন্নয়ণমূখী কৰি গঢ়ি তুলিবলৈ চেষ্টা কৰা হোৱা নাই যোৱা স্বাধীনতাৰ ৩০ বছৰে যদি এই অসমখন ভাৰতৰ অন্যান্য ঠাইৰ দৰে উন্নয়ণশীল বা ৰাজ্যখন উৎপাদনমূখী কৰিলে হেতেনে তেতিয়াহলে প্ৰচুৰ পৰিমাণে উৎপাদন কৰাত কোনো সন্দেহ নাথাকিল হেতেন।

চৰকাৰৰ ফালৰ পৰা যেনেকৈ দাদৰমহা সামৰিলৈ (বিষয়া সকলৰ) সাধাৰনতে বাজেট উত্থাপন কৰা হয় আৰু ঠিক আমাৰ ফালৰ পৰাওঁ সমালোচনা আলোচনা বিলোচনা আদি বিষয়া সকলৰ দূৰ্নীতি, জুলুম উচ্ছেদ আদি বিষয়ে সদায়ে আপত্তি দি থকা হয়। কিন্তু আমি বিছাৰিছো চৰকাৰৰ ফালৰ পৰা বন বিভাগে ইচ্ছা কৰিলেই প্ৰচুৰ পৰিমাণৰ সম্পদৰাজী উতপাদন কৰিব পাৰে আৰু সেইটো কৰিব বুলি আশা ৰাখিছো। চৰকাৰী তথ্য পাতিৰ ফালৰ পৰা দেখো যায় যে ৰাজ্যৰ মুঠ মাটিকালিৰ শতকৰা ২০.৯ ভাগ মাটিত বনাঞ্চল আছে অৰ্থাত ১৯৪২০ বৰ্গ মাইল ব্যাপি বনাঞ্চল আছে বুলি দেখুৱা হৈছে। যদি বনাঞ্চল মানে বন সম্পদেই বুজিছো তেনেহলে চৰকাৰৰ দ্বাৰা ৰিজাৰ্ভ কৰা বনাঞ্চলক বাদ দি আমাৰ ব্যক্তিগত মানুহৰ মাটিত থকা বাৰী, পান তামোল খাগৰী, কল ও অন্যান্য গছগছনী বাঁহবেত আৰু চাহ বাগিছা সমূহ খুব কম সম্পদ নহব! আৰু সেই ফালৰ পৰা হিচাব কৰিলে বনাঞ্চলৰ সম্পদ-ৰাজীৰ মুঠ কালিৰ শতকৰা ৫০ ভাগ হব। কিন্তু এই গোটেইখিনি প্ৰকৃতিৰ অৱদান তথাপি চৰকাৰৰ ফালৰ পৰা কোৱা হয় যে ভাৰতবৰ্ষৰ অন্যান্য প্ৰদেশৰ তুলনাত আমাৰ অসমৰ গড় পাত্তা উপাৰ্জন কম। সিদিনা প্ৰশ্নোত্তৰ কালত মন্ত্ৰী মহোদয়ে কৈছে যে কেৰেলাতকৈ আমাৰ অসমৰ উপাৰ্জন তিনিগুন কম

অৰ্থাত তিনিভাগৰ এভাগ উপাৰ্জন হয়। আৰু লগতে কৈছে যে কেৰেলাৰ লগত আমাৰ জলবায়ু মিলে গতিকে তাৰ পৰা প্ৰমানিত হৈছে যে আমাৰ ৰাজ্যত উতপাদন বঢ়াবলৈ চেষ্টা কৰা নাই বা কৰিলেও পৰা নাই অকল প্ৰকৃতিৰ অৱদানতে আমাৰ ৰাজ্যখন চলি আছে আমাৰ ৰাজ্যত সম্পদ আহৰন কৰিবৰ কাৰণে যথেষ্ট সম্বল আছে। এটা হিচাবত দেখা যায় আমাৰ বনাঞ্চলত নানাতৰহৰ গছৰ উপৰিও শিমলু তিতাচেপাৰ পৰা আৰম্ভ কৰি নাহৰ শাল কাঠলৈ যথেষ্ঠ উপযুক্ত কাঠ আছে অসমৰ পাহাৰ ভৈয়ামত ভাৰতবৰ্ষৰ শতকৰা ৫৬ ভাগ ভেনেষ্ঠা উতপন্ন হয়। অসমৰ এই সম্পদৰাজীৰে ভাৰতবৰ্ষৰ অন্যান্য ৰাজ্যই বহুত মূল্যবান বস্তু তৈয়াৰ কৰি লয় আৰু তাৰ পৰা তেওঁলোকে মুনাফা লয় কিন্তু তাৰ পৰা আমি সামান্য ৰয়েলটিৰ বাদে একো নেপাও। বৰঞ্চ অসমৰ বিষয়া বা অন্যান্য সকলে অসমৰ কাঠেৰে নানাৰকমৰ আচবাবৰ নামত অসমৰ বাহিৰত চোৰাংভাবে নানাৰকমৰ ড্ৰয়িংৰুমৰ সাসজুলি সজোৱা দেখা পাওঁ। আনহাতে অসমত আৰু এটা বস্তু উতপাদন হয় যিটো পৃথিবীৰ ভিতৰত আন কতো উতপাদন নহয়। সেইটো হৈছে 'আগৰ' খেতি। অৱশ্যে ইয়াক আজিলৈ খেতি হিচাবে কৰা হোৱা নাই এইটো অসমৰ এটা মূল্যবান সম্পদ। এই আগৰৰ কাৰণে দিল্লী, কলিকতা আদি ঠাইৰ পৰা মানুহ আহি ইয়াত মহল খুলিছিল ৫০ বছৰ আগতে এই অসমৰ অমূল্য ৰত্ন মহলদাৰ সকলে কোনে কেতিয়া ক'লৈ লৈ যায় তাৰ প্ৰকৃত হিচাব অসম চৰকাৰৰ হাতত নাই বুলিয়ে কব পাৰি। কিন্তু এই আগৰ খেতি কৰিবৰ কাৰণে চৰকাৰে চেষ্টা কৰা নাই মোৰ ঘৰৰ ওচৰত নগা পাহাৰৰ নামনিতে আৰু গাৱেঁ ভুয়ে কাঠনিত এই আগৰ গছ পোৱা যায় কিন্তু মহলদাৰ সকলে চোৰাংভাবে অন্যায়ভাবে এই গছ অন্য প্ৰদেশলৈ চালান কৰি আছে। চৰকাৰৰ উচ্ছপদস্থ কৰ্মচাৰী বা ৰাজনৈতিক লোক সকলৰ এই বিষয়টোৰ প্ৰতি সম্যক জ্ঞান নাথাকিব পাৰে কিন্তু ই অসমৰ এটা অমূল্য সম্পদ।

আনহাতে বেত ভাৰতবৰ্ষৰ ভিতৰতে অসমত বেছি উৎপন্ন হয় তেনেকৈ বাহো উতপন্ন হয়। অসমত বাহ বেতেৰে অসমৰ এটা কাগজ কল হোৱাৰ উপৰিওঁ নগা চৰকাৰে শিৱসাগৰৰ তুলীত কাগজ কল কৰিছে। এই সম্পৰ্কে মই কেবাবাৰো উত্থাপন কৰিছো কিয়নো অসমৰ ভূমিত নগা চৰকাৰে কাগজ-কল কৰি নগা চৰকাৰে ভোগদখল কৰাটো অসমৰ ৰাইজৰ প্ৰতি অন্যায় কৰা হৈছে। কিন্তু মোৰ সেই যুক্তিৰ বিছাৰ আজিলৈ নহ'ল। গতিকে মই পুনৰ অনুৰোধ কৰিছো এই বিষয়টো বিবেচনা কৰি চাব লাগে যিহেতু আমাৰ

সম্পদৰাজীৰে নগা চৰকাৰে উপভোগ কৰিছে। তাৰ পিচত আমৰ যিটো অশোক কাগজ কল তাক চাবলৈ আমাক এদিন নিয়া হৈছিল আৰু তেতিয়া সেই কাগজকলৰ মজিয়াতে হোৱা আলোচনাত কৈছিলো যে এই কাগজ কল চলাবৰ কাৰণে গোৱালপাৰা জিলাত প্ৰচুৰ পৰিমানৰ বাহ নাই। কৰিলে বাহঁ খেতি হয়। গতিকে বাহঁখেতি তাত কৰাৰ কাৰণে এখন আচনি লব লাগে। কিন্তু কোৱা কোৱাতে থাকিল আজিলৈকে সেই আচনি লোৱা হোৱা নাই। বাহঁখেতি কৰা সহজ। এবাৰ বাহঁখেতি কৰিলে ১০০ বছৰলৈ আৰু চিন্তা নাই। কাৰণ সি নমৰে। আমি নিজে দেখিছো আমাৰ ককাদেউতা হতে বাহ ৰুইছিল কিন্তু আমি আজিলৈ তাৰ ভোগদখলে কৰি আছো। এবাৰ বাহ ৰুৱাৰ পাচত তাৰ পাঁচ-ছয় বছৰৰ ভিতৰতে বাহ কাতিব পাৰি গতিকে এই খেতিত লোকচান হবলৈ একো নাই অসমৰ আন এটা আপুৰুগীয়া বস্তু হৈছে বেত। বেত কুটীৰশিল্পৰ মুলবস্তু। এই বেতৰ খেতি কৰিব পৰাকৈ অসমত প্ৰচুৰ পৰিমানৰ মাটি আছে। কাৰণ প্ৰতিঘৰ পৰিয়ালৰ বাৰীতে বেত হব পাৰে। চৰকাৰে এই খেতিত জোৰ নিদিলেও আমাৰ ৰাইজে আৰু সমাজকৰ্ম্মী বা অন্যান্য লোক সকলেও এই খেতিত লাগিব পাৰে লাভ হবই। (কোৰাম নাই) উপাধ্যক্ষ মহোদয়, আমাৰ খেতিয়ক সকলে কেৱল ধান খেতি বা মাহ-সৰিয়হ আদিয়েই একমাত্ৰ খেতি বুলি যি পদ্ধতি গ্ৰহণ কৰি আহিছে বা যি ভাৱ পোষণ কৰি আহিছে সেই পদ্ধতি পৰিবৰ্তনৰ কাৰণে আমাৰ নেতৃবৰ্গই আৱশ্যকীয় ব্যৱস্থা গ্ৰহণ কৰিলে আমাৰ অসম আগৰ দৰেই শষ্য-শ্যামলা, নন্দন বদন হৈ উঠিব যে তাত কোনো সন্দেহ নাই। অৱশ্যে পকা ঘৰ বনোৱা মানুহ বিলাকে খেৰ-বাহঁৰ আৱশ্যকতাৰ কথা সিমান নাভাৱে। সাধাৰণতে গাওঁৰ দুখীয়া লোক সকলেই খেৰ, বাহ আদিৰ ব্যৱহাৰ কৰি ঘৰ আদি নিৰ্মাণ কৰে। তেওঁলোকে খেৰ বাহঁৰ কথা কিছু ভাবিলেও তেওঁলোকৰ মনত তাৰ আৱশ্যকতাটো সীমাবদ্ধ। এই খেৰ উল, নল খাগৰী, বাহ আদিৰ পৰা পাচি, খৰাহি আদি নানা ধৰণৰ দৈনন্দিন ব্যৱহাৰ্য্য বস্তু তৈয়াৰ কৰাৰ বাহিৰে নানা ধৰণৰ বাচক-বনিয়া বস্তু, ড্ৰইং ৰুমত সজাই থোৱা সামগ্ৰী হিচাবেও এই উপাদানৰ পৰা বহুত বস্তু বনাব পাৰি। ইয়াৰ খেতি ভালকৈ কৰিলে ই এটা অৰ্থকৰি সম্পদত পৰিণত হব। গতিকে এইমৰ্ম্মে আমাৰ সৰ্বসাধাৰণ খেতিয়কক অসম চৰকাৰে এইবিলাক খেতিৰ কাৰণে উতসাহ-উদ্দিপনা দিয়াৰ বিশেষ ব্যৱস্থা লোৱা উচিত। খেল, নল, খাগৰী আদিৰ পৰা নানা ধৰণৰ আৱশ্যকীয় ৰ্বচি তৈয়াৰ কৰিব পাৰি। নানা ঠাইত আমাৰ এই পেলনিয়া বস্তু বিলাকৰ

পৰা মেচিনেৰে এনেকুৱা কিছুমান সামগ্ৰী উতপাদন কৰিছে যে তাৰ প্ৰভাৱ সমগ্ৰ পৃথিৱীতে আছে। অসমীয়া মানুহে এই পেলনিয়া বস্তুবিলাকৰ পৰা নানা ৰকমৰ সম্পদ উতপন্ন কৰিলে অৰ্থনৈতিক ক্ষেত্ৰত অসম চহকী হব পাৰে। কিন্তু এতিয়ালৈকে অসমীয়া মানুহে এই সম্পদ বিলাকৰ কথা ভৱা নাই। চৰকাৰৰ পক্ষৰ পৰা আমাৰ জনসাধাৰণক অনুপ্ৰেৰনা যোগোৱা উচিত। এনেধৰণৰ কথা অসম বিধান সভাত কৈ থকা হৈছে। মই নিজেই এই অসম বিধান সভাত প্ৰায় ১১ বছৰ আছো। কিন্তু স্বাধীনতাৰ পিচৰ আজি ৩০ বছৰে এনেধৰণৰ আচনিৰ বিষয়ে চৰকাৰী চিন্তা কৰাটো আজিলৈকে নেদেখিলো। বন্য জন্তু সম্পদৰ বিষয়ে কব লাগিলে আমাৰ চৰকাৰ আৰু ৰাইঙ্গ কেৱল গড় আৰু হাতীতেই ব্যস্ত হৈ আছে। আমাৰ অসমৰ এটা খড়্গা থকা গড়ৰ পোৱালী বাহিৰৰ চিৰিয়াখানালৈ পঠিয়াই কিছু টকা পাই আছে আৰু আজিলৈ সেয়ে যথেষ্ট বুলি ভাবি আছে। কিন্তু অকল এইটোৱে নহয়। অসমত ইমান আপুৰুগীয়া সম্পদ আছে যে তাক ঠিকমতে সংৰক্ষণ কৰি অন্যান্য বহু উপায়েৰে বহু টকা উপাৰ্জন কৰিব পৰা যায়।

হাতী চিকাৰৰ বিষয়ে সকলোৱে জানে হাতী পৃথিবীত বিৰল। অসমৰ নিচিনাকৈ পৃথিবীৰৰ বহুতো ঠাইত হাতী সংৰক্ষণ আইন আছে। ১৮৭৯ চনত হাতী সংৰক্ষণ আইন তৈয়াৰ হয় আৰু তেতিয়াৰ পৰাই এই আইন এতিয়াও চলি আছে। ১৯২২ চনৰ পৰাই মেলা চিকাৰ আৰু সহলৰ দ্বাৰাই হাতী ধৰাৰ ব্যৱস্থা আছে আৰু তেতিয়াৰ পৰা বৰ্তমানলৈ ৫৫ হাজাৰ হাতী ধৰা হয়। যোৱা ১৯৭৫-৭৬ চনত অসম চৰকাৰে ১০৫৫ টা হাতী ধৰি মুঠ ২,০২ ২৭২ টকা পাইছিল। আগতে এনেকুৱা এটা নিয়ম আছিল যে এটা দঁতাল হাতী মাৰিলে দাঁত দুটা পাবৰ কাৰণে আৰু এটা মখনা হাতী মাৰিব লাগিছিল মই জনাত এই নীতিটো বহুত দিনৰ পৰা চলি আছে যে এটা দাঁতাল হাতী মৰাৰ পিচত মানুহজনে আৰু এটা মখনা হাতী মাৰিলেহে দাতজোৰা পায়। এই নিয়ম বিলাক কোনে কি কাৰণে কৰিলে এই কথা বিলাক এতিয়া চোৱা চিতা কৰিবৰ সময় হৈছে। এইবিলাক নিয়ম আভিজাত্য, চহকী মানুহ সকলৰ ফালৰ পৰাই কৰা হ'লনে কি কাৰণে হ'ল এইবিলাক এতিয়া ভালকৈ চাব লাগে।

ইয়াৰ উপৰিও চৰাই-চিৰিকটি বিলাক মৰাৰ কথাটো প্ৰকৃততে মানুহৰ স্বভাব-চৰিত্ৰতে সোমাই আছে। যি হওক এই সকলো ক্ষেত্ৰতে আমাৰ অসমৰ সম্পদৰাজি থিকভাৱে সংৰক্ষণ কৰাৰ ব্যৱস্থা কতো দেখা নাযায় ইয়াৰ পৰিপেক্ষিতত মই ভাৱো যে মানুহৰ চৰিত্ৰগঠন কৰাৰ কাৰণে আমাৰ ল'ৰা

ছোৱালী সকলক সক্ৰুৰে পৰা পাঠ্যপুথিৰ জৰিয়তে যাতে শিক্ষা দিব পৰা যায় তাৰ ব্যৱস্থা কৰিব লাগে। গতিকে উমৈহতীয়া ব্যৱস্থাৰে ইয়াৰ এটা সু-ব্যৱস্থা কৰিলে এইটো ৰাইজ আৰু ৰাজ্যৰ কাৰণে লাভকৰ বিষয় হব বুলি মই আশা ৰাখিছো। অৱশ্যে আমাৰ ভিতৰত দূৰ্নীতি বহুতো আছে। সেই দূৰ্নীতি বিলাক ভালকৈ নিৰাকৰণ কৰি তাক নিৰ্ম্মুল কৰাৰ চেষ্টা কৰিব পাৰিলে আমি সকলো ক্ষেত্ৰতে লাভবান হম। অৱশ্যে এই দূৰ্নীতি আমাৰ তেজৰ লগত মিহলি হৈ গৈছে। তথ পি এটা প্ৰতিশেধক ব্যৱস্থা যাতে কৰিব পৰা যায় সেই বিষয়ে চাব লাগে। মন্ত্ৰী ডাঙৰীয়াই সিদিনা প্ৰশ্নোত্তৰত কৈছে যে গৰমপানীত চিকাৰ কৰাটো বন্ধ হৈছে। কিন্তু প্ৰকৃততে এতিয়াও চিকাৰ কৰিয়েই আছে। যোৰহাট, গোলাঘাট আদিৰ পৰা ফিযেট, এম্বাচাদৰ গাড়ীত যিবিলাকে চিকাৰি আহি তাত চলাফিৰা কৰে. যিবিলাক গাড়ীখন কিবা হেয়া হোৱাৰ অজুহাত দেখুৱাই চকা পিটিকি পিটিকি চোৱাৰ চেও দেখুৱাই ৰৈ থাকে সেই সকলেই সেইবিলাক ঠাইত পহু চিকাৰ কৰে। যিবিলাক মানুহে বেছিকৈ ভাল ভাল কথা কয় সেইবিলাক মানুহেই গৰমপানী কাজিৰঙা আদিত চল-চক্ৰান্ত কৰি পহু মৰা দেখিছো।

মই মুখ্যমন্ত্ৰী শ্ৰীশৰৎ চন্দ্ৰ সিংহক এটা কথা পোনপাটিয়াকৈ শুধিব বিচাৰিছো। বৰপেটাত নিৰ্বাচনৰ কাৰণে তেখেত যাওতে পহু পোৱালী এটা বৰপেটা নামঘৰত দি আহিছে। অৱশ্যে মুখ্যমন্ত্ৰীকে আদি কৰি সকলো নেতাই নিৰ্বাচনৰ কাৰণে সমষ্টি বিলাকলৈ যায়। কিন্তু তেখেতে গৈ এই পহু পোৱালিটো কিয় দিবলৈগীয়া হ'ল। তেখেতে পহু পোৱালীটো ক ত পালে, কোন বনত ধৰিলে ? তেখেতৰ আগত মোৰ এই প্ৰশ্নটো থাকিল। তেখেতে বা তেখেতৰ নিৰ্দ্দেশত আন কোনোবাই যদি সেই পহু পোৱালিটো বনৰ পৰা ধৰি আনিলে সেইটোও আমাৰ দূৰ্নীতিৰ ভিতৰতে পৰিব। হাবিৰ পৰা ধৰিলেও সেইটো অন্যায় হৈছে। অৱশ্যে বৰপেটাৰ নামঘৰত এটা পহু পোৱালি থাকিলে মানুহে চাই আনন্দ পাইছে সেই ফালৰ পৰা মোৰ আপত্তি নাই। কিন্তু এই পহু পোৱালিটো আহৰণ কৰা কথাত যদি দূৰ্নীতি হয় তাত মোৰ আপত্তি আছে।

মাননীয় চেয়াৰমেন মহোদয়, দুৰ্নীতিৰ ফালে আৰু তাৰ সীমা সংখ্যা নাই। মই এই বিধান সভাত কেইবাবাৰো উল্লেখ কৰিছোঁ যে ৰাজধানী নিৰ্ম্মাণৰ ক্ষেত্ৰত ব্যৱহৃত হোৱা শিল বালিৰ কাৰণে ফৰেষ্ট বিভাগে যিমানখিনি টেক্স পাব লাগিছিল সেইখিনি নেপালে। আজিলৈকে তাৰ কোনো হিচাবো নোলাল।

ঠিকাদাৰ, ইঞ্জিনিয়াৰ, অভাৰচিয়াৰৰ অওহিবওহি আদিকে সেই থিকা থিকলি বিলাক দিয়া হল আৰু তাৰ কোনো হিচাব নিকাচ নোহোৱালৈকেয়ে সেই-বিলাক তেনেকৈয়ে গল। জৱাহৰ নগৰতো সেই একেই ব্যৱস্থা। তাৰো কোনো হিচাব পত্ৰ পোৱা নগল আৰু চৰকাৰেও পাবলগীয়া টেক্স আদি নেপালে। যদি এইদৰেই আমাৰ এই বিভাগটোৱে লোকচান কৰিবলগীয়া হয় তেতিয়াহলে, আমি আয় ক'ৰ পৰা পাম ? কেৰেলা ৰাজ্যকে ধৰি ভাৰতবৰ্ষৰ বাকী ৰাজ্য-বিলাকে পাবলগীয়া যিখিনি লাভালাভ পাইছে কিন্তু সেইখিনিৰ **পৰা** অসম চৰকাৰ বঞ্চিত হৈ আছে। জনতা চৰকাৰ গঠিত হোৱাৰ থিক আগমুহূৰ্ত্তত মুখ্যমন্ত্ৰী সমন্নতে বাকী সকল মন্ত্ৰীৰ লগত হোৱা আলোচনা আদিত জানিব পাৰিছিলো যে সেই সময়ৰ ইন্দিৰা গান্ধীৰ নেতৃত্বাধীন চৰকাৰৰ পৰা ফৰেষ্টৰ এক ইঞ্চি মাটিও কাকো বন্দবস্তী নিদিবলৈ নিৰ্দ্দেশ পাইছিল। অৱশ্যে স্কুল, হস্পিটাল, ইত্যাদিৰ কাৰণে আৱশ্যকীয় মাটি খিনি নিশ্চয় দিব লাগিব। কিন্তু মানুহেই যদি ফৰেষ্টত নেথাকে তেতিয়াহলে, এইবিলাক কাক দিব আৰু স্কুল হস্পিতাল কোনে কৰিব ? মোৰ দাবী মানুহ বিলাককো মাটি দিব লাগিব, মানুহ বিলাকে যাতে স্কুলত পঢ়োৱাব পাৰে, চিকিৎসালয়ত চিকিৎসা লব পাৰে তাৰ কাৰণে আৱশ্যকীয় পৰিমাণৰ মাটি দিব লাগিব। নীতিগত ফালৰ পৰাও দিবলাগিব আৰু আইনৰ ফালৰ পৰাও দিব লাগিব। কিন্তু এই দুয়োটাৰ ভিতৰত এটা সংঘৰ্ষ চলি আছে। এটা স্থিৰ পলিচি থাকিব লাগে। মই ১৯৬৭ চনৰ পৰাই কৈ আছোঁ যে, আমাৰ যিবিলাক ফৰেষ্ট অঞ্চল সেইবিলাক সাধাৰণতে আমাৰ সীমান্ত অঞ্চলতেই পৰিছে। যেনে— মেঘালয়, নগালেণ্ড, অৰুণাচল ইত্যাদি গোটেই খিনি ফৰেষ্ট অঞ্চল একেবাৰেই নাইকীয়া কৰিব নোৱাৰি। যদিও নোৱাৰি, প্ৰশাসনিক দৃষ্টিকোণৰ ফালৰ পৰা ইয়াৰ আৱশ্যকীয়তা আছে যে সীমান্ত অঞ্চলত দেশৰ প্ৰতি আনুগত্য থকা প্ৰজাক বহুৱাই দি তাৰ দ্বাৰা যেনেকৈ নিজৰ সীমাটোৰ নিৰাপত্তা ৰক্ষা কৰিব পাৰি আতৰত থকা পুলিচ মিলিটেৰী গৈ সেইদৰে নিৰাপত্তাৰ ব্যৱস্থা আনিব নোৱাৰি। ৰাজ্যখনৰ শতকৰা ২০৯ ভাগ মাটি এই বনাঞ্চলতে আছে। যিবিলাক মাটি সাধাৰণতে টিঙনা মাটি যিবিলাকত কোনোধৰণৰ খেতি নহয় সেই বিলাকত কিন্তু কাঠৰ খেতি কৰিব পাৰি। ফৰেষ্টৰ মাটিয়েই হওঁক বা চিলিং-চাপ্লাছ মাটিয়েই হওঁক তেনেকুৱা বিলাক মাটিত কাঠৰ খেতি কৰিব পাৰি। ইফালে সীমান্ত অঞ্চলৰ যিবিলাক দহ মাটি. যিবিলাকত খেতি কৰিব পাৰি সেইবিলাক আমাৰ খেতিয়ক সকলক বিলাই দিব লাগে। আৰু সেইবিলাক প্ৰজাৰ দ্বাৰাই

আমাৰ সীমান্ত ৰক্ষা কৰাৰ চেষ্টা কৰিব লাগিব। এখন দেশৰ প্ৰশাসনটোক সুস্থিৰ কৰি ৰাখিবৰ কাৰণেই ইয়াৰ জনসাধাৰণক বিশ্বাসত ৰাখিব লাগিব আৰু চৰকাৰ আৰু ৰাইজৰ মাজত সমন্বয় ৰক্ষা কৰি চলিব লাগিব। নগালেণ্ডৰ দৈয়াং বনাঞ্চলটোত ৫০ হেজাৰ মানুহে বসতি কৰে আৰু তাত প্ৰায় ১০ হেজাৰটা পৰিয়াল আছে। গতিকে সেই ৰিজাৰ্ভটোক আৰু ৰিজাৰ্ভ কৰি থোৱাৰ আৱশ্যক নাই

মাননীয় চেয়াৰমেন মহোদয়, দৈয়াং ৰিজাৰ্ভৰো যিবিলাক জেগাত কাঠৰ খেতি আছে সেই বিলাক তেনেকৈয়ে ৰাখিব লাগে। কিন্তু যিখিনিত ৰাইজে খেতি বাতি কৰি আছে সেই খিনিত লোকসকলক উচ্ছেদ কৰিব নেলাগে। তাত আমাৰ মানুহখিনি বহাৰ কাৰণেই সেই অঞ্চলটো নগাৰ হাতৰ পৰা ৰক্ষা পৰিল এসময়ত নগাৰ ফালৰ পৰাও সেইখিনি মানুহক নগালেণ্ডৰ ভোটাৰ লিষ্টত নাম সোমোৱাৰ কাৰণে আৰু আমাৰ ফালৰ পৰাও সেইটো অসমৰ ভোটাৰ লিষ্টত সোমোৱাৰ কাৰণে চেষ্টা কৰা হৈছিল। কিন্তু আমাৰ মানুহ বিলাকৰ নিজৰ ৰাজ্যৰ প্ৰতি আনুগত্য থকাৰ কাৰণেই আজি দেখা যায় যে, নগালেণ্ডৰ ভোটাৰ লিষ্টত সেই মানুহবিলাকৰ নাম সোমোৱাব নোৱাৰিলে। সেইদৰে ডিফু-ৰেংমা ৰিজাৰ্ভতো সৰুপথাৰ সমষ্টিৰ মানুহখিনিক ভোটৰ তালিকাত অন্তৰ্ভুক্ত কৰাবলৈ নগাৰ ফালৰ পৰা চেষ্টা হল। নগাই অৱশেষত ডিফু আৰু ৰেংমা ৰিজাৰ্ভৰ সীমাৰ পৰা সাত মাইল ভতিয়াই আহি ৬৫ খন গাওঁ পাতিলেহি। অসমৰ মানুহ তালৈ যাবনোৱাৰৰ কাৰণেই নগাই আহি তাত গাওঁ পাতিলেহি। এই ঠাইখিনি পুনৰোদ্ধাৰৰ কাৰণে আমাৰ চৰকাৰে চেষ্টা কৰিব লাগে। যোৱা বহাগ বিহুৰ দুই তিনি দিনৰ আগত উৰিয়াম ঘাটৰ শেষ সীমাত গণ্ডগোল লাগিব। তাৰ চকী পাৰ হৈ আহি নগাৰ ফালৰ পৰা সংঘৰ্ষ হল। এই বিষয়ে মুকলিকৈ আলোচনা কৰাৰ পৰা আমি বিৰত আছোঁ। কিন্তু চৰকাৰৰ ফালৰ পৰা বিৰত থাকিব নোৱাৰে। মুকলিকৈ সেই বিষয়ে উদ্ঘাটন কৰিব নোৱাৰি। যদি কথা বিলাক প্ৰকৃততেই সঁচা হয় তেতিয়াহলে, তাৰ কাম কৰক। নগাৰ ফালৰ পৰা তাত উৎপাত কৰি থাকিবৰ কাৰণে যি ব্যৱস্থা চলিছে তাৰ কৰা বিৰত ৰখাৰ ব্যৱস্থা কৰিব লাগে। তাৰ কাৰণে কৰিবলগীয়া সকলোখিনিকেই কৰিব লাগিব। অসম চৰকাৰৰ চকীৰ যিসকল বিষয়া সেই সকলক শাস্তি বিহা হৈছে। তালৈ শীঘ্ৰেই চিপাহী পঠিয়াৰ কাৰণে আমাৰ গৃহ মন্ত্ৰীয়ে এই সদনতে বেকত কৰিছিল। গতিকেই মই এইটো পৰামৰ্শ দিওঁ যে, তাত যদি আমাৰ ফালৰ পৰা চিপাহী চন্তৰী পঠিয়াই ব্যৱস্থা লোৱা নহয় তেতিয়াহলে, সেই ঠাইত নগাই আহি বেদখল কৰিবহি। ১৯৭২ চনতেই গঠিত হোৱা সুন্দৰম

কমিশ্যনৰ ৰিপৰ্ট আজিও কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰলৈ পঠোৱা নহল। সুন্দৰম কমিশ্যনৰ প্ৰতিবেদনত কি কৰি ললে ইটো আমি নেজানিলো। কিন্তু নগালেণ্ডৰ চীফ চেক্ৰেটৰী আৰু অসমৰ চীফ চেক্ৰেটৰীৰ মাজত ১৯৭২ চনত সীমান্তৰ বনাঞ্চল কেইটাত শান্তি ৰক্ষাৰ নামত যি ৪ (চাৰি) খন চুক্তি হৈছিল সেই সৰ্ব্বনশীয়া চুক্তি কেইখন তৎক্ষনাত বাতিল কৰিব লাগে।

মই যিখন দৈয়াং নামৰ কিতাপ লিখিছিলো তাত এই চুক্তি কেইখনৰ পৰিনামৰ বিষয়ে লিখিছিলো। সেই চুক্তি কেইখন বাতিল কৰিবৰ কাৰণে মই লিখিছিলো। অকল সেয়ে নহয় আনকি মই কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰৰ ওচৰলৈও এই সম্পৰ্কত তেতিয়াৰ লোকসভাৰ সদস্যৰ জৰিয়তে সেই কথাটো উত্থাপন কৰিবলৈ চেষ্টা কৰিছিলো আৰু সেইটো পাৰ্লিয়ামেণ্টত উত্থাপিত হৈছিল। তাৰোপৰি অসম বিধান সভাত বাৰে বাৰে এই বিষয়ে কৈ আহিছো আৰু আজিও কৈছো কিন্তু ১৯৭২ চনৰ যিটো চুক্তি আছিল সেই পৰিস্থিতিৰ লগত আজিৰ পৰিস্থিতি দৈয়াংৰ ক্ষেত্ৰত একে নহয়। সেই কাৰণে উপাধ্যক্ষ মহোদয়, এই বিষয়ে মই কৈছো যাতে এই কেইখন চুক্তি বাতিল কৰি অসম আৰু নগালেণ্ডৰ সীমান্তত যিটো পৰিস্থিতি সেই পৰিস্থিতি যাতে নিৰাপদ কৰা হয় আৰু তাত আমাৰ ৰাজ্যৰ মানুহ সকলে তাত নিৰাপদ ভাবে মাটি-বাৰি লৈ বসবাস কৰিব পাৰে সেই বিষয়ে নজৰ দিব লাগে এই চুক্তি কেইটা আছিল—Interim agreement between the Government of Assam and Negaland regarding the maintenance of peace and tranquility in the Geleki Reserved Forest and construction of a portion of Amguri-Tali Road. এই চুক্তিখন হৈছিল ১৯৭২ চনৰ ৩১ মে তাৰিখে অসমৰ তেতিয়াৰ ৰাজধানী চিলংত, অসমৰ চীফ চেক্ৰেটেৰী দাস আৰু নগালেণ্ডৰ চীফ চেক্ৰেটেৰী এল, লুলা লাং দুয়োখন ৰাজ্যৰ হৈ সেই চুক্তিত চহী কৰিছিল। ঠিক তেনেকৈয়ে ১৯৭২ চনত আৰু এখন চুক্তি হৈছিল তাতো দুয়োগৰাকী চীফ চেক্ৰেটৰীয়ে চহী কৰিছিল। তাত কোৱা হৈছে—Interim agreement between the Government of Assam and Nagaland regarding the boundary between Assam and Nagaland from Teok river to Disai river. আন এখন চুক্তি হৈছে—Interim Agreement between the Government of Assam and Nagaland regarding the Boundary between Assam and Nagaland from Disoi river to Gorojan stream and from Kaka-

danga river to Doyang river. এইখন হৈছিল ১৯৭২ চনৰ ২ মে তাৰিখে আৰু দুয়োখন ৰাজ্যৰ চীফ চেক্ৰেটেৰীয়ে তাত চহী কৰিছিল। Interim Agreement between the Government of Assam and Nagaland regarding the Boundary between Assam and Nagaland from Gorojan stream to Kakadanga river. আন এখন চুক্তি হৈছিল ১৯৭২ চনৰ ২৩ মে তাৰিখে চিলংত এই ৪ খন চুক্তি আজি বাতিল কৰিবৰ কাৰণে ব্যৱস্থা লবৰ সময় হল আৰু অসমৰ জনসাধাৰণে আৰু অসমৰ প্ৰজাই যাতে তাত নিৰাপদে বসবাস কৰিবৰ পাৰে আৰু তেওঁলোকৰ মনৰ পৰা যাতে উদ্বেগজনক মনোভাব পৰিহাৰ কৰিব পাৰি আৰু অসমৰ প্ৰজাই যাতে তাত সুখ-শান্তিৰে থাকিব পাৰে তাৰ ব্যৱস্থা কৰিব বুলি আশা ৰাখিছো। যেতিয়ালৈকে চৰকাৰৰ ফালৰ পৰা জনসাধাৰণৰ মাজত এই মাটি বিতৰণ কৰি দিয়া নহয় তেতিয়ালৈকে ইয়াত যিবিলাক দূৰ্নীতি চলি আছে সেইবিলাকৰ উপশম ঘটাৰ পৰা নহব। তাত মাটি দিম বুলি কিমান মানুহে দালালি কৰি চীফ কনজাৰভেটৰৰ নামত, মন্ত্ৰীৰ নামত টকা পইছা লৈ আছে আৰু লেন দেন কৰি আছে সেই বিষয়ে মই স্পষ্টভাবে লিখিছো। দৈয়াং ৰিজাৰ্ভৰ ক্ষেত্ৰত চৰকাৰী বিষয়া সকলেই নানা ভাবে দূৰ্নীতি চলাই আছে। চৰকাৰী বিষয়া সকলে নিজৰ ঘোচ খোৱাৰ পৰিণতি হিচাবে এই ৰাইজক তাত বহুৱা হৈছে। তাত যিকেইটা বিট অফিচ ফৰেষ্ট ৰিজাৰ্ভত আছে সেই বিলাক অতিক্ৰম নকৰাকৈ ফৰেষ্টৰ ভিতৰত সোমাব নোৱাৰি। কিন্তু ৰাইজৰ পৰা টকা পইছা লৈ তেওঁলোকক ফৰেষ্টৰ ভিতৰত সুমুৱাই দিয়া হৈছে। নাও জানৰ ৰেঞ্জাৰে ৰাইজৰ পৰা ১৩ হাজাৰ টকা লয় আৰু ১৫ হাজাৰ টকা লাগিব বুলি কয় কিয়নো সেই টকা মন্ত্ৰীকো দিব লাগিব বুলিকয়। ১০ দহ হাজাৰ টকা দিয়াৰ পিচত যেতিয়া মাটি নাপালে আৰু আৰু পুনৰ ১৫ হাজাৰ টকা বিচাৰিলে তেতিয়া চৰকাৰলৈ আবেদন কৰিলে যে এতিয়া কি কৰা হব? তেওঁলোকে কলে যে আমি টকা লৈছো আপোনালোকে মন্ত্ৰীৰ ওচৰলৈ যাওক—পট্টা দিব। যেতিয়া মানুহ বিলাকে মাটি নাপায় ৰেঞ্জাৰ, ওচৰলৈ গল তেতিয়া তেওঁলোকে কলে যে এই ১০ হাজাৰ টকা প্ৰথম কামৰ কাৰণেহে লোৱা হৈছিল। এই ধৰণে সকলো ঠাইতেই হৈছে— অৰুনাচল, মাঘেৰিটাৰ নামনিত কৰ্ম্মচাৰী সকলে নানা অভিসন্ধি কৰি দূৰ্নীতি চলাই আছে। গতিকে নিজৰ মাটি-বাৰী নাই আৰু অইন ঠাইলৈও তেওঁলোক মাটি বিচাৰি যাব নোৱাৰি তেওঁলোকে তাত হাবি জংঘল চাফা কৰি হাতী,

গড়, নগাৰ লগত যুক্ত বাগৰ কৰি সেই ঠাইত জলসিঞ্চন কৰি দৈয়াং বিজাৰ্ভ পথাৰলৈ ৰূপান্তৰ কৰিলে, তাত খেতি বাতিৰে উপচায় দিলে, গতিকে কোনো সময় নষ্ট নকৰি কোনো সময়লৈ অপেক্ষা নকৰি সেই মাটি ৰাইজক তাত সেই মাটি বিতাই দিব লাগে আৰু নিজৰ প্ৰজাসকলে যাতে তাত নিৰাপদে সুখ-শান্তিৰে বাস কৰিব পাৰে সেই সা-সুবিধা দিব লাগে। আপোনাৰ জৰিয়তে মই আঙুলিয়াই দিব খুজিছো যাতে সেই অঞ্চলটো খেতি শষ্যৰে নদন বদন কৰি তুলিবলৈ সেই মানুহ খিনিক সকলো ফালৰ পৰা সা-সুবিধা দিয়ে তাকে আশা ৰাখি কৰ্ত্তন প্ৰস্তাব সমৰ্থন কৰি মোৰ বক্তব্যৰ সামৰনি মাৰিলো।

* শ্ৰীজানকী নাথ সন্দিকৈ: উপাধ্যক্ষ মহোদয়, কৰ্ত্তন প্ৰস্তাব সমৰ্থন কৰি মাত্ৰ কেইটামান বিষয়ে চৰকাৰৰ দৃষ্টি আকৰ্ষন কৰি মোৰ বক্তব্য আৰম্ভ কৰিলো। প্ৰথম কথা হৈছে আমাৰ দেশখনত বিশেষকৈ উজনি অসমত যিখিনি প্লাইউদ উৎপাদিত হয় সেইখিনি সংৰক্ষন কৰিবৰ কাৰণে আমাৰ ৰাজ্যিক চৰকাৰৰ যিমানখিনি যত্ন বা চেষ্টা হব লাগিছিল সেইখিনি আমি দেখা নাই। তাৰ বাহিৰেও যিখিনি মূল্যবান কাঠ গছ-গছনি ইত্যাদিৰ সংখ্যা চৰকাৰৰ তৰফৰ পৰা তৎপৰ হব লাগিছিল যেনে নাৰ্চাৰী ইত্যাদিৰ জৰিয়তে সেই শ্ৰেণীৰ গছ-গছনি বঢ়াবলৈ কোনো যত্ন বা চেষ্টা কৰা আমি দেখা নাই।

উপাধ্যক্ষ ডাঙৰীয়া, আপুনি জানে যে সমগ্ৰ ভাৰতৰ ভিতৰত উজনি অসমত যেনেকৈ এই কাঠখিনি পোৱা যায়, বা উৎপাদন কৰিব পাৰি ভাৰতৰ কোনো এটা অঞ্চলতে সিমান এই শ্ৰেণীৰ গছ নগজে। এই শ্ৰেণীৰ গছ বোৰৰ ভিতৰত চাম, মেকাই চাম, চপা, ধুনা আদি বহুতো গছ হয়। শাল কাঠৰ পৰা প্লাইউদ নহয়। এইটো কথা অৱশ্যে আমাৰ কৃষি মন্ত্ৰী মহোদয়ে নিশ্চয় জানে। গতিকে মই আশাকৰো আমাৰ ইয়াত অতি শীঘ্ৰে যাতে প্ৰচুৰ পৰিমানে গজাবলৈ বা কৰবলৈ চেষ্টা কৰিব লাগে। এই কাথখিনিৰ পৰা চৰকাৰে আন কাঠত কৰি বহুত বেছি কৰ পায়। আৰু এটা কথা আমাৰ চৰকাৰে ভুল কৰিছে যে, এই কাঠৰ পৰা যিখিনি প্লাইউদ হয়, সেইখিনি কেৱল চাহ বাকচত নলগাই ঘৰ শুৱনী কৰা, ঘৰৰ দৰ্জা, বাকচ বনোৱা আৰু অন্যান্য ব্যৱহাৰত লগোৱা হৈছে। হয়তো এটা দিন আহিব যেতিয়া এই শ্ৰেণী কাঠৰ বাকচ তৈয়াৰ কৰিবলৈ আমাৰ দেশ অসমৰ্থ হব। কাৰণ চাহৰ বাকচ অন্য উপাদানেৰে তৈয়াৰ কৰিব নোৱাৰি ইয়াক তৈয়াৰ কৰিবলৈ হলে এই প্লাইউদ কাঠৰ প্ৰয়োজন। অৱশ্যে এই কথাও ঠিক যে, ফিনলেন্দ বা জাপানৰ পৰাও এই

কাঠ আনিব পৰা হব আৰু তেতিয়া যদি চাহৰ প্ৰতিকিলোৰ দাম ২০ টকা হয় তেতিয়া বাকচৰ বাবদ চাহৰ দাম আৰু ২ টকা বাঢ়িব সেই কথালৈ লক্ষ ৰাখি অন্তঃত এই বিশেষ শ্ৰেণী চাহৰ সংৰক্ষণৰ বাবে আমাৰ চৰকাৰে চেষ্টা কৰিব লাগে। ইয়াৰোপৰি আমাৰ চৰকাৰে এটা ডাঙৰ ভুল কৰি আছে। এই প্লাইউদৰ বাবে দিয়া কাথখিনি বাহিৰত গৈ চাহৰ বাকচ তৈয়াৰ হৈ আছে। গতিকে কমেও বহু লাখ টকা বিক্ৰি কৰ হিচাবে চৰকাৰৰ কমিছে। গতিকে চৰকাৰে এইটো কৰা উচিত যে, এই প্ল'ইউদ কাঠখিনি আমাৰ যিমানবোৰ প্ল'ইউদ কাৰখানা আছে সেই কাৰখানাবোৰত দিলে তেওঁলোকে চাহৰ বাকচ তৈয়াৰ কৰিব আৰু সেই বাকচ বিলাক বিক্ৰি হলে অসম চৰকাৰে সমুদায় বিক্ৰি কৰ পাব। গতিকে আমি আশা কৰো চৰকাৰে এই লাখ লাখ টকা বিক্ৰি কৰ নিজৰ দেশত ৰাখিবলৈ চেষ্টা কৰিব লাগে। ইয়াৰোপৰি যি বোৰ কাঠ ৰেলত লগ হিচাবে কলিকতা বা অন্যান্য ঠাইলৈ যায় সেই কাথবোৰৰ যিবোৰ উৎপাদন হয়, তাৰ বিক্ৰি কৰ আমাৰ চৰকাৰে লগাব নোৱাৰে। কাৰণ সেই কাঠবোৰৰ পৰা লাখ লাখ বাকচ তৈয়াৰ হব। কলিকতা বা পশ্চিমবংগৰ চৰকাৰে সেই বাকচবোৰ ওপৰত বিক্ৰি কৰ ধাৰ্য্য কৰিব যেনেকৈ আমাৰ ক্ৰুদ অইল ক্ষেত্ৰত চেল টেক্স নাপায়। অৱশ্যে ফিনিচ গ্ৰদৰ বিক্ৰি কৰৰ কিছু অংশ পোৱাৰ কথা অৱশ্যে এতিয়া হৈছে কিন্তু সমুদায় পোৱা বুলি আমি ধৰিব নোৱাৰো। যিহেতুকে তাৰ পৰা উৎপাদন হে হোৱা বস্তুৰ পৰা অন্য সামগ্ৰী তৈয়াৰ হোৱাত বাধা পায়। সেইদৰে আমি প্লাইউদ খিনিৰ বিক্ৰি কৰ আমি কেতিয়াও নাপাও। গতিকে এনেদৰে উপায় কৰিব লাগে যাতে সকলো বিক্ৰি কৰ অসমৰ নামত ৰৈ যায়।

উপাধ্যক্ষ মহোদয়, বনবিভাগৰ অৱহেলাৰ বাবে বা অতিৰিক্ত কৰ্ম্ম দেখুৱাৰ বাবেই কাজিৰঙাত মহাৰণ্যত ৰাষ্টাইদি যাওতে আজি ১ বছৰ, ১॥ বছৰ, বা ৩ বছৰৰ আগতে যিমানবোৰ বনৰীয়া জন্তু দেখা গৈছিল, আজি সেই অভয়াৰণ্যৰ মাজেদি যাওতে গাড়ীতেই বা খোজকাঢ়ি যাওতে এটাও জন্তু চকুত নপৰে। ইয়াৰ কাৰণ কি ? ইয়াৰ কাৰণ উত্‌ঘাটন কৰিলে দেখা যায় যে, ৰাষ্টাৰ কাষত যিমান বিলাক ফৰেষ্ট বিভাগৰ মাটি আছে সেই মাটি বোৰৰ এতিয়া ফৰেষ্ট বিভাগৰ অধিনত থকা নাই। বহুতো মানুহে বে-দখল কৰিছে। আৰু বহুতো মানুহক হয়তো খেতিবাতিৰ কাৰণে দিয়া হৈছে। সেই কাৰণে সেই অঞ্চলত ৰাষ্টাৰ আশে পাশে মানুহ বহি জন্তু হানি কৰিছে, হয়তো জন্তুৱে মানুহৰ পৰা ভয় কৰি আতৰি গৈছে। গতিকে মোৰ ধাৰণা হৈছে, বন্য জন্তুৰ

যথেষ্ট অসুবিধা হৈছে। গতিকে এইখিনি অসুবিধা দুৰ কৰিবৰ কাৰণে সেই অঞ্চলবোৰত গছ গছনি ৰোপন কৰি আৰু বে-দখল উচ্ছেদ কৰি তাত বনাঞ্চল শুৰনী কৰিব লাগে।

উপাধ্যক্ষ মহোদয়, বন বিভাগৰ কাম বিলাক সুচাৰুৰূপে চলিছেনে নাই কব নোৱাৰো। কিন্তু বহুতো ঠাই আছে সেইবিলাকত ভালকৈ তদাৰক কৰিলে তাৰ পৰা উপাৰ্জ্জন বাঢ়িব। টুকুৰা টুকুৰ কৰি ব্যক্তিগত মানুহক নিদি চৰকাৰীভাবে উন্নয়ন কৰিবলৈ কৈ মই মোৰ বক্তব্য সামৰণি মাৰিলো।

শ্ৰীঘনকান্ত বড়োঃ মাননীয় উপাধ্যক্ষ মহোদয়, কৰ্ত্তন প্ৰস্তাৱটো সমৰ্থন কৰি মই দুষাৰমান কথা কব বিচাৰিছো। ফৰেষ্টৰ যিবিলাক ফৰেষ্ট ভিলেজ আছে সেই বিলাকত মানুহ বহুৱাই দিয়াৰ পিচত আকৌ জংগল আদি চাফা কৰাৰ পিচত আন মানুহ আনি তাত বহাই দিয়া দেখা গৈছে। ইয়াৰ পৰা বুজা যায় যে কিছুমানৰ নিবিড়ভাৱে সম্পৰ্ক আছে। মোৰ সমষ্টিতে বাতাবাৰী নামে এটা ফৰেষ্ট ভিলেজ আছে তাত কিছুমান মানুহ বহাইছিল যদিও তাৰ পিচত সেই মানুহ বিলাকক দিয়া ঠাইতে আন কিছুমান মানুহ আনি বহাই দিছে। ইয়াৰ পৰা আগৰ মানুহখিনিয়ে পিচত বহুৱাই দিয়া মানুহৰ পৰা অলপ অচৰপ কিবা কিবি লোৱা বুলি সন্দেহ কৰিছে। শুনিবলৈ পাইছো হেনো টকা পইচা লৈছে আনকি মন্ত্ৰীক লাগে বুলিও শুনিবলৈ পাইছো। যদি প্ৰকৃততে এইটো কথা হয় তেনেহলে বৰ দুখৰ কথা। তাত আগতে বহিবলৈ দিয়া মানুহখিনিকো টকা পইচা আদি লৈ আৰু নানান ধৰণে হায়ৰাণ কৰি আছে। যদিও বাতাবাৰী ফৰেষ্ট ভিলেজত একোটা পৰিয়ালক দহ বাৰ বিঘা মাটি বিতৰণ কৰি দিছে তাৰে নিতান্ত নাটনি হয়। তাৰোপৰি তেওঁলোকৰ ৰক্ষণাবেক্ষণৰ কাৰণে কোনো ব্যৱস্থা কৰা হোৱা নাই। যদি ফৰেষ্টৰ পৰা কোনো তেনে ধৰণৰ ব্যৱস্থা কৰিব নোৱাৰে তেনেহলে মাটি বিলাক ৰেভিনিউক গটাই দিব লাগে। নতুন কৈ মাটি পাবৰ কাৰণে ফৰেষ্ট বিভাগৰ মানুহৰ লগত যোগাযোগ কৰি কিছুমানে আগতে দুখীয়া মানুহৰ পৰা টকা পইচা আদি খোৱাৰ দিহা কৰিছে। আগতে দিয়া মাটিও পুনৰ বন্দবস্ত কৰিছে আৰু আগতে যিবিলাক লোকে জংগল আদি ভাঙিছিল তেওঁলোকে অযথা কষ্ট ভোগ কৰিবলগীয়া হৈছে। মই নিজে মন্ত্ৰী মহোদয়ৰ দৃষ্টি আকৰ্ষণ কৰিছিলো আৰু মানুহবিলাকে কাৰ পৰা কি আনিছে সেইবিলাক কথা নিজে নিজে লিখি দিছিল আৰু মই সেই কাগজ লৈ মন্ত্ৰীৰ ৰুমত লগ কৰিছিলো পিচে কাগজ বিলাক হেৰাই যায় নেকি বুলি সোধাত মন্ত্ৰী মহোদয়ে কেনেকৈ হেৰাব বুলি কৈছিল যদিও পিচত

আহি খবৰ কৰি চালো যে সেই কাগজ পত্ৰ একোৱেই নাই। সকলো হেৰাই গৈছে। মন্ত্ৰী মহোদয়ৰ আগতে যদি ইমানখিনি হয় তেনেহলে আমি আৰু কি আশা কৰিব পাৰো? দুৰ্নীতি ইমান বেছিকৈ শিপাইছে যে যদি অতি সোনকালে দুৰ কৰিবপৰা নাযায় তেতিয়াহলে কি অৱস্থা হব ভাবিব পৰা নাযায়।

উপাধ্যক্ষ মহোদয়, মোৰ সমষ্টিতে মানাস অভয়াৰণ্য। তাত পহু, গড়, হাতী আছে যদিও দুৰ্নীতিপৰায়ণ লোকে চিকাৰী লগাই চিকাৰ কৰে আৰু পহু আদি মাৰে কিন্তু ওপচৰৰ মানুহৰ ওপৰত নিৰ্য্যাতন কৰা হয় বিনা কাৰণতে। কেতিয়াবা গড় মাৰে আৰু তাৰ ফলত ওচৰৰ মানুহক ধৰি আনি মাৰপিট আদি কৰিছে, টকা পইচা আদিও ভৰিব লগীয়া হৈছে। এই বিলাক ঘটনা প্ৰায়ে হৈ আছে। পহু গাহৰি আদিয়ে বা হাতীয়ে ওচৰৰ মানুহৰ খেতি সততে নষ্ট কৰি আছে আনকি মানুহো মাৰিছে তিনিটা। মই নিজে মন্ত্ৰী মহোদয়ক জনাইছিলো তেতিয়া মন্ত্ৰী মহোদয়ৰ কোঠাত চি-চি-এফ উপস্থিত আছিল। হাতীটো আঁতৰাব লাগে বুলি মন্ত্ৰী মহোদয়ে কৈছিল কিন্তু ব্যৱস্থা হলে একো কৰা নহ'ল। এনে ধৰণৰ ডাঙৰ অভিযোগ বহুত আছে। খেতি নষ্ট কৰাৰ ফলত কেতিয়াবা বিহ খুৱাই বা বিহ কাড় মাৰিছে অথবা চিকাৰী লগাই মাৰিলে কিন্তু অপৰাধ হয়। কিন্তু এই অপৰাধ খেতিয়কৰ নে ফৰেষ্ট বিভাগৰ? ফৰেষ্ট বিভাগৰ এই সম্পৰ্কত কোনো দায়িত্ব নাই নেকি? মই ভাবো বন্য প্ৰাণীৰ ৰক্ষণাবেক্ষণৰ কাৰণে যিদৰে এই চৰকাৰৰ দায়িত্ব আছে ঠিক তেনেকৈয়ে এই মানুহখিনিক ৰক্ষা কৰিবৰ কাৰণেও চৰকাৰৰ দায়িত্ব আছে। গতিকে নানা অজুহাত দেখুৱাই জনসাধাৰণক নিৰ্যাতন দিয়াৰ পৰা যাতে চৰকাৰে বিৰত থাকে তাৰ বাবে মই মন্ত্ৰী মহোদয়ক অনুৰোধ জনালোঁ।

চিকাৰৰ ক্ষেত্ৰত পহু চিকাৰ, হাতী চিকাৰ, গড় চিকাৰ আদি অনেক চিকাৰ আছে, মই সকলোবোৰৰ কথা নাজানো। তথাপি এটা কথা জানো, সেইটো হৈছে হৰিণ চিকাৰ। হৰিণ চিকাৰৰ কথা বৰ বেচিকৈ শুনি থাকো আৰু এই চিকাৰ অফিচাৰ সকলেই বেচিভাগ কৰে। আনকি হৰিণ চিকাৰৰ বাবে গুৱাহাটীৰ পৰা গাড়ী লৈ যায়। বহুতো পুলিচ বিষয়া আছে যি সকল অবাধে গৈ অভয়াৰণ্যত সোমাই পহু চিকাৰ কৰি লৈ যায়। আমাৰ অঞ্চলত সিদিনা এটা ৰেলউৱে ক্ৰচিংৰ ওচৰত এটা ঘটনা ঘটিল এজন পুলিচ অফিচাৰে এটা পহু মাৰি লৈ গল। স্থানীয় ৰাইজে এই কথাটো বিভাগীয় বিষয়াক জনালে কিন্তু কোনো ব্যৱস্থা নললে। আমাৰ তাত এজন ৰিটায়াৰ পুলিচ

অফিচাৰ আছে তেওঁৰ সমান পহু আন কোনো মানুহে মাৰিব পৰা নাই। ফৰেষ্ট গাৰ্ড আছে, হোম গাৰ্দ আছে, এই সকল থাকোতেই কেনেকৈ পহু মাৰি নিবলৈ পাইছে আমি নাজানো। কিন্তু এই ফৰেষ্ট গাৰ্দ সকলে যদি কেতিয়াবা কোনোবা খেতিয়কৰ গৰু ফৰেষ্ট বিভাগত সীমাৰ ভিতৰত সোমায় তেন্তে নিজৰ ইচ্ছমতে ধৰি বেতন দি পঙ্গু কৰি দিয়ে। দেখ দেখকৈ অফিচাৰ সকলে পহু চিকাৰ কৰি আছে কিন্তু তাৰ ব্যৱস্থা লওঁতা কোনো নাই। মন্ত্ৰী মহোদয় এইবিলাক বিষয়ে চকু দিব বুলি মই অনুৰোধ কৰিলো। ইয়াৰ লগতে আৰু এটা কথা মই কওঁ, সেইটো হৈছে ফৰেষ্ট ভিলেজৰ কথা। ফৰেষ্ট ভিলেজ কিছুমানত কিছুমান মানুহে জমিদাৰী চলাইছে। জংঘল ভাঙি বেছি বেছিকৈ মাটি উলিয়াই লয় আৰু সেই মাটিৰ ওপৰতে জমিদাৰী চলায়। এইবিলাকৰ ব্যৱস্থা হব লাগে। পুৰণি মানুহখিনিয়ে মাটি নাপায় অথচ নতুন মানুহে তাত মাটি পায়। এই সম্পৰ্কত ততপৰতাৰে ব্যৱস্থা লব লাগে।

আমাৰ প্লাইউদ ফেক্টৰীৰ বিষয়ে মই এবাৰ কথা কওঁ। এইখিনিতে এদিনৰ এটা কথা মোৰ মনত পৰিছে। আমাৰ ট্ৰাইবেল এমপ্লইমেণ্ট সম্পৰ্কে অনুসন্ধান কৰিবলৈ আমি কেইজনমান মানুহ এদিন গৈছিলো। ৰাতি গৈ পাইছো তাত এটা খানা চলি আছে। ৰান্ধনিকে ধৰি প্ৰায় ৩১ জন মান মানুহে ভাত খাইছে। মুৰ্গি মাৰিছে প্ৰায় কুৰিটামান আৰু মাছৰো ব্যৱস্থা আছে। খানা খাই প্ৰায় শেষ হোৱাৰ সময়ত গম পালোহঁত যে সেইটো খানা বিৰলা প্লাইউদ ফেক্টৰীৰ ফালৰ পৰা দিয়া হৈছে। কথাটো জানি কেইজনমান মানুহে কৈ উঠিলে যে আমি এই খানা আৰু নাখাওঁ। কি কাৰণত বিৰলা ফেক্টৰীয়ে এইদৰে খানা দিব লগা হল? পিচ দিনা কথাটো চালি-জাৰি চাই গম পালোহঁত যে সেই ফেক্টৰীটোত এজন অসমীয়া মিকিৰ মানুহ আছে আৰু সেই বাবেই এই খানাটো দিয়া হৈছে। প্লাইউদ ফেক্টৰী হওক তাত আমাৰ আপত্তি নাই। কিন্তু ইয়াত হেড্‌কোৱাৰ্টাৰবোৰ নোহোৱাৰ ফলত আমাৰ আয় নাবাঢ়ে। আমাৰ ইয়াৰ প্লাইউদ ফেক্টৰী আছে সন্তাদৰত কাঠ দিছে কিন্তু চেল টেক্স পাইছে যত হেড কোৱাৰ্টাৰ আছে তাত। আমাৰ ইয়াৰ হেড্‌কোৰ্টাৰ নোহোৱাৰ বাবে আমাৰ আয় নাবাঢ়ে। আমাৰ আয় কিয় নাবাঢ়ে, আমাৰ এমপ্লইমেণ্ট কিয় হোৱা নাই এই সকলোবিলাক চালি জাৰি চাই পুংখানুপুংখ ৰূপে বিচাৰ কৰি চাবলৈ মই মন্ত্ৰী মহোদয়ক অনুৰোধ কৰোঁ। লগতে মই মন্ত্ৰী মহোদয়ক এই কথাও কওঁ যে তেখেতে পহিলাতে নিজৰ অফিচটো ঠিক কৰক যাতে নিজৰ অফিচৰ পৰা কাগজ পাতি হেৰাব নোৱাৰে।

এই বিভাগটোত কোটি কোটি টকা দিয়াৰ কিবা প্ৰয়োজন আছে বুলি মই নাভাবো। সেইকাৰণে মই কৰ্তন প্ৰস্তাৱটো সমৰ্থন কৰি মোৰ বক্তব্যৰ সামৰণি মাৰিছো।

শ্ৰীৰাম চন্দ্ৰ শৰ্মা ঃ উপাধ্যক্ষ মহোদয়, মই কৰ্ত্তন প্ৰস্তাৱটোৰ সমৰ্থন জনাইছো। দেখা যায় যে যদি কিবা অৰাজকতা আৰু বিশৃংখলতা কিবা অফিচত আছে তেন্তে সেই অফিচটো হৈছে এই বন বিভাগৰ অফিচটোতে আছে। অসমৰ অশান্তিৰ কাৰণ এই বন বিভাগেটোৰেই বুলি কব পাৰি। এই বিভাগটোত যথেষ্ঠ কৰ্মচাৰী আছে, কঞ্জাৰভেটৰ আছে. ডি, এফ, অ' আছে এইদৰে মন্ত্ৰীলৈকে অনেক অফিচাৰ আৰু কৰ্মচাৰী এই বিভাগটোত আছে। ফৰেষ্ট বিভাগত সদায় বেদখল হৈ থকা দেখা যায়। উচ্ছেদ কৰিবৰ কাৰণে পুলিচ মিলিটেৰী ব্যৱহাৰ কৰা হয়। ফৰেষ্ট বিষয়া সকলৰ আয় দিনক দিনে বাঢ়ি গৈ আছে। ফৰেষ্ট গাৰ্ড একোটাৰ আয়ো যথেষ্ঠ। আমাৰ ফালে এটা বিশ্বাস আছে যে চাকৰি কৰিবৰ হলে ফৰেষ্ট গাৰ্ডৰ চাকৰিয়েই ভাল।

ফৰেষ্ট বিভাগত ফৰেষ্ট মানুহৰ দ্বাৰাই বেদখল হৈ আছে। গোটেই বেদখল বিলাক ফৰেষ্টৰ মানুহৰ পৰা হৈছে। বেদখল কৰা ঠাই বিলাকৰ পৰা বেদখল উচ্ছেদ কৰাৰ পিচত যদি গছ ৰুলেহেতেন তেন্তে নিশ্চয় বেদখল নহলহেতেন। আকৌ ফৰেষ্টত কাৰোবাৰ এশ বিঘা পৰ্য্যন্ত মাটি আছে আৰু কিছুমানৰ মাটিয়েই নাই। একোজন মানুহে এশ বিঘা মাটি দখল কৰি খাই আছে। তাৰ পিছত ফৰেষ্টৰ পৰিয়াল বিলাকক মাটি দিয়া নিয়ম আছে। সেই নিয়ম বিলাক কত থাকে নাজানো। কোনোবাই ৰাজত্ব কৰি আছে আৰু কোনোবাই মাটি নাপায়। ফৰেষ্ট বিলাকত বছৰ বছৰ ধৰি বেদখল কৰি গছ কাটি আছে, বন বিভাগৰ মানুহে প্ৰশ্ৰয় দিয়াৰ কাৰণ। ইয়াৰ বাবে ফৰেষ্ট বিভাগ দায়ী। শ্ৰীগিৰীন্দ্ৰ চৌধুৰী মন্ত্ৰী ডাঙৰীয়াক তেজপুৰত মাটি বিতৰণ কৰিবৰ কাৰণে দায়িত্ব দিয়া হৈছিল। মাটি বিতৰণ কৰিবলৈ যাওঁতে তেখেতৰ লগত যাওঁতে দেখিছিলো এদল মানুহে আপত্তি কৰিছিল ২১ বছৰে ১৯ ঘৰ মানুহে ফৰেষ্টত বেদখল কৰি বহি আছে. ফৰেষ্ট গাৰ্ডে তেওঁলোকৰ পৰা টকা পইচা লৈছে আৰু মাটি পাব বুলি কৈছে। এতিয়া ২১ বছৰৰ পিচত সেই ১৯ ঘৰ মানুহক উচ্ছেদ কৰা হৈছে। ইমান দিনে ফৰেষ্ট গাৰ্ডে তেওঁলোকক ফৰেষ্টত কাম-কৰা হাজিৰা কৰা মানুহ হিচাবে দেখুৱাই আছিল। প্ৰত্যেক বছৰে একোজন ফৰেষ্ট গাৰ্ড আহি টকা লয় আৰু মাটি দেখুৱাই দিয়ে। জৰুৰী অৱস্থাৰ ভিতৰত তেওঁলোকক

উচ্ছেদ কৰা হৈছে। তেওঁলোকে ডি, এফ, অ মন্ত্ৰী আদিলৈ ৰিপোৰ্ট দিয়ে। তেওঁলোকেই মানুহ বিলাকক শিকাই দিয়ে মন্ত্ৰীক এনেকৈ কৰা, ডি, এফ, অক এনেকৈ কৰা। এই ধৰণে এই ফৰেষ্ট গাৰ্ড সকলে উপদেশ দি থাকে। এই সকলৰ ভৰালত ধান খেতি, সৰিয়হ খেতি কৰা মানুহতকৈ বেচি বস্তু থাকে। আজি এই ধৰণে ফৰেষ্টৰ মানুহে বেমেজালি চলাই আছে। আকৌ নিগম পাতি পাচ হেজাৰ বিঘা মাটি পৰীক্ষা নিৰীক্ষা কৰি দিয়া হল। ধুনীয়া গছ গছনি কাটি বিক্ৰি কৰি এই নিগম কৰা হল। দুই বছৰ খেতি কৰি গছ গছনি কাটি শেষ কৰাৰ পিচত নিগম বদলাই আন ঠাইলৈ নিব লগা হল। তাৰ পিচত গহপুৰ ৰিজাৰ্ভৰ পাচ হেজাৰ বিঘা মাটিৰ গছ-গছনি শেষ কৰা হল। আমি কৈছিলো এই বিলাকৰ টেণ্ডাৰ কল কৰি কোপ হিছাবে দি বিক্ৰি কৰিব লাগে যিহেতুকে ১০-১২ লাখ টকা পোৱা যাব। নিগমক গছ কাটিবলৈ দিয়া হল, তাকো নিগমৰ বাবে কম ৰেটত দিয়া হল। যি বিলাক ফৰেষ্টৰ পৰা উচ্ছেদ কৰা হ'ল সেই বিলাকত নতুন গছ ৰুব লাগিছিল। অৰুনাচলত মানুহ কম যদিও ধুনীয়া গছ-গছনি ৰুই পৰিকল্পিত ভাবে ফৰেষ্ট শুৱনি কৰিছে। কিন্তু আমাৰ ইয়াত মান্ধাতা যুগৰ গছ-গছনি ৰাখিছে নতুন প্লেনটেচন কৰাৰ কোনো ব্যৱস্থা নাই। আনহাতে আমাৰ ইয়াত ফৰেষ্ট মুকলি হৈ গৈ আছে। বছৰ বছৰ ধৰি মানুহ বিলাকক উচ্ছেদ কৰাৰ ফলত সেই দুৰ্বল মানুহ বিলাক আৰু দুৰ্বল হৈ গৈ আছে। ফৰেষ্টত আজি দেখা গৈছে এক্সটেনচন আদি দিয়াৰ ফলত বছৰে লোকচান হৈ আছে। ৰিৰ্পোটৰ পৰা দেখা গৈছে এক্সটেনচন দিয়াৰ ফলত ফৰেষ্টৰ বছৰি লাখ লাখ টকা লোকচান হৈ আছে। বিনা কাৰণত এক্সটেনচনৰ বাবে ডি, এফ, অৰ ওচৰলৈ মন্ত্ৰীৰ ওচৰলৈ আহে যাৰ ফলত অনেক টকা লোকচান হৈছে। তাৰ নমুনা কেইটামান দাঙি ধৰিব বিচাৰিছো। মন্ত্ৰী ডাঙৰীয়াই সিদিনা কৈছিল কেৰেলা ৰাজ্যতকৈ আমাৰ প্ৰদেশৰ আয় কম। খৰাচৰ কথাটো মন্ত্ৰী ডাঙৰীয়াই কোৱা নাই। আমাৰ আয়তকৈ খৰচ বেচি। লোকচানৰ কেইটামান উদাহৰণ দাঙি ধৰিব বিচাৰিছো। ১। মধুৰা (কাচাৰৰ) শিল বালিৰ মহলত এক্সটেনচন দিয়াৰ বাবে ১৯৭২ চনৰ পৰা ১৯৭৬ চনলৈ ১.৫১ লাখ টকা লোকচান হৈছে। ২। পাগলাদিয়াৰ শিল পাথৰৰ মহলত ১২,৭৭৮ টকা লোকচান হৈছে। মহলদাৰ সকলক চহকী কৰিবলৈ গৈ এই টকাৰ লোকচান হৈছে। ডিব্ৰুগড় ৰিজাৰ্ভ ফিচাৰীত এক্সটেনচন দিয়াৰ ফলত ০.৫৩ লাখ টকা লোকচান হৈছে। ৪। খগ্ৰাবাৰী আৰু চাপাকমাৰ বালি আৰু শিলৰ মহলত .৪৮ লাখ টকা লোকচান হৈছে। ৫। বেলশিৰি বালি আৰু

শিলৰ মহলত ০'২৬ লাখ টকা লোকচান হৈছে। ৬। ডিব্রুগড় ডিভিজনৰ বেতৰ মহলত ২'০৩ লাখ টকা লোকচান হৈছে। ৭। ডিহিং নদীৰ শিলৰ মহলত (ডিব্রুগড় ডিভিজনত) ২৭,২২২ টকা লোকচান হৈছে। ৮। ঘাগৰ কদম মাছৰ মহল, লক্ষ্মীমপুৰ ডিভিজনত ১৬ হাজাৰ টকা লোকচান হৈছে। ৯। খৰাভঙ্গা (দক্ষিণ কামৰূপ ডিভিজন) বালিৰ মহলত ৩৯,৩৭৫ টকা লোকচান হৈছে। ১০। শিৱসাগৰ ফৰেষ্ট ডিভিজনত ২'৫২ লাখ টকা লোকচান হৈছে। আমি দেখা যায় বেটৰ, ইকৰা সকলো মহলতে লোকচান হৈছে। মহলদাৰ বিলাকক চহকী কৰিবলৈ এক্সটেনচন দিয়াৰ বাবে এই লোকচান হৈছে। আনহাতে সৰ্ব্ব-সাধাৰণৰ ৰাইজক কাঠ বিলাক বেছি দামত দিয়া হয়। আৰু প্লাইউড ফেক্টৰী বিলাকক বজাৰ ৰেটতকৈ কম দামত দিয়া হয়। ইয়াৰ ফলতো লাখ লাখ টকা লোকচান হৈছে। ১৯৭০-৭১ চনত বজাৰ দাম আছিল ৭'২৫ টকা আৰু তেওঁলোকক দিয়া হৈছে ২'৬৫ টকা।

শ্ৰীৰাম চন্দ্ৰ শৰ্ম্মা: উপাধ্যক্ষ মহোদয়, এই ধৰণে আমাৰ কাঠ বিলাক কম ৰেটত প্লাইউদ বিলাকক দিয়াৰ কাৰণে বছৰে বছৰে চৰকাৰৰ বহুতো টকা লোক-চান হৈছে। ১৯৭২-৭৩ চনত আৰু ১৯৭৫ ৭৬ চনত মাত্ৰ ডিব্রুগড় বন বিভাগতেই ২৫'৯৬ লাখ টকা লোকচান কৰে। ইয়াৰ বাহিৰেও যদি প্ৰত্যেক বিভাগতে চোৱা যায় তেতিয়া হলে দেখা যায় যে বজাৰ দামতকৈ আধা দামত কাঠ বিলাক দিয়া হৈছে। ১৯৭০-৭১ চনত ডিব্রুগড়ত বজাৰ দৰ আছিল ৭'২৫ টকা। কিন্তু প্লাইউদ কোম্পানীক ২'৯০ টকা কম ৰেটত দিয়া হৈছে। ইয়াৰ পৰা দেখা যায় যে বজাৰ ৰেটৰ আধাতকৈ কম ৰেটত প্লাইউদ কোম্পানীক কাঠ দিয়া হয়। ইয়াৰ উপৰি ১৯৭৪-৭৫ চনৰ হিচাব যদি চাও তেতিয়া হলে দেখা যায় যে বজাৰ ৰেটতকৈ আধাতকৈ কম দামত প্লাইউদ ফেক্টৰীক কাঠ দিয়াৰ ফলত চৰকাৰে বছৰি বছৰি বহু টকা লোকচান কৰিছে। বে আইনি ভাৱে বন সম্পদ ধ্বংশ কৰা, চুৰি কৰা কিছুমান কাঠ চীজ কৰি ৰাখি দি কিছুমান কেচ দিয়া হৈছে সেই কেচ বিলাক বছৰৰ পিচত বছৰ ধৰি কোনো বিচাৰ নোহোৱাকৈ পৰি আছে আৰু তাৰ ফলত এই চীজ কৰা বন সম্পদ বিলাক অকাৰনত নষ্ট হৈ গৈছে। গতিকে এই কেচ বিলাক নিস্পত্তি নকৰাৰ কাৰণে চৰকাৰৰ বহুতো টকা লোক চান হৈছে। চীজ কৰা কাঠ বিলাক ৰদে-বৰষুণে নষ্ট হোৱা বুলি কৈছে, কিছুমান চুৰি হৈছে তথাপিও আজিলৈকে এই কেচ বিলাক নিস্পত্তি হোৱা নাই। অকল চাউথ কামৰূপতেই ৪,৪১৪ টা

কেচ আছিল, ইয়াৰ ভিতৰত ৩৩১৭ টা কেচ এতিয়াও পৰি আছে। মাত্র ১০৯৭ টা কেচহে পঠিওৱা হৈছে। কাছাৰ ফৰেষ্ট বিভাগত চালে দেখা যায় যে তাত এতিয়াও ৪৩৪৩ টা কেচ পেনদিং হৈ আছে। নগাওঁত যদি চায় তাত ২৯২৭ টা কেছ চলি আছে। গতিকে এনেদৰে দুৰ্নীতিৰ ফলত বহুতো কেচ পেনদিং থকাৰ ফলত চৰকাৰৰ বহুতো টকা লোকচান হৈ আছে। সেই-দৰে ডিগবৈত ২৯৯ টা আৰু দৰঙত ২৫৪০ টা কেচ এতিয়াও পেনদিং হৈ আছে। এই বিলাক নিষ্পত্তি নোহোৱাৰ কাৰণে এই চীজ কৰা বন সম্পদ বিলাক নষ্ট হৈ গৈছে। আৰু তাৰ পৰা বহুতো টকা লোকচান হৈছে।

উপাধ্যক্ষ মহোদয়, বৰ্তমানে আমাৰ ফৰেষ্ট এলেকা আৰু ৰেভিনিউ এলেকা কোনো ঠিক নাই। গতিকে কিছুমান হয়তো ফৰেষ্টৰ মাটিয়ে ৰেভিনিউত পৰা বুলি কৈ ৰেভিনিউৰে লৈ গৈছে তাৰ পিছত আকৌ ফৰেষ্ট বিভাগৰ কৰ্মচাৰী সকল গৈ সেই সীমা চেৰাই ফৰেষ্টৰ মাটি বুলি দখল কৰিছে। গতিকে ফৰেষ্ট আৰু চিভিলৰ মাজত নানা গোলমালৰ সৃষ্টি হৈছে। গতিকে সোনকালে এই ফৰেষ্ট আৰু চিভিলৰ সীমা নিৰ্দ্ধাৰণ কৰি দিব লাগে।

১৯৬০ চনত ভালুকপুঙত এটা টুৰিষ্ট ল'জৰ নামত বহুত টকা খৰচ কৰিছে। কোৱা হৈছে যে তাত ৫২-৫০ হাজাৰ টকা খৰচ দেখুওৱা হৈছে কিন্তু প্ৰকৃততে তাত কোনো ঘৰেই নাই। এই বিষয়ে ডি-চি, ক তদন্ত কৰিবলৈ কোৱা হয় কিন্তু এতিয়ালৈকে ডি-চি, ৰ পৰা কোনো ৰিপোৰ্ট পোৱা নাই। এই টুৰিষ্ট ল'জৰ কাৰণে বহুতো বস্তু-বাহানি কিনা হৈছিল। কিন্তু পিচত এই বস্তু বিলাক ক'ত গল বুলি শোধাত চাইনিজ এগ্ৰেচনৰ সময়ত সকলোবিলাক বস্তু ধ্বংশ হোৱা বুলি কৈছে। গতিকে এনেধৰণেৰে আমাৰ বন বিভাগত বহুতো দুৰ্নীতি সোমাই আছে। মই বিভাগীয় মন্ত্ৰীক অনুৰোধ কৰিছো যে অন্ততঃ যিবিলাক মাটি প্লেনটেচন নোহোৱাকৈ এনেয়ে পৰি আছে সেই মাটি বিলাক হয় প্লেনটেচন কৰক। নহলে ভূমিহীন মানুহক বিতৰণ কৰি দিয়ক। মই ইয়াকে কৈ কৰ্তন প্ৰস্তাৱটো সমৰ্থন কৰিছো।

Dr. Lutfur Rahman (Minister): Sir, I am thankful to the Hon'ble Members who have participated in the discussion of the Cut Motion. Particularly, I am thankful because of the fact that they all have expressed very much their anxieties, which I appreciate, for the development of Forest in Assam, not only for the development on a scie-

ntific basis, but for the exploitation of forests for forest-based industries. As they have said Assam is full of forest and so we should maintain our forests. It is beautiful, forests of ours is a gift of nature by its climate, by its territory, by its rainfall etc. It is really good for forestry. Therefore, as some of the Hon'ble Members have suggested, we have been endeavouring not only to exploit our forest on scientific basis but to develop it scientifically. Some of the Hon'ble members have said that we are exploiting the Forests but doing nothing for the development of forests. But Sir, I am to say that this is not the fact. Along with exploitation, which is a must in forestry we are also trying to develop our forests. Sir, here I should make one thing very much clear that the natural forest is not always beneficial, is not always economic. Therefore, Sir, we are to go for man made forests, In Assam forestry if we could do it, we would have more forests but we cannot do it because our resources is not sufficient. Therefore, Sir, along with preservation and exploitaton of natural resources we are planting more and more trees, taking more areas and more for forestry in a scientific manner with the resources available with us. Not only that we are spending money for vehicles and housing, as Shri Bora has said, but we are also spending money for plantation. Hon'ble Shri Bora has said, I answered to a question here in this Assembly in this session regarding the income from the forest land in this State. Really it is not as high as in Kerala but we are trying to fall in line with other States where revenue earned is more from forests than ours but there are certain things which are not in favour of our forestry and therefore we cannot catch up with them but this

much we can say that if the data is examined from year after year it will be seen that the revenue in forests is gradually, year, by year increasing and I hope we will be able to maintain that increase annually. Hon'ble Member Shri Bora has said regarding plywood industry. Sir, we are proud of our plywood. 56% of the plywood produced in the whole country is produced by us but then initially reaching back to 56 or 58, I do not remember exactly, the plywood millers had to be brought to this State by giving them certain facilities and from then onwards the industry has expanded to a great extent. This industry is based on forests not only of Assam but of Arunachal, Meghalaya, Nagaland, Manipur and partly of Mizoram. These sources of ply timber has diminished Therefore, there is tremendous pressure on timber of this State and we are unable to meet the demand because the industrialists require about 80 lakh cft- per annum and we can hardly give them about 40 lakh cft and the rest they are to obtain from open markets. That is why we are in a difficult position. Regarding our timber going out, we know, Sir, it is going out but we cannot prevent it. The law of the country is such that we cannot prevent any of our timber from going out of this State particularly now because forest has been taken in the concurrent list. Hon'ble Member Mr. Bora has raised the question of 'Agor'. Yes, this is a valuable thing. It is very valuable but the source in Assam is very limited. Whatever 'agor' is exploited are mainly from Nagaland, from Manipur, a part of Mizoram and a little of Meghalaya and some parts of Assam itself and probably Arunachal and part of Bhutan but we are confined, at the present moment, to our state alone.

Agor is very valuable. It has got a very good foreign market---it sells at a price which is unimaginable but then, Sir, we have got our limited source. The Assam Forest Department's researchers are trying to artificially produce 'agor' in Agor trees. So far we have failed. Agor is produced in trees by a fungus. That fungus was intended to be implanted in trees which produce Agor but till today we have not succeeded. I have discussed this matter with the departmental officers. They also agree with me that if we could have 'agor' artificially doing it we would have better revenues. But so far we are getting our revenue from tht 'agor' being exploited from the foothills of Nagaland & some other smallaces. But then getting revenue from 'agor' is also a difficult thing. Agor has got its class. One class may sell at 1000 rupees per Kg. another may sell at 12,000/- rupees per Kg. and all this differentiation can be done by experts and this we cannot do. And the therefore we cannot just determine how much royalty we can have from this 'agor'. This is a matter which is receiving attention of the Department. I have discussed several times with departmental officers and they have told me 'we do not know what agor is 'what' We are probably losing some of our revenue and we are very much concerned.

Regarding the cane and the cane industry, the department of Industries is trying to develop cane-based industry we could not do much I should say, but that is a part of the Industries Department. In the mean time, we shall have to exploit our cane forests. We are doing it, we are earning plentiful of money from it not only as revenue from the Mahals also as Tax. Cane has got a market not only in India but International market. Therefore,

our cane is selling at a very high price and we are getting high price for our cane Mahals.

As regards bamboos, Shri Bora has said regarding Paper Mills. Yes, Paper Mills we are going to have—2 more, but it all depends on Government of India. Without them giving the money, before they provide the fund, the Paper Mills at Jogighopa and at Cachar cannot come up. The Government of Assam is very much concerned to have the Paper Mills and we all know that bamboo being available in plentiful in Assam we can have these two paper mills and we have been told by the officers that these two mills alone can produce so much of paper, about 50% of the need in India can be met by these two mills but what we like is, fund to be provided by the Government of India so that the Mills can come up. Regarding the Asoka Paper Mills, Shri Bora was telling the House, Asoka Paper Mills was given sufficient bamboo forests to exploit and feed their mill but ultimately it was found, perhaps they did not survey well, that the bamboo plantation or the bamboo forests they had beenallotted very difficult to be exploited and that is why they came up with a proposal to have bamboos from other places. Sir in this respect we are not only helping them from our own forest resources but we are also helping them to procure bamboos from the rural areas wherefrom these are available. They have also come up with a proposal for bamboo plantation.. In this connection I would like to inform the House that we are also trying to help them by giving sufficient lands for the purpose near about Ashok Paper Mills. Not only that we are trying to help them in this way, but we are also trying to have

our own scheme of bamboo plantation. Sir, I have told the department that whatever we can grow, we will have ample scope for market as we have our own mills in West Bengal and other places also and paper has a world market. In this way we are trying to solve our problem and trying to earn a great deal. Then, regarding the industries based on koir Trees, and Ekra etc., I quite appreciate the anxiety expressed by the Hon'ble Member Shri Bora. In this respect very often I prefer to discuss the matter with the Industries so that we can develop our resources in the forest in that line. Then, sir, the Hon'ble Member Shri Bora has stated that we are very much interested only in Rhino and elephant. But that is not the fact, sir. We are interested in all kinds of animals and particularly species rarely available in the world. It is not the fact that we are only interested in Rhinos and Elephants that are available in the country. Then, sir, we have adopted the wild-life-preservation Act. We are now going to implement it. Then, sir, according to this Act elephants also require protection. Regarding the shikar, the old logic still persists. But, then, sir, since we have passed the wild-life-protection Act, we shall have to implement it. The rules that were there are still existing and I do not know what is the logic behind the killing of a Makhna after a Tuskar. The old idea is that they were dangers to human being. At first they thought that only makhnas to be killed and later on they thought that Tuskars, which are also dangerous, should also be killed. This is the position. But, sir, I do not think it is a good logic. Their logic is that if we kill all the Tuskers, then a time will come when there will be no such animals. Then,

it was their logic that if all the Tuskars are killed, then a time will come when we do not have any such animal. But we are going to change it because it is not a good logic. Then, Shri Bora has also mentioned about shikaris and poachers in Gorompani and other places. Sir, these poachers can afford to have good cars and can go in for killing animals in the interior in an undetected way. This is a problem of the Forest Deptt. by itself and unless there is public support to preserve our forest lives, it is difficult to solve the problem. Then, there are other things regarding the supply of stones etc., to capital construction and Jawarnagar. Sir, in this connection I would like to inform that whatever materials we have given, we have released them on payment. We have not given anythirg without payment. Whatever materials P. W. D. have taken, we have got the payment from the P. W. D. Then, the Hon'ble Member Shri Bora has also mentioned about the lands for Schools and Hospitals. It is not the fact that we are giving lands where there is no people. We are giving lands to the Schools and to the Hospitals where there are people. Atleast I can say that we have provided land for the School and for the Hospital even In Hon'ble Member Mr. Bora's constituency if the lands are available where there are people and where it is so necessary. Then, sir, regarding the border areas of Naga Land, Hon'ble Member Shri Bora has also raised certain points. Sir, this is a problem and this has been discussed in this House several times and on several occasions. Whether it is in Doyang or in Diphu, this problem has been discussed here. Sir, we are having very long border. That is why we are very cautious in this matter and we have to remain

very cautious till this problem is solved by mutual consideration and so on. Then, the Hon'ble Member has mentioned about the activities of some officers regarding the settlement of lands. I have already asked an high ranking officer to enquire in to the matter and report to me. Then sir, the Hon'ble Member Shri Handique has mentioned about the Plywood Timber Industries. These halong and mekani timbers are the assets in the State and they grow mainly in the Dibrugarh district. Sir, at one time these timbers were valueless but by the growth of the industry they are selling at a price higher than many other good timbers in the State. There fore, sir, we should preserve it ; we should develop it ; we should expand it and we are doing it. We are trying to develop it by natural regeneration. There are some species which cannot be artificially regenerated. We have found on experience that natural regeneration gives better result. In this regard if Shri Handique has any doubt I would request him to go to Joypur reserve forest near his home and see for himself the natural regeneration of Holong forests. Not only in Joypur range but we are having such natural regeneration in other areas of Dibrugarh, Digboi, Doomdooma etc. We are also trying to extend the area to the other bank of Brahmaputra also. Shri Handique has spoken about tea chests. I quite agree with what he says. I can assure him, Sir, that we are not going to allow import of tea chests from outside the country. We have found that some tea chests are manufactured in Calcutta from our timber and timber from other sources. We want to have the manufacture of tea chests in our State itself. So to the tea chest manufacturers we are giving maximum assistance. We are giving them additional quota of timber

for manufacture of tea chests at concessional rate. This will not only help manufacture of tea chests in Assam and more and more but also earning of revenue to the State. For this purpose we are encouraging the smaller mills to produce tea chests. We are trying to control exploitation of small mills this way though not officially. When big mills enter the market they generally squeeze out the small mills. Our anxiety is the same with Shri Handique to see that whatever tea chest is required in the State is manufactured in Assam itself so that all the taxes and employment is derived by the people of Assam. Sir, some timber goes out of Assam by railway. It is so. We are to meet the needs of the Government of India, the Defence services etc. So sometimber we are to export because it is required elsewhere. Regarding Kaziranga, Sri Handique has said that only a few animals are seen from Road. Sir, probably Shri Handique has misunderstood the area. The area alittle beyond Kanchanjari is not the actual national park. It is all patta land where there are thatch and ekra and where some animals used to be seen in the past. We know the boundaries of the Kaziranga National Park, and I can assure the Hon'ble Member that not an inch of land of the National Park is under encroachment. Sir, Shri Bora raised certain points regarding forest villages. Sir, we do not want any more forest villages. In the past such villages were encouraged to get people to work in the reserve forest areas. We do not want to continue this practice any more because now workers are available everywhere. With the growth of forest villages, encroachment became rampant on forest lands. So want to control that. Regarding giving land to forest

villagers and their children, it was the usual practice of the forest department to give 10/12 bighas of land for the next adult child till the family gets a total of 35 bighas. When the Government policy is to give a maximum of 9 B of land to landless people how can we afford to give 35 bighas to forest villagers. We want to control it. Regarding killing of animals by a retired officer, Sir, there are poachers always, and if this officer is a poacher we will find out and punish him according to the law. Some of the poachers are caught and others escape and some animals are killed. To stop poaching is really a problem. Since forest guards cannot be present at a time in all places, people must also extend their co-operation in apprehending the poachers. We will try to check poaching to the maximnm extent possible. Some question regarding some of the forest officials having zamindaris inside forest reserves by giving lands on premium has been raised. I would not like to say that this had never happened. We have now controlled it. Now-a-days no forest official can allot land. If there is any land which could be allotted for cultivation that would be done by the Revenue Department. For such allotment a man must have landless certficate. If somebody does settle land illegally we wll look into it. Shri Sarma has raised a point about Purbojyoti Farming Corporation. As far as I know this was to be established in....

শ্ৰীঘনকান্ত বৰো ঃ উপাধ্যক্ষ মহোদয়, দৰ্খাস্ত বিলাক যে অফিছৰ পৰা হেৰাই সেই সম্পৰ্কে একো নকলে দেখোন ?

Dr. Lutfur Rahman (Minister) : Shri Boro says that he handed over to me an application which has become untraceable. Immediately I cannot say what would be the result,

but I have already started an enquiry to see whether that application can be traced or not. I had talk with Shri Boro about two months back. The result is not immediately available with me and so I have not been able to reply to this question. The Purbajyoti Farming Corporation was established in Gohpur Reserve. It was decided that from the encroachers' family only the members of the Corporation will be selected ; some were selected and these people are living there. In the Gohpur Reserve itself, the encroachers are so many and all of them could not be accommodated in the Corporation ; some people were left out and how these people can be settled this is being examined. Some of them have already been settled and others are yet to be settled. Here I wish to make one point clear regarding the eviction. In the past, evictions were done ruthlessly, I should say, as the process has been there. But then we have controlled this eviction system. we have issued instruction that before any eviction is done, the whole list should be prepared and it sholud be examined by the DCs and SDos. They must examine the landless character of the people. The Revenue Department should find out land elsewhere so that they are not evicted without getting any shelter anywhere. This process is continuing now, and I hope with out much difficulty and trouble we can rehabilitate the people not necessarily in the area where they are living now but in the area suitable for the people and the government. Regarding the Audit Paras that have mentioned by Shri Sarma, within such a short time I cannot give reply to every one of them. I like to say that all the Paras have been examined and replies have been made and I hope the replies is to the satisfaction of those concerned.

About the Bahalpur Tourists Lodge which has been mentioned in the House, as per reports it is seen that it is a Tourists' Lodge. And as far as I know, this is not in good condition. The Forest department cannot take up such a Tourists' Lodge which is not the concern of the Forest department. With these few words I would like to conclude my reply by saying that we are as much concerned as the Hon'ble members are regarding the exploitation of our Forest resources. And with these few words I would request the Hon'ble members to withdraw their Cut Motion.

শ্ৰী:সানেশ্বৰ বৰা ঃ দৈয়াং ৰিজাৰ্ভ বিলাই দিয়াৰ ব্যবস্থা কৰা হলে ভাৰি চিন্তি চালোহেঁতেন ।

Dr. Lutfur Rahman (Minister) : Sir, regarding the Dayang reserve, we do not want to evict every one ; but we are trying to settle them in such a manner so that the forest also remain and the people live there, but not haphazardly.

Shri Premadhar Bora : Sir, will the Minister state as to how the bamboo planting scheme is going to be implemented.

Dr. Lutfur Rahman (Minister) : It is already there ; it has already started.

Shri Premadhar Bora : Sir, how long will it take to finalise Assam-Nagaland border ?

the whether it is a fact the revenue from the forest fisheries are going down year after year ?

Dr. Lutfur Rahman (Minister) : Sir, the revenues from the forest fisheries are increasing. Regarding the border between Assam and Nagaland, the Forest department by itself cannot solve the problem and I cannot reply to this.

শ্ৰীসোনেশ্বৰ বৰা ঃ মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয়, বাহঁখেতিৰ উৎপাদনত ৰাইজক উৎসাহ যোগাবৰ কাৰণে পুৰস্কাৰ দিয়াৰ বা কিবা প্ৰতিযোগীতা খোলাৰ ব্যৱস্থাৰ কথা চৰকাৰে ভাৱিছে নেকি ?

শ্ৰীলুটফুৰ ৰহমান (মন্ত্ৰী) ঃ পুৰস্কাৰ প্ৰতিযোগীতাৰ কোনো ব্যৱস্থা কৰা নাইকীয়া কিন্তু কিছুমানক মাটি দি বাহ খেতি বঢ়োৱাৰ কাৰণে চেষ্টা কৰা হৈছে। বিছাৰিলে ভাল সচঁ দিয়াৰো ব্যৱস্থা দিয়া হব।

Mr. Deputy Speaker : I put the Cut Motion. The motion is that the total provision of Rs. 8,94,85,900/- under Grant No. 65 Major Head "313-Forests" at pages 379-401 of volume II Part I of the Budget be reduced to Rs.100, i. e., the amount of the hole grant of Rs.8,94,85,900 do stand reduced by Rs.100.

(The Cut motion is lost)

I put the main Grant. The Motion is - that on the recommendation of the Governor of Assam, a sum of Rs.6,71, 14,400 be granted to the Minister-in-charge to complete the sum of Rs.8,94,85,900 necessary to efray the charges which will come in course of payment during the year ending the 31st March, 1978 for the administration of the head-"313 Forests".

*** (The Motion is passed and the Grant is passed) –

Dr. Lutfur Rahman (Minister) : Sir, I beg to move Grant No.62.

Mr. Deputy Speaker : I put the motion. The motion is that on the recommendation of the Governor of Assam a sum of Rs.3,15,71,500 be granted to the Minister-in-charge to complete the sum of Rs.4,20,95,400 necessary to defray the charges which will come in course of payment during the year ending the 31st March 1978 for the administration of the head "310-Animal Husbandry"

*** (The Motion is passed and Grant is passed)

Dr. Lutfur Rahman (Minister) Sir, I beg to move the Grant No.63.

Mr. Deputy Speaker : The mover of the Cut Motion is absent. I put the motion. The motion is that on the recommendation of the Governor of Assam a sum of Rs.72,21,900 be granted to the Minister-in charge to complete the sum of Rs.96,29,200 necessary to defray the charges which will come in course of payment during the year ending the 31st March, 1978 for the administration of the head '311-Diary Development"

(The Motion is passed and Grant is passed)

Shri Lokshyanath Doley (Minister) : Sir, on the recemmendation of the Governor of Assam, I beg to move the Grant No. 71.

Mr. Deputy Speaker : As Shri Bhattacherjee is absent, I put the............

*শ্ৰীসোনেশ্বৰ বৰা ঃ মাননীয় উপাধ্যক্ষ মহোদয়, কাট্‌মোচনটো অনা মাননীয় সদস্য জন উপস্থিত নাইকীয়া। যাহওঁক, উপাধ্যক্ষ মহোদয়, ব্ৰহ্মপুত্ৰৰ পৰা আমাক ৰক্ষা কৰিবৰ কাৰণে কি ব্যৱস্থা কৰা হৈছে সেইবিষয়ে এই সদনতে বহুতবাৰ আলোচনা বিলোচনা আদি হৈ গৈছে। কিন্তু ইয়াৰ নিয়ন্ত্ৰণৰ কাৰণে এতিয়ালৈকে কোনো সুদৃঢ় ব্যৱস্থা চৰকাৰে লোৱা নাই। ফলত ব্ৰহ্মপুত্ৰক বাদ দিলে ৰাজ্যখনৰ সমগ্ৰ মাটি কালিৰ এটা বিৰাট অংশই সদাই এই বানপানী আৰু গড়াগহনীয়াৰ দ্বাৰা বিধ্বস্ত হৈ আহিছে। ওচৰচুবুৰীয়া ৰাইজবো ভীষণ অসুবিধা হৈ আহিছে। এই কথা সৰ্বজনবিদিত। অকল ব্ৰহ্মপুত্ৰই নহয় ইয়াৰ উত্তৰ আৰু দক্ষিণ পাৰৰ সমষ্টি বিলাক নৈ-উপনদী ইয়াৰ লগলাগি সমীপস্থ ৰাইজক সদায়েই ভীষণ অসুবিধাত পেলাই আহিছে। ব্ৰহ্মপুত্ৰক সুদৃঢ় ব্যৱস্থাৰে নিয়ন্ত্ৰণ কৰিব নোৱাৰিলে ইয়াত পৰা নৈ উপনদী বিলাকো ভালদৰে নিয়ন্ত্ৰিত নহয়। ইয়াৰ ফলতেই দুয়োপাৰৰ ৰাইজে জীয়াতু ভুগিছে। লগে লগে সংস্থাপনৰ যিটো ব্যৱস্থাও ইয়াৰ লগত জড়িত হৈ পৰিছে সেইটোও মাজে মাজে অচল হৈ পৰিছে। গতিকেই এই সংস্থাপনৰ দিশটোও চাব লাগিব। তাৰোপৰি, বানপানীয়ে গাড়ী-মটৰ, ৰেল আদিৰ পথ সংযোগ বিকল কৰি দিয়াৰ

কাৰণে ৰাজ্যখনৰ উত্‌পাদনটোত বিৰাট আঘাট পৰিছেহি। তাৰ দ্বাৰাও যথেষ্ট লোকচান হৈছে। আমদানী ৰপ্তানীৰ ক্ষেত্রটো লোকচান হোৱাৰ ফলত মাজে সময়ে যোগান ব্যৱস্থাও বন্ধহৈ গৈছে।

অকল সেয়ে নহয় মানুহৰ মনত এনে এটা অশান্তিৰ ভাব জাগি উঠিছে আৰু ধাৰণা হৈছে যে বছৰৰ পিছত বছৰ এই বানপানীয়ে হাজাৰ হাজাৰ লোকক ক্ষতিগ্ৰস্ত কৰিছে। কিন্তু তাত যেন চৰকাৰৰ কৰণীয় একোৱেই নাই আৰু চৰকাৰ আৰু সমাজৰ ফালৰ পৰা দেশখনৰ কাৰণে কৰিব লগা একোৱেই নাই তেনেকুৱা ধাৰণা হৈছে। কেতিয়াবা কেতিয়াবা আমাৰ মুৰব্বীসকলে আশ্বাস দিয়ে আৰু উক্তি প্রদান কৰে যে ব্ৰহ্মপুত্ৰৰ বানপানী যেনেকৈ নাচিছে আমিও তেনেকৈ নাচিব লাগে। ব্ৰহ্মপুত্ৰত নাচিব পৰা মানুহ আমাৰ দেশত যে নাইকীয়া সেইটো নহয়, তাহানি লাচিত বৰফুকনে অসম দেশ ৰক্ষা কৰিবলৈ যুদ্ধ কৰিছিল আৰু সেই যুদ্ধত নাৱৰীয়া সকলে যি পৰাক্ৰম দেখুৱাইছিল সেই সকল মিচিং, মিকিৰেই হব, সেইসকল মানুহেই আজি অসমত বানপানীৰ লগত নাচিব পাৰিব সচাঁ কিন্তু নাচিলেই জানো খাবলৈ, পিন্ধিবলৈ, চিকিৎসা যদি নাপায় তেতিয়াহলে তেওঁলোকে জীয়াই থাকিবলৈ যিখিনি ব্যৱস্থা লাগে সেইখিনি নাপালে এই সমস্যা সমাধান কেতিয়াও নহয়। জীয়াই থাকিবলৈ সকলোৱে ইচ্ছা কৰে আৰু যিকোনো উপায়েৰে জীয়াই আছেও, বানপানীত গুৰি পৰুৱাৰ নিচিনা ক্ষুদ্ৰতকৈও ক্ষুদ্ৰতম পোক পৰুৱাই বল বান্ধি গৈ গছৰ গুৰিতেই হওক যিকোনো ঠাইত আশ্ৰয় লয়গৈ। ঠিক সেইদৰে আমাৰ এই দুৰ্দ্দশাগ্ৰস্ত মানুহ সকলে নাৱৰেই হওক, ভুৰৰেই হওক কৰবাত গৈ মিটিৰ কুটুমৰ ঘৰত আশ্ৰয় লয় আৰু পুনৰ বানপানী শেষ হলে ঘুৰি আহে। এইটো দিনক দিনে চলিয়েই আছে, কিন্তু ইয়াৰ কাৰণে সমাজৰ আৰু চৰকাৰৰ যেন একোৱেই কৰনীয় নাই তেনে অনুমান হৈছে। সেই ধৰণে বানপানী বা ব্ৰহ্মপুত্ৰ নিয়ন্ত্ৰণৰ যিটো সমস্যা সেইটো সমাধান নহব। মাজুলি পৃথিৱীৰ ভিতৰতে ডাঙৰ আইলেণ্ড বুলি কোৱা হয়। মাজুলিৰ দুৰৱস্থাৰ কথা বিধান সভাত বহুবাৰ আমি আলোচনা কৰি আহিছো আৰু মন্ত্ৰীৰ পৰাও এই ক্ষেত্ৰত দুই এটা সমিধান পাই আহিছো কিন্তু এই বৃহত্তৰ মাজুলী দ্বীপৰ ৰক্ষাৰ কাৰণে কোনো সুস্থ সমাধান পোৱা নাই। এই বিষয়ে বহুবাৰ আলোচনা হৈছে চীন দেশ অৰুণাচল আৰু বাংলাদেশকে লৈ আন্তৰ্জাতিক সমস্যা হিচাবে এইটো কথা উথাপন হৈছিল। আমাৰ ইয়াত কেৱল এইটো কথাই কয় ব্ৰহ্মপুত্ৰৰ নিচিনা নদী নিয়ন্ত্ৰণ কৰিব নোৱাৰি। বিশ্ব জুৰি এই বিষয়ে সক-

*Speech not Corrected

লোকৰ পৰা সমৰ্থন খোজা আৱশ্যক হৈ পৰিছে। ভাৰত চৰকাৰে বিশ্ব দৰবাৰত যি ব্যৱস্থাৰ কাৰণে কিবা কৰিব লগা হয় তেনেহলে অসম চৰকাৰেই তাত আটাইতকৈ প্ৰধান দায়িত্ব হব ভাৰত চৰকাৰক এই বিষয়ে সমাধান দিয়া বা বুজাই দিয়া। যদি এই কথ'টো ইমান দিনে কিয় কৰিব নোৱাৰিলে সেই বিষয়ে আমি সদায়েই উদ্‌বিগ্নতা প্ৰকাশ কৰি আহিছো। মই নিজেই ভাবো ব্ৰহ্মপুত্ৰত মথাউৰি বা ইয়াৰ তলি খান্দি সমস্যা সমাধান কৰিব নোৱাৰি আৰু বৰ্ত্তমান যি দুখন ড্ৰেজাৰ অনা হৈছে সেই দুখনে ৪ ঘণ্টাৰ ভিতৰত যিমান ব্ৰহ্মপুত্ৰৰ তলি খান্দে সেইখিনি ব্ৰহ্মপুত্ৰৰ কোবাল সোতে প্ৰতি ৫ মিনিটত পুতি পেলায়। ভূতপূৰ্ব্ব মন্ত্ৰীকে, এল, ৰাও ডাঙৰীয়াই এই বিষয়ে বিবৃতি দিয়া কথা আমি জানো। ড্ৰেজাৰে বেজাৰ দিয়া পদ্ধতিৰ সামৰণি পৰিল। মই ক্ষুদ্ৰ অভিজ্ঞতাৰ পৰাই কৈছো যে ব্ৰহ্মপুত্ৰৰ পানী নিয়ন্ত্ৰন কৰিবলৈ হলে ব্ৰহ্মপুত্ৰৰ নিচিনা এটা সুতি পৰ্ব্বতৰ আন ফালেদি ব্ৰহ্মপুত্ৰ ওলোৱাৰ ওঁচৰতে খান্দিব লাগিব আৰু সেই সুতি কাতি নি বাংলাদেশৰ লগত মিলাই সাগৰত পেলোৱাৰ ব্যৱস্থা কৰিব লাগিব। ব্ৰহ্মপুত্ৰত মথাউৰি বান্ধি আৰু তলিদ কৰাৰ কাৰণে যিমান পইচা খৰচ হব আমাৰ চৰকাৰে ৫শ কোটি টকা কিয় একশ হাজাৰ কোটি টকা খৰচ কৰিলেও এই সমস্যা সমাধান কৰিব পৰা নহব বুলি মই ভাবো। মুখ্যমন্ত্ৰী মহোদয়ে কৈছিল যে ব্ৰহ্মপুত্ৰ নিয়ন্ত্ৰন কৰিবলৈ হলে ব্ৰহ্মপুত্ৰৰ পাৰত বাস কৰা সেইসকল লোকৰ পৰা পৰামৰ্শ লব লাগিব। সেই কথা মই নিজেও কেতিয়াবা কেতিয়াবা এই বিধান সভাতে কৈ আহিছো। অকল এক্সপাৰ্ট ইঞ্জিনিয়াৰ সকলৰ দ্বাৰাই এই কাম কেতিয়াও সমাধান নহব। যদি প্ৰকৃততে সমাধানে কৰিব লগা হয়েই তেতিয়াহলে পৰ্ব্বতৰ কাষেদি বিকল্প লোৰ খান্দি তাৰে এচোৱা আনফালেদি বোৱাই লৈ গলে বানপানী নিয়ন্ত্ৰনৰ ক্ষেত্ৰত কিছু সমাধান হব বুলি মই ভাবো আৰু তাৰ দ্বাৰা দেশ কিছু উপকাৰ হব। তাৰোপৰি ব্ৰহ্মপুত্ৰৰ উত্তৰ আৰু দক্ষিণ পাৰৰ যিবিলাক নৈ উপনৈ আছে সেইবিলাকৰ পৰা আৰু ব্ৰহ্মপুত্ৰৰ পৰাও প্ৰতি মাইলৰ অন্তৰে অন্তৰে দিজেল মেচিনেৰে পানী উলিয়াই কৃষি আৰু জলসিঞ্চনৰ ক্ষেত্ৰত বহুখিনি সুবিধা কৰিব পৰা যায়। আমাৰ অসমত দিজেল তেল উৎপাদিত হয়। গতিকে এই দিজেল তেলৰ দ্বাৰা দিজেল মেচিন বহুৱাই নদীৰ পৰা পানী তুলি খেতিৰ পথাৰত পানী দি অধিক উৎপাদনত সহায় কৰিব পাৰিব আৰু বানপানী নিয়ন্ত্ৰনৰ ক্ষেত্ৰতো উপকৃত হব পাৰিব। সম্পূৰ্ণ নিয়ন্ত্ৰন নহলেও অন্তত: কিছু হব। অকল সেয়ে নহয় খেতিৰ সমস্যা সমাধান হোৱাৰ ওপৰিও দেশখনৰ আৰ্থিক

*Speech ont Corrected

সমস্যা সমাধনতো উপকৃত হব পাৰিম তাত আমাৰ সন্দেহ নাই। মই আশা কৰো যিবিলাক কথা কিতাপত লিখা হৈছিল সেই বিলাকৰ অধ্যয়নৰ প্ৰতি কৰ্ণপাত কৰি ইয়াৰ বিহিত ব্যৱস্থা হাতত লৈ এই দিশত চৰকাৰে যেন কাম কৰি যায়। এই মঞ্জুৰি শিতানত ইখিনিকে মোৰ বক্তব্য ৰাখিলো।

Shri Dulal Chandra Borua : Mr. Deputy Speaker Sir, when there was a Cut Motion against this Demand and as the Member is absent. I am to speak on the main Demand to raise certain points. I was very much eager to bring to the notice of the Government certain points regarding this matter. But even then I want to get certain specific reply so that the next Government whoever may come can catch the thread of the problem to pursue it and to keep the things done for the betterment of the people of the State in general. Sir, you know my friend Mr. Bora has already mentioned the chronic problem that we are facing here in the State the constant recurrence of flood in every year damaging standing crops and also few portion of the land being eroded every year and we are spending crores of rupees in name of flood control measures every year. I had the data but due to shortage of time I could not collect them One-fourth of the budget is being spent annually under this particular. Head of Flood Control and Government of India also advancing money every year for this purpose. But till now we are not in a position to see any tangible results in this regard. We have been hearing from the Government and specifically. I remember when the Chief Minister replied in course of debate on the budget in the year 1974 on the subject, he was speaking about master plan for control of Brahmaputra. In the meantime some of the measures

Speech not Corrected

were taken to control the mighty Brahmaputra. Of course it is very difficult to control the mighty Brahmaputra and its tributaries at a time. Had it been done one after another applying scientific method then atleast the problem could have been minimised. We have been hearing about the Barak Dam construction that the end we have come to know that some discussion has also taken place with the Government of Manipur regarding construction of the Barak Dam project. But we do not know now where it stands and also we have been hearing about the survey and someother things are going on for construction of a Dam in Subansiri but I do not know what would be the fate of this. But Sir, what I feel instead of taking up the construction of various E&D bunds in various places on political consideration, we should take up projects one after another in every year in a scientific way with a view to control the mighty Brahmaputra but unless we do it. I suppose this will be a seer wastage of public money, And you know Sir, for such things, there is a scope for corruption, corruption is rampant. I have cited certain instances of corruption from my birth place from which Hon'ble Minister, Flood Control is also hailing and particularly in the E & D Department. Many querries have been made earlier, Commission of Enquiry was also set up with the then Commissioner of Division but in vain. In the year 1974, as a Chairman, Public Accounts Committee, I have been asked to enquire into the matter but just after that have been put in Jail and could not complete the enquiry. Whatever report received from that particular area, we find that the corruption is going at a high rate in respect of construction of E&D bunds in

Dhemaji Sub-division and in adjoining areas but no action. We know what is the fate of that enquiry. There is no scientific planning in respect of controlling of rivers for protection of people from floods and erosion and naturally there is scope for indulging of corruption by the various officials. So many cases are there, if you go through the reports of the Estimates Committce as well as Public Accounts Committce and Audit and Accounts then you will find what is what. We have pointed out to the Government as for instance in Majuli, Haldibari, Rs.16.40 lakhs has been spent in construction of that particular bund and another big amount has been spent for making platform but nothing is there for giving protection from the floods. This was objected by the Audit and pointed out to the Government but no action has so far been taken. I have pointed out that for punha of flood fighting materials of Ranganadi bund an amount of Rs.78 lakhs has been shown spent and I have repeatedly told the Government to enquire into the matter and find out what is what because the money has been spent without any work but no action has so far been taken by the Government in this regard. It will definitely take time to solve the problem but at least we could do something if we would have moved properly. We are not in a position to do anything till now, we are having a big staff, number of officials of all rank, full fledged secretariat is there and we have got experts also but no solution could be made, no concrete suggestions came up from the official sides. We expect many things from them and that all sorts of sincerety are there and I do not say that all officers are not sincere but there is no team spirit type and it is lacking

from top to bottom. Because we look everything from politcal end, we consider everything from political and we politicalise the things in posting, and other things. I do not like to go into the details. Even the expertbrains are polluting the administrations. There are foreign experts, there should be technical cell and executing cell who can make out things or prepare schemes for protection of lives and property of all people from flood and erosion. And if we look from the expenditure point of view, for instance Dibrugarh protection work is there, one side is protected but still danger is there. The Mothang-guri area is still in danger and nobody knows what will happen if Brahmaputra changes its course. You do not know what will happen while we are asking the experts' opinion. No spur is necessary to protect the bunds. I do not know what will happen during the flood season if you come down to Dibrugarh or Tezpur area, you will find that danger is imminent. Why should you wait till then ? The danger is there why should you not give scientific solution to these problems. But what is going on ? We must see things from that point of view and they must be allowed to work independently ? The insincere men will have to be replaced by honest and sincere men. Therefore, I suggest that the E&D, Flood Control Departments should be re-organised from top to bottom and expert's suggestion, advice are to be acccepted by the Government and that is appreciated by the Government of India. I do not know why happenned during these two years. So far I know, Government of India was not properly briefed nor could impressed to sanction money. This is the character of the administration. Therefore they do not take cognisance of the matter. I hope the new Government will definitely take

stock of it. But for so many years they were not in a position to give us any guidance. If we go to the Government of India, they used to blame the state Government. If we come here and approach the government here they say Government of India is not giving any financial assistance. The fact is that the State Government could not give proper plan and programme and could not convince the Government of India to give sanctions. We are having such a leadership that even the bill could not be passed for so many years. If it would have been someother State, things would have been different. They are having sufficient allocation of fund because I feel that proper proposals are sent in perfect condition. I do not know if our Government have sent any concrete proposals to the Government of India for getting any amount sanctioned because we are lay men and we cannot and rather we are not in a position to submit facts and figures, to submit any project report to convince the Government of India to sanction money under various schemes. That is why I feel that the Government is doing nothing to-day and we want to know because we cannot ride on the wrong horse for years together. We want to know what is actually happenning or going on in respect of the flood control and also in the protection of various areas specially Majuli. Heavy flood in 1974, and erosion were there and huge amount has been spent for construction of the bund and this time even in the month of March and April, we are having sufficient water. What will be the fate of the people during the flood season, I do not know. No proper planning has been made to protect these people from erosion but we are spending money and by spending money whether

we are getting something out of it that is the question. Huge amount has been spent for establishment of various offices, headquarter staff, district staff and then the Superintending Engineer and then officers are there. But whether we are in a position to utilise their services for the benefit of the people ? Where-ever, we go we find that everybody is busy but whether they are actually doing work ? Could they bring anything concrete ? Any benefit to the people ? I do not know. After fighting for so many years, Government was pleased to sanction us a project, I think in the year 1975, that is the Meleng project and after doing a portion of the work and as soon as I was put under detention nothing has been done, everything has been kept in suspension.

I do not know if somebody came. I am not in a posi tion to get any detail information but somebody came and issued injunction and the work got stopped. Is it a political injunction that there should not be any work in the area because the area is represented by a non-Congress M.L.A. I do not know the reason as to why from the Government. side no steps has been taken to vacate the injunction while the working season is already over so also the financial year. When the Government is going to start work, I do not know. Just now also I checked up the matter with Jorhat on telephone. But I find nothing has been done to vacate the injunction. Now about the working of the office of the Executive Engineer, E & D, Jorhat, I feel ashamed of mentioning of it because during the last two many things have been happened. Simply I say the office of the Executive Engineer, E&D, Jorhat has been converted into a den of corruption. It is alleged B.E.,

E & D Jorhat has paid Rs.85,000/- cash to a political element belonging to party in power in his daughter's marriage ceremony. It is also alleged, because I have not got the sufficient document and therefore, did not get time to verify, that this time during the election this officer contributed maximum amount of rupees to the Congress Fund. Sir, from where he got this amount. I understand, his services has fully been utilised for the construction of a Congress Bhawan. I do not grudge for that. But the question is that whether his services has been utilized for the interest of the people and in the interest of the administration. Sir the administration must be nearer to the poor people. But it is only nearer to a certain section of powerful people. I demand a thorough enquiry into all these allegations and I am told, Sir, people will give evidence in this matter. About the payment of Rs. 85,000/- to a man belonging to the political party, I do not like to name the gentleman because it has already come out in the newspapers. Sir, I have already stated that a payment has been made to a son and also to a brother of a political element belonging to the party in power without any work under the Bhugdoi Protection works. Last time when I was taken to Medical Hospital a big portion of town on the Burigaon side has been eroded. But now after verification, I find under this scheme in different heads payment has been made showing that the work has been completed which is not a fact. Rs. 36,000/-have been paid showing that the work on the Burigaon side has been completed and by another bill Rs. 46,000 have been paid to the son and the brother of that political element belonging to the party in power without any work. When some hon'ble members of the House

visited the place, people demanded where the money has been spent in the name of protection work ? The said Executive Engineer could not reply. He suddenly slipped away from the people. This are the thing going on in a small place like Jorhat. I am told under the Burigaon protection work near about 50,000 rupees have been misappropriated and in another protection works from Ghoramari to Kutiakuta my information is near about rupees 48,000 have been misappropriated. If evidence is necessary I shall certainly try to collect it. The amount has been spent as political bribery at the cost of the people. Government should give account for misuse of public fund. Government cannot spend the public money for their party interest. Therefore, I request the Minister in-charge of Flood Control to give us a clear account atleast for the years 1975 to 1977. Now, Government is having a Quality Control Department. Whether all the works so far done, has it been done according to the specification of quality control. I do not think so, Sir Because, people who are to execute the work, if they are not quality people, how can you expect that the work done by then will be according to the specification of quality control. Therefore, Sir, all the works done are below S. C. quality. Sir, first they will makea plan estimate for Rs. 40 lakhs. Then again it will be revised to 68 lakhs, then again it will be revised to I crore and then again it will be revised to I crore 50 lakhs. This is not planning. It is only wastage. I had no intention to raise a discussion again but considering the helplessness of our present Government I have raised it. I want to know from the present Government what will be the legacy of new Government. Drainage-practically in Assam it is nil. Irrigation ofcourse

that is a different subject matter and I will discuss it under different head. But I want to mention here that simply by seperating certain Department there will not be any improvement and the people will not be benefited. As I have already said during the Budget discussion that unless something positive is done the entire economy of the State will be doomed. There cannot be any improvement of economy unless we improve the economy in the rural areas where the major portion of the population is living. You know Sir, 80% people are living in the rural areas and they are all cultivators. Unless the lot of these people are improved, there cannot be any improvement so far as the economy of the State is concerned. It is a question how to live and how to keep alive the people. There should be equal representation in all the stages of the Administration. There should not be any class on the basis of ism. We must think for the downtroden people. We must think for the upliftment of the downtroden people. Unless that is done the economic structure of the society can never be improved. Sir, during the last 30 years of Congress misrule the economic structure of the State is finished. There was no proper planning. It was simply in the name of paper development, in the name of good words and speeches. People contributed with the hope that they will be able to live like human being. But their hopes and aspirations were belied because of the misrule of the Congress. Therefore, I submit that Government should give us at least in what way they have spent the money so that we can see things for ourselves what is what or we can make out the case before the Government of India to have things done.

Sir, with these observations I conclude my speech.

Shri Mal Chandra Pegu : Mr. Deputy Speaker, Sir, I want to raise some points. Sir, it has been being demanded by the people of Majuli for creation of a E&D Division for Majuli and this demand is there since long. I have also represented before the Government. For want of a seperate division in Majuli the works are suffering. Majuli seems to have become no man's land. During the flood time the Officers also cannot come immediately and see the works. The supervision of the work is also suffering a lot. Since 1970 uptill now the proper supervision has not been done. If the Government thinks that people of Majuli are to be protected from the ravages of floods during flood times then in that case Government will have to create a Seperate E&D division for Majuli. If a seperate division is created then the works can be properly supervised. This time the Government has taken up some major works in Majuli. For example, construction of kapahtali Retirement Bund costing Rs.50 lakhs or so. was started as early as in the month February last but till now that work has not been completed and kept the work half done. As a result during the last heavy rain, water entered into a portion of Majuli through the retirements and the whole area became flooded by rain water. Even now you will find the flood water there. If the Retirement Bund was completed that would not have happened. Therefore, I would request that as soon as the flood water recedes and the area become dry the bund should be completed.

Sir, another retirement bund was constructed just behind Nikonikhowa along Haldibari-Besamara dyke and that also has not been completed and left half done. At the same

time the dyke right from Haldibari-Besamara is so weak that it will not be able to stand the onslaught of Brahmaputra during flood and as a result during the heavy flood the whole area may be washed away. So, I would request the Minister to give top most priority to this particular dyke in getting the dyke strengthened from Haldibari to Besamara. There is another dyke known as PGIH retirement which breached last year near Katiahan and that breach has not yet been repaired. Though tender was called for long ago the work has not been allotted. If this is not done immediately the northern part of Majuli will be washed away. So I request the Government that breach should be filled up.

Sir, I have been repeatedly demanding regarding drawing up of the Master plan for protection of Majuli since 2/3 years last. So Sir, I want the Master plan for protection of Majuli should be drawn up and repairing works of all dykes, retirement bund etc taken up in right earnest.

Sir, Mr. Barua said that for construction of Jorhat Congress Office building donation was raised from all Executive Engineer. I want to tell him that the Congress office building was not constructed by raising donation from any Government servants. It was constructed by raising donation from the Congress workers. This is for the information of the House.

Sir, I want to make another suggestion to Government. There is no reason of keeping this Irrigation Department separate from that of Flood Control Department. If the Government want proper planning to save the State from the onslaught of flood these two wings should be amalgamated and it should be run by one Minister.

*শ্ৰীআটাউৰ ৰহমান ঃ মাননীয় উপাধ্যক্ষ মহোদয়, মই এটা কথাৰ প্ৰতি চৰকাৰৰ দৃষ্টি নিক্ষেপ কৰিব খুজিছো। আচনি বিলাক কৰোতে বহুত ক্ষেত্ৰত যুক্তি যুক্ত নোহোৱা যেন লাগে। মই দুই এটা দৃষ্টান্ত দিওঁ। এটা আচনি অলপতে ব্ৰহ্মপুত্ৰ বান নিয়ন্ত্ৰণৰ সভাপতিয়ে নিজে চাই আহিছিল। এইটো বৰপেটা মহকুমা, বৰপেটা সমষ্টি আৰু জনিয়া সমষ্টি দুয়োটা সমষ্টিৰ আচনিত পৰে। তাত মথাউৰি হৈছে মৰা চাউলখোৱা নদীৰ দুয়োপাৰে। জাৰকালি নদীখন তেনেই মৰি থাকে আৰু জহকালি পথাৰৰ পৰা বিলৰ পৰা পানী আহি পথাৰ ডুবাই দিয়ে। এই নদীৰ মথাউৰি দিয়াৰ প্ৰয়োজন আছিল তেতিয়াহলে গোটেই নদীখন ধৰি লৈ তাৰ ব্যৱস্থা কৰিব লাগিছিল কিন্তু তাকে নকৰি মাজতে দুমাইল মান মথাউৰি চৰকাৰে দিছে। ভাটি ফালে উদং আৰু উজনিৰ ফালেও উদং থাকিল মাজতে মথাউৰি দিছে। ভাটিফালে গড়কাপ্তানী বিভাগৰ ৰাষ্টা আছে। এই ৰাষ্টাত দলং বন্ধাত তিনি মাইল মান কোনোৰকম এচোৱা মথাউৰিৰ নিৰ্চিনা কৰ পাৰি। সেঁ পাৰে ডেৰ মাইল দুইমাইল মান মথাউৰি বান্ধি বাকী খিনি উদং কৰি ৰাখিলে বাওঁপাৰে সাত মাইল মথাউৰি হ'ল। বাকী চাৰি পাচ মাইল থাকিল। এইখিনিৰে পানী সোমাই অন্য ক্ষেত্ৰত যি অপকাৰ সাধন নকৰিলেহেতেন দুই মাইল মথাউৰি কৰাৰ কাৰণে ২৫-৩০ খন গাওঁ আজি ১০-১৫ বছৰে পানীত ডুবি থাকিবলগীয়া হল। এনে ত্ৰুটি যুক্ত আচনি যেন নকৰে। ৰাইজক ক্ষতিগ্ৰস্ত কৰা আচনি নকৰাই ভাল। সেইকাৰণেই মই চৰকাৰক কৰ বিচাৰিছো এই আঁচনিৰ ভাল সাধিব খোজে তেতিয়াহলে দুয়োপাৰে মথাউৰি সম্পূৰ্ণ কৰিব লাগিব। অন্ততঃ বাওঁ পাৰে সাত মাইল সোঁপাৰেও সাত মাইল হব লাগিব। যাতে মানুহৰ অপকাৰ নকৰে। এই সম্পৰ্কত চৰকাৰে কি ব্যৱস্থা কৰিব লাগে মন্ত্ৰীয়ে নিজে এই সম্পৰ্কত ভালদৰে জানে। এইবিষয়ে মই তেখেতৰ পৰা দুআষাৰ মান জানিব বিচাৰিছো।

মোৰ দ্বিতীয় কথা হৈছে বাননিয়ন্ত্ৰণ বিভাগ বিশেষজ্ঞ সকলৰ দ্বাৰা গঠিত। কিন্তু এই বিশেষজ্ঞ সকল কিতাপৰ বিশেষজ্ঞ—ইয়াত কোনো সন্দেহ নাই। গতিকে এই আঁচনি লওঁতে চৰকাৰে যি ঠাইত আঁচনি লব সেই ঠাইৰ মানুহক সোধ-পোচ কৰা ভাল। সেই ঠাইৰ মানুহে যুগ যুগ ধৰি বাস কৰি আহিছে নদীৰ গতি কেতিয়া কোনফালে যায়, বৰষুণ আহিলে কিমান পানী ওপৰলৈ উঠে এইবিলাক তেওঁলোকে জানে। কিন্তু আঁচনি বিলাক হেড অফিচৰ পৰা

*Speech not corrected.

কৰা কাৰণে সেই ঠাইৰ মানুহক সোধ-পোচ কৰা নহয়। তাৰ উদাহৰণ স্বৰূপে যি প্ৰণালীত আঁচনি কৰিব লাগে সেই প্ৰণালীত আঁচনি নকৰে বেলেগ প্ৰণালীৰে কৰা হয়। এখন আঁচনি মন্ত্ৰী ডাঙৰীয়াই নিজে দুই তিনিবাৰ গৈ চাই আহিছে। তেখেতে নিজে চৰকাৰী কৰ্মচাৰীৰ এইবিষয়ত দৃষ্টিকোণৰ যে অভাৱ এইটো অনুভৱ কৰিছে। সেইটো হল লাংলো মথাউৰি, লাংলো বান্ধ। যোৱা বছৰৰ আগৰ বছৰৰ কথা, পানীয়ে অতপালি কৰি যিহেতু নদী ওচৰলৈ চাপি আহিছে তাত চাৰি পাচ বছৰে ৰিটায়াৰমেণ্ট বান্ধ দি আহিছে। তাৰ আগতে ৰিটায়াৰমেণ্ট বান্ধ হৈছিল। ৰাইজেইও মাটি দিছে কিন্তু তাৰ ক্ষতি-পুৰণ পোৱা নাই। সেই ঠাইত ৰিটায়াৰমেণ্ট বান্ধৰ আচলতে প্ৰয়োজন নাই। নদীখন দেখাত অন্য ফালে যাব লাগিছে। তাত শিলৰ বান্ধ দিলে নদীয়ে অন্যফালে গতি কৰিব। এই কথা বিভাগে কোনো ৰকমে নামানে। অৱশেষত মই নিজে মুখ্যমন্ত্ৰীক ধৰাত তেখেতে হস্তক্ষেপ কৰাৰ ফলত শিলৰ কাম কৰা হল। দুই মাহৰ ভিতৰতে নদীয়ে তিনি মাইল পিচুৱাই অন্যফালে বৈ গ'ল।

সেইকাৰণে মই কব বিচাৰিছো যে যিসকল বিষয় ববীয়া আছে বা বিষয়া আছে—সেইসকল প্ৰকৃত বিশেষজ্ঞ নহয়-তেখেতসকল কিতাপৰহে বিশেষজ্ঞ। গতিকে স্পটত যিসকল লোক বাস কৰি আছে—তেখেতসকলকো শুধি-পুচি কাম কৰা ভাল।

মই মন্ত্ৰী ডাঙৰীয়াক কব বিচাৰিছো যে বান নিয়ন্ত্ৰণ বিভাগৰ আঁচনি কৰোতে ত্ৰুটিযুক্ত হব নালাগে—ত্ৰুটিমুক্ত বা ত্ৰুটিহীন হব লাগে—এই কথাত বিশেষ গুৰুত্ব দিব বুলি আশা ৰাখিলোঁ।

অৱশেষত মন্ত্ৰীমহোদয়ে মৰা-চাউল মঠাউৰিৰ সেঁফালে যিখিনি ব্যৱস্থা কৰিলে সেই সম্পৰ্কে কিছু কথা শুনিবলৈ বাটচাই আছো। এইবাৰ মই মোৰ সমষ্টিৰ প্ৰতিনিধি হোৱা স্বত্বেও আৰু বহুতো আপত্তি চৰকাৰৰ ওচৰত দিয়া স্বত্বেও এই মঠাউৰিৰ ৰিট্ৰেডিং আৰু ষ্ট্ৰেটেনিং কৰোতে মিছাকৈ ১৬।১৮ হেজাৰ টকা খৰচ কৰিল। যিটো আগৰ মথাউৰি আছিল তাক ৫ ফুট ৬ ফুট ওখ কৰিলে। অথচ এই মথাউৰি যি ঠাইত ৰাষ্টা ক্ৰচ কৰিছে তাত ৬।৭ ফুট ওখ নকৰাত সেইফালে বৰষুণৰ পানী আহি বানপানীৰ সৃষ্টি কৰিছে—এই কথা তেখেতসকলে খিয়াল ৰখা নহল। ৬।৭ ফুট ওখ কৰাৰ কোনো প্ৰয়োজন নাছিল। গতিকে যিটো মথাউৰি ৰাষ্টা ক্ৰচ কৰিছে সেই

*Speech not corrected.

ঠাইত এটা ৰিংবান্ধ দিয়া হলে এই ১৬ লাখ টকা খৰচ নকৰিলেও হলহেতেন। এইবিষয়ে ৰাইজৰ প্ৰতিনিধি আহি আপত্তি কৰা স্বত্বেও মাটিগিৰি সকলৰ লগত কিয় আলোচনা নহল—সেই কথা মই বুজি পোৱা নাই। গতিকে মন্ত্ৰী মহোদয়ে অনুগ্ৰহ কৰি বুজাই দিলে ভাল হয়।

শ্ৰীজগদীশ দাস ঃ মাননীয় উপাধ্যক্ষ মহোদয়, বান নিয়ন্ত্ৰণ বিষয়ে মই কেইটামান কথা ডাঙি ধৰিব বিচাৰিছো। এই ক্ষেত্ৰত বিভাগে যিবিলাক কাম হাতত লৈছিল বা যি গতিত কাম কৰিবলৈ লৈছিল—সেই গতি সলনি কৰিবৰ হ'ল। আমাৰ গোটেই অসম ৰাজ্যখনতে বানপানী হয়—এই কথা সকলোৱে দেখিছে। তাৰ কাৰণে যিবিলাক নদীত মথাউৰি দিয়াৰ প্ৰয়োজনীয়তা উপলব্ধি কৰি—কেইবা বছৰৰো আগৰে পৰা মথাউৰি দিয়াৰ ব্যৱস্থা কৰি আহিছে। কিন্তু আজি কেইবছৰমানে মথাউৰিৰ কামত যিদৰে আগবাঢ়িব লাগিছিল—তেনেদৰে আগবাঢ়িব পৰা নাই। আমাৰ যিবিলাক নদীৰ মথাউৰি আধৰুৱা হৈ আছে—সেই বিলাক যদি সম্পূৰ্ণ কৰা নহয় তেতিয়াহলে তাৰ কাষত বসতি কৰা লোকসকলৰ যথেষ্ট কষ্টভোগ কৰিব লগীয়া হব। এই বিষয়ত মই এটা উদাহৰণ দাঙি ধৰিব বিচাৰিছো যে মোৰ সমষ্টিত শিলঘাটৰ পৰা মায়ঙলৈকে এটা বান্ধ ১২৬ কিলোমিটাৰ দীঘল আছিল—তাৰে ১০০ কিলোমিটাৰ সম্পূৰ্ণ কৰিলে—কিন্তু বাকী ২৬ কিলোমিটাৰৰ কাম মুঠেই নকৰিলে। ১৯৬৪ চনতে এই ১০০ কিলোমিটাৰ সম্পূৰ্ণ হয়—কিন্তু তেতিয়াৰ পৰাই বাকী ২৬ কিলোমিটাৰৰ কোনো কাম হোৱা নাই। তাৰ ফলত এই কেইবছৰ গোটেই মৌজাখনেই বানপানীৰ কবলত পৰি বেয়াকৈ ক্ষতিগ্ৰস্ত হৈ আছে। তাত বসতি কৰি থকা ৰাইজে কৈছে—আগতে মথাউৰি নাছিল আৰু বানপানীও নাছিল—বানপানী হলেও পানীবিলাক একেলগে গুচি গৈছিল ঃ কিন্তু এতিয়া আধৰুৱা হোৱাৰ কাৰণে মথাউৰি নথকা মৌজাত পানী সোমায় আৰু প্ৰবল বানপানীৰ সৃষ্টি কৰি থাকে। আনকি মথাউৰি দিয়াৰ পাছত ঘৰবাৰী আদি ভাঙিচিঙি লৈ যোৱাৰ ওপৰিও খেতি পথাৰ নষ্ট কৰিছে। মথাউৰি সম্পূৰ্ণ নকৰিলে ইমান টকা, পইচা খৰচ কৰাৰ কোনো প্ৰয়োজন নাছিল। এনেধৰণে আমাৰ চৰকাৰে যিবিলাক আচনি লৈছে—সেইবিলাকৰ ভিতৰত কেবল ৰিংবান্ধ দিয়াই নহয়—এনেকুৱা বহুতো আচনি আছে—যিবিলাক সম্পূৰ্ণ নকৰাৰ কাৰণে আজিও ৰাইজে অশেষ কষ্টভোগ কৰিব লগীয়া অৱস্থাত আছে। আনফালেদি যিবিলাক

*Speech not corrected.

মথাউৰি লৈছে —সেই বিলাক ক্ষতিপূৰণো কেতিয়াবাই মানুহে পাব লাগিছিল— কিন্তু আজি পৰ্য্যন্ত নোপোৱাত ৰাইজ আতংকিত হৈছে। তাৰে কিছুমানক ১০।১২ বছৰৰ পাছত শতকৰা ৫০ ভাগ দিছে। কিন্তু বাকী ৫০ ভাগ নোপোৱাৰ কাৰণে আজিও বানপানীত কষ্টভোগ কৰি আছে। তাৰোপৰি আমাৰ চৰকাৰে ধনী মানুহক যিদৰে ক্ষতিপূৰণ দিয়াৰ পদ্ধতি অৱলম্বন কৰিছে দুখীয়া লোকসকলৰ ক্ষেত্ৰত তেনে পদ্ধতি লোৱা নাই—বৰঞ্চ দুখীয়া লোকৰ ক্ষেত্ৰত অতি লেহেম গতিৰে কাম কৰে। গতিকে এই দুখীয়াসকলক অতি সোনকালে তেওঁলোকৰ পাবলগীয়া ক্ষতিপূৰণ দিয়াৰ ব্যৱস্থা কৰিব লাগে।

আমাৰ উপৰোক্ত বক্তা মাননীয় শ্ৰীৰহমান ডাঙৰীয়াই কৈছে যে—চৰকাৰে আচনিবিলাক কৰে। ঠিকমতে কৰা নাই—কথাটো মিছা নহয়-সঁচা। আচনি-বিলাক কৰোতে গোটেইবিলাক দিশ ভালকৈ চাব লাগে। কাৰণ যিসকলক এই আচনিৰ কামৰ দায়িত্ব দিয়া হৈছে—তেখেতসকলক বিশেষজ্ঞ বুলিলে এই কাম কৰিবলৈ দিছে—তেনেস্থলত যদি দোষ ক্ৰুটি হৈ যায় তেতিয়াহলে ই বৰ ডাঙৰ কথা হব। তেখেতসকলে সাধাৰণ মানুহে যেনেদৰে কৰে যদি তেনে-দৰেই বা সাধাৰণ মানুহে যদি তেখেতসকলতকৈ বেছি ভাল কৰে তেতিয়াহলে তেখেতসকলক দায়িত্ব দিয়াতকৈ নিদিয়াই ভাল। এই ক্ষেত্ৰত মই এটা উদাহৰণ দিব বিচাৰিছো যে ৰহাত যিটো মথাউৰি দিবলৈ ধৰিছিল—তাৰ এলাইনমেণ্টৰ আধা কাম নহওঁতেই—সেই এলাইনমেণ্ট বদলি কৰিলে। তাৰ ফলত কিছু-মানৰ অযথা মাটি গ'ল—গছ-গছনি গ'ল আৰু বহুতো খেতি নষ্ট হ'ল। তাৰ বাবে চৰকাৰৰ পৰা যিবিলাক পইচা পাব লাগে সেইখিনিও পোৱা নাই আৰু মাটিৰ বাবে যিখিনি কমপেনচেচন পাব লাগে সেইখিনিও পোৱা নাই। তাৰো-পৰি সেই মথাউৰিৰ কাম ঠায়ে ঠায়ে নকৰাৰ বাবে মানুহবোৰ বহুতো অসু-বিধাৰ সন্মুখীন হৈছে। কিন্তু এই আধৰুৱা মথাউৰি সম্পূৰ্ণ কৰিবলৈ বেছি টকাৰ প্ৰয়োজন নাই। অথচ তাকেই আজি তিনি বছৰ ধৰি সম্পূৰ্ণ কৰা নাই আৰু তাৰ ক্ষতিপূৰণ বিলাকো দিয়া নাই। তিনি বছৰ কাল ৰাইজে নানা কষ্টভোগ কৰিব লগীয়া হৈছে—কাৰণ তাৰ ওপৰেদিয়েই ৰাইজে অহা যোৱা কৰিব লাগে আৰু নানা বেপাৰ বাণিজ্য কৰিব লগীয়া হৈছে। এই কথা বিভাগৰ ডাঙৰ ডাঙৰ বিষয়াসকলক কোৱা স্বত্বেও বিভাগে কোনো কাণসাৰ দিয়া নাই। এই সৰু সৰু কাম বিলাককে

*Speech not corrected.

যদি বিভাগে কৰিবলৈ টান পায়—তেতিয়াহলে ডাঙৰ ডাঙৰ কামবিলাক কৰিব পাৰিব বুলি আমি ভাবিব নোৱাৰো। গতিকে বিভাগৰ যদিও বিশেষজ্ঞ আছে আৰু বহুতো বিষয়া আছে—তেখেতসকলে এই সাধাৰণ কামবিলাক মনোনিবেশ নকৰাটো অতি দুখৰ কথা। আমাৰ যিবিলাক ডাঙৰ ডাঙৰ কাম যেনে মাষ্টাৰ প্লেন আদি লৈছে সেইবিলাক কাগজে-পত্ৰহে আছে। তাত যিবিলাক মেপ আদি আঁকি থোৱা আছে সেইবিলাক কোনেও বুজি নাপায় আৰু আমিও একো বুজি নাপাওঁ আৰু সাধাৰণ মানুহে বুজিব পাৰিব বুলি আমাৰ সন্দেহ। গতিকে বিশেষজ্ঞসকলে যিটো গতিৰে কাম কৰি যাব লাগে বা প্ৰকৃততে যিটো কাম কৰিব লাগে সেইটো এতিয়াওঁ কৰা নাই।

কপিলীৰ পাৰটো ভাঙি খহি গৈছে, এইবাৰ বৰষুণ হলে যে কি হয় কব নোৱাৰো। একেবাৰে খহিযাবযেন পাইছো। এই অৱস্থাতে যদি বিভাগে ততকালিন ব্যৱস্থা নলয় তেনেহলে সেই অঞ্চলটো বৰ ক্ষতিগ্ৰস্থ হব। অন্ততঃ কিবা প্ৰটেকচনৰ ব্যৱস্থা কৰা দৰ্কাৰ, আমাৰ বিভাগৰ কোনো খা-খবৰ নাই যেন পাইছো। এইটো কেবল মোৰ সমষ্টিতে হৈছে এনে নহয় মাননীয় সদস্য যিসকলৰ তাত মঠাউৰি আছে যদি সকলোৰে একে অৱস্থা ৰাইজৰ চহী-তুলি ১০০-২০০ আমি দৰ্খাষ্ট দিওঁ আৰু মন্ত্ৰীসকলে হব বুলি কয় ৰিপোৰ্ট আহক কিন্তু আজিলৈ ৫ বছৰ থাকিলো কোনো কাম এটা ই এও দি বিভাগৰ পৰা হৈছে বুলি কব নোৱাৰো। আশাকৰিব যে নোৱাৰি বুজি পোৱা গৈছে। তথাপি সাবধান কৰি দিছো আমাৰ দেশখন মঙ্গলকামী দেশ হিচাবে এই দেশৰ কৰ্মচাৰী সকলে ৰাইজৰ দুখদুৰ্গতি মোচন কৰাৰ চেষ্টা কৰিব লাগে। কাৰণ কৰ্মচাৰীসকলৰ ৰাইজৰ দা-দৰ্মহাৰে এই কাম কৰিবলৈ ৰখা হৈছে। গতিকে ৰাইজৰ সন্তোষৰ কাৰণে কাম কৰিব নোৱাৰিলে তাৰ জবাব মন্ত্ৰী মহোদয়ে দিব লাগিব।

উপাধ্যক্ষ মহোদয়, এই বিভাগৰ কৰ্মচাৰীসকলৰ বানপানী অহা বুলি কলে বৰ ফুৰ্টি। বানপানীৰ লগত যে এওঁলোকৰ কি ৰহস্য সোমাই আছে তাক নাজানো। বানপানী আহিলে এই বিভাগে হাজাৰ হাজাৰ বস্তাৰ টেন্দাৰ দিয়ে, চিমেন্টৰ নামত বালিৰ বস্তা দিয়ে। এইবিলাক কথাৰ যদি হিচাব ৰখা হয় বৰ সাংঘাটিক কথা। এই বিভাগত এনে কিছুমান দুৰ্নীতি আছে তাক ভাবিব নোৱাৰি। বানপানীৰ সময়ত বস্তা আৰু বাহৰ নামত এই বিভাগ হুলস্থুল। ইফালে বস্তা গৈ বানপানী নেপায়ে আগতে বান্ধ ভাঙে আৰু ১০ বস্তাৰ নামত

*Speech not corrected.

১০০০ বস্তা বিল হয় এইবিলাক কথা মিছা নহয়। কিন্তু যিবিলাকত ৰাইজৰ ক্ষতিপূৰণ দিয়াৰ কথা আছে সেইবিলাকত কিন্তু কাম কৰাৰ ইচ্ছা নাই। গতিকে এইবিলাক কামত উতসাহ দিয়া বৰ বেয়া কথা। কিন্তু ইফালে ৰহা কলংৰ পাৰৰ এমাইল ৰাস্তা আজি ৩ বছৰে কৈও সম্পূৰ্ণ কৰিব পৰা নাই। এই বিষয়ত মই বিভাগৰ দৃষ্টি আকৰ্ষণ কৰিলো। অন্তত: বাৰিষাৰ আগে আগে যাতে এই কামখিনি সম্পূৰ্ণ কৰে। লগতে ভূৰাগাওঁ বোকনীৰ কথা আজি ৫ বছৰে কিমান কোৱা হ'ল কিমান প্ৰাককলন কৰিলে কিমান পৰি-দৰ্শন কৰিলে তাৰ সীমা নাই কিন্তু কাম হলে নহ'ল। আগতে চেয়াৰমেন আছিল চোৰী তাৰ পিচত চৌধুৰী আহিল আৰু এতিয়া গোহাই হ'ল অৱশ্য তেখেতে চাব যোৱা নাই কাৰণ কামটো নহব বুলি জানে এই মথাউৰিখিনি সম্পূৰ্ণ নহ'ল আৰু হব বুলিও আশা কৰা নাই। গতিকে ড'ঙৰ আচনিৰ কথাই নাই যিবিলাক সৰু সৰু আচনি সেইবিলাক সোনকালে কৰিব বুলি আশা কৰি মোৰ বক্তৃতাৰ সামৰণি মাৰিলোঁ।

* শ্ৰীকন্দৰ্প কুমাৰ দাস: উপাধ্যক্ষ মহোদয়, বাণনিয়ন্ত্ৰন বিভাগৰ বিষয়ে কেইটা-মান কথা উল্লেখ কৰি মই মন্ত্ৰী মহোদয়ৰ দৃষ্টি আকৰ্ষণ কৰিব খুজিছো। এই বিধান সভালৈ নিৰ্বাচিত হোৱাৰ পিচত বাজেট অধিবেশনতে দুটা কথা উল্লেখ কৰিছিলো আৰু সেই দুয়োটা কথাৰ ওপৰতে প্ৰতিশ্ৰুতি দিছিল কিন্তু আজিলৈ সেই কাম হোৱা নাই। আমাৰ বৰপেটা মহকুমাৰ টেকেলাজানৰ ওপৰত এটা শ্লুইচগেট কৰা সম্পৰ্কে বিধান সভাত সময়ে সময়ে উতথাপন কৰি আহিছো আৰু বিভাগীয় মন্ত্ৰী মহোদয়ে প্ৰকল্প কৰা হৈছে বুলি কয় কিন্তু আজিলৈ হলে কাম কৰা নহ'ল। মোৰ অনুমান হৈছে বিভাগীয় দুৰ্নী-তিৰ কাৰণে এই শ্লুইচগেটখন পৰীক্ষা নিৰীক্ষা আৰু বহুবাৰ প্ৰকল্প কৰা স্বত্বেও আৰু বিধানসভাত কেবাবাৰো মন্ত্ৰীয়ে উত্তৰ দিয়া স্বত্বেও হোৱা নাই। এই শ্লুইচগেটখন সম্পূৰ্ণ নোহোৱাৰ ফলত ১০-১২খন মৌজাৰ মানুহৰ যথেষ্ঠ কষ্ট হৈছে। কাৰণ পহুমাৰা নদীয়ে এই অঞ্চলটো বুৰাই পেলোৱাৰ ফলত ৰাইজে যুগ যুগ ধৰি জীয়াতু ভুগিছে আৰু তেওঁলোকৰ অৱসানৰ কাৰণে আজিও চিন্তা কৰা হোৱা নাই। মন্ত্ৰী মহোদয়ে উত্তৰৰ সময়ত এই টেকেলাজানৰ কথাটো কলে সুখী হম। এই বিষয়ে চাৰ্ভে সম্পূৰ্ণ হ'ল প্ৰাককলন কৰা হ'ল কিন্তু কাম আৰম্ভ কৰা নহ'ল।

*Speech not corrected.

তাৰ পিচত মাননীয় সদস্য শ্ৰীৰহমান আৰু জগদীশ দাস ডাঙৰীয়াইও কিছুমান আচনিৰ কথা উল্লেখ কৰিছে। উদাহৰণ স্বৰূপে মযো এটা কথা উল্লেখ কৰিব বিছাৰিছো সেইটো হ'ল আমাৰ যিটো পহুমাৰা ভবানীপুৰ মথাউৰী সেইটো চতুৰ্থ পৰিকল্পনাতে কৰা হৈছিল কিন্তু আজিলৈ অসম্পূৰ্ণ হৈয়ে আছে। ভবানীপুৰৰ পৰা বৰপেটা চহৰলৈ এই গোটেই অঞ্চলটো বাৰিষাকালত ডুবগৈ থাকে। এই মথাউৰীখিনি সম্পূৰ্ণ নকৰাৰ ফলত গোটেই ৰাইজখিনি জীয়াতু ভুগিছে। গতিকে মন্ত্ৰী মহোদয়ে অবিলম্বে যাতে এই মথাউৰীখিনি কৰি ৰাইজৰ কষ্ট লাঘব কৰিব পাৰে তাৰ কাৰণে ব্যৱস্থা লবলৈ অনুৰোধ কৰি বক্তৃতাৰ সামৰণি মাৰিলো।

* শ্ৰীআব্দুল মীৰ : মাননীয় উপাধ্যক্ষ মহোদয়, নতুন বান-নিয়ন্ত্ৰণ হয়তো আমি আশা কৰিছিলোঁ যে তেখেত অভিজ্ঞতা থকা মানুহ যেতিয়া এই বিভাগৰ কিছু উন্নতি হ'ব কিন্তু বাস্তৱত যি দেখা গ'ল সেই আগৰ অৱস্থাই অৱস্থা হ'ল। আমাৰ তাত লাহৰীঘাটলৈকে ৪০ কিলোমিটাৰ মথাউৰি বন্ধা হ'ল তাৰ ফলত বান-নিয়ন্ত্ৰণৰ কথা বেলেগ কথা, দক্ষিণ পাৰটো একেবাৰেই ধ্ৰ্বংস হৈ গল। কোটি কোটি টকা পানী নিয়ন্ত্ৰণৰ কাৰণে খৰচ কৰি যদি এইদৰে ধ্ৰ্বংস হৈ যায় তেতিয়াহলে, কেনেকৈ হব? মানুহৰ পানী নোহোৱাৰ কাৰণে দুৰ্যোগ হৈছে। মাননীয় কেবাজনো সদস্যই এইবিলাক কথা এই সদনত উথাপন কৰা সত্বেও আজিলৈকে তাত শ্লুইছ গেট এখনকে নহল। দিল্লীৰ পৰা কনচাল-টেন্টো আহিল আৰু শ্লুইছ গেটৰ কাৰণে লোৱা ১৮ লাখ টকা কনচালটেন্টৰ অহাযোৱা ইত্যাদিতে খৰচ হৈ গল। কিন্তু কামটো হলে কাৰ্য্যকৰী নহল। মাননীয় সদস্য বহুতেই বানপানীৰ কথা কৈছে নগাৰঁৰ কথা মাননীয় সদস্য শ্ৰীপণ্ডিত ডাঙৰীয়াইও উল্লেখ কৰি গৈছে। বহুতবাৰ অনুসন্ধান আদি হোৱা সত্বেও এটা প্ৰজেক্ট কেনেকৈ ড্ৰপ হব পাৰে সেইটো বুজা বৰ টান। ৰাইজ হতাশ হৈ গৈছে। কমিশ্যনাৰ চোৰিও তালৈ গৈছিল। গতিকে এতিয়া যদি আমাৰ মাননীয় মন্ত্ৰী মহোদয়ে অপৰিকল্পিত ভাৱে বান্ধ দিয়াৰ প্ৰয়োজনীয়তা বুলি ভাৱে তেতিয়াহলে, সেইটো অনভিজ্ঞতাৰ কথা হব। তাৰোপৰি, যিবি-লাক মানুহক ক্ষতিপূৰণ দিবলৈ আছিল সেই ক্ষতিপূৰণ আজিও দিয়া নহল আৰু আনকি ক্ষতিপূৰণৰ ফাইলটোৱেই তৈয়াৰ নহল। গতিকে এইবিলাক চাবলৈ অনুৰোধ কৰি মই মোৰ বক্তব্যৰ সামৰণী মাৰিলোঁ।

* শ্ৰীলক্ষ্যনাথ দ'লে (মন্ত্ৰী) : মাননীয় উপাধ্যক্ষ মহোদয়, অসমত বান-নিয়ন্ত্ৰণ

*Speech not corrected.

সমস্যা সম্পৰ্কে আৰু ইয়াৰ ফলত উদ্ভৱ হোৱা পৰিস্থিতি সম্পৰ্কে বিভিন্ন দিশত আলোচনা কৰি বিভিন্ন সদস্যই উল্লেখ কৰিছে। অসমৰ বানপানী সমস্যা সম্পৰ্কে সদস্যসকলে উদ্বীগ্নতা প্ৰকাশ কৰিছে। মইও তেখেতসকলৰ লগত একমত। সেইকাৰণেই বানপানীৰ কবলৰপৰা অসমৰ ৰাইজক ৰক্ষা কৰিবলৈ চৰকাৰৰ ফালৰ পৰা যিখিনি যত্ন কৰিব লাগে সেইখিনি কৰা হৈছে আৰু এতিয়ালৈকে ৬৮ কোটি টকা খৰচ কৰা হৈছে। এনে ক্ষেত্ৰটো যদি কোনো-বাই কব খোজে যে, বানপানী নিয়ন্ত্ৰণৰ ক্ষেত্ৰত চৰকাৰে একো কৰিবপৰা নাই তেতিয়াহলে, সত্যৰহে অপলাপ কৰা হ'ব। ব্ৰহ্মপুত্ৰ উপত্যকাত ৩ হেজাৰ ১৩১ কিলোমিটাৰ মথাউৰি বন্ধা হৈছে আৰু ৪৬৪ কিলোমিটাৰ ড্ৰেইনিং চেনেলো খণ্ডা হৈছে। বৰাক ভেলি উপত্যকাতো তেনেকৈ ৬১০ কিলোমিটাৰ মঠাউৰি আৰু ২২৫ কিলোমিটাৰ ড্ৰেইনিং চেনেল খণ্ডা হৈছে। এইবিলাক ব্যৱস্থাৰ দ্বাৰা যে বানপানীৰ পৰা ৰাইজক একেবাৰেই ৰক্ষা কৰিবপৰা নাই সেইটো নহয় আৰু সেইটো কোনোমতে সম্পূৰ্ণ সত্য কোৱা নহব। ধান উৎপাদনৰ ক্ষেত্ৰত ধেমাজী অঞ্চলটো ১৯৬৭ চনলৈকে এটা ডাঙৰ ঘাতি অঞ্চল আছিল আৰু তাৰ মানুহে অন্য ঠাইৰ পৰা ধান কিনি খাবলগীয়া হৈছিল

আমাৰ ঢকুৱাখানা এসময়ত বান প্ৰপীড়িত অঞ্চল আছিল আৰু ইয়াতেই আটাইতকৈ বেছি বানপানীয়ে উপদ্ৰৱ কৰিছিল। সেই ঠাইৰ মানুহে কিমান কষ্টৰ মাজত জীৱন নিৰ্বাহ কৰিবলগা হৈছিল সেই কথা মাননীয় সদস্য ডুলাল চন্দ্ৰ বৰুৱা ডাঙৰীয়া যিজন ঢকুৱাখানাৰ পৰা আহিছে তেখেতে ভালকৈ জানে। কিন্তু এতিয়া সেই অঞ্চলত মথাউৰি বান্ধি দিয়াৰ পিছত আৰু মথাউৰি সম্পূৰ্ণ কৰাৰ পিছত সেই ঢকুৱাখানা এতিয়া ৰাহি অঞ্চল হিচাবে পৰিগণিত হৈছে। বছৰি কমেও ৪ লাখ কুইন্টল ধান ঢকুৱাখানৰ পৰা বাহিৰলৈ গৈছে। কাজেই উপাধ্যক্ষ মহোদয় এইটো ডাঠি কব পাৰি যে উৎপাদনৰ ক্ষেত্ৰত আজি মথাউৰি নিৰ্মাণ কৰি তাক কৃতকাৰ্য্যতাৰে ৰক্ষণাবেক্ষণ কৰাৰ ফলত এইখিনি হৈছে। অৱশ্যে মাজত কোনোবা ঠাইৰ দুই-এঠাইত মথাউৰি ছিগি ৰাইজক যে প্ৰপীড়িত কৰা নাই সেইটো মই নুই নকৰো। তেনেকৈয়ে অসমৰ ব্ৰহ্মপুত্ৰত বহুতো উপনদী মথাউৰি নিৰ্মাণ কৰাৰ আগেয়ে আৰু মথাউৰি নথকা অৱস্থাত যিসকল ৰাইজে বানপানীৰ পৰা প্ৰপীড়িত হৈছিল সেই অঞ্চলৰ ৰাইজে এতিয়া বান-পানীৰ পৰা উপকৃত হৈছে। আৰু সেইকাৰণেই এই সদনৰে কেবাগৰাকী

*Speech not corrected.

সদস্যাই মথাউৰি কোনো কোনো ঠাইত বান্ধিব নোৱাৰাৰ কাৰণে চৰকাৰক দোষী সাব্যস্ত কৰিবলৈ ওলাইছে। যদি মথাউৰিৰ দ্বাৰা কোনো কামেই হোৱা নাই বা হোৱা নাছিল তেতিয়াহলে মথাউৰি বান্ধিব লাগে বুলি খেতিয়কসকলে নিশ্চয় দাবী নকৰিলেহেঁতেন। এগৰাকী সদস্যই মথাউৰিৰ আঁচনিসমূহ ত্ৰুতিপূৰ্ণ বুলি অভিহিত কৰিছিল। ত্ৰুতিবিহীন বুলি মই কব নোখোজো। এখন নদীৰ এটা পাৰত মথাউৰি আছে আৰু আনটো পাৰত নাই, মাননীয় সদস্য আটাউৰ ৰহমান ডাঙৰীয়াই কবৰ দৰে মাজত মথাউৰি দিছে ওপৰতো নাই তলতো নাই, এই মথাউৰি এনেকৈ বান্ধিবলগা হোৱাই এইটো যে সু-পৰিকল্পিতভাৱে হৈছে সেইটো মই নকওঁ। এইটো কৰিবলগা হৈছে বিশেষকৈ ১৯৫৪ চনত আৰু তাৰ আগৰ ১৯৫০ চনৰ ভূমিকম্পৰ পিছত অসমৰ ভৌগোলিক পৰিস্থিতিৰ এটা আমূল পৰিবৰ্তন হোৱাৰ কাৰণে অসমৰ নদীবিলাকৰ তলি ওখ হৈ যায় আৰু ফলত বানপানীৰ উপদ্ৰৱ বেছি হব ধৰিলে। তেতিয়া উপায় নাপাই চৰ্ট টাৰ্ম মিজাৰ হিচাবে বানপানীৰ পৰা ৰাইজক ৰক্ষা কৰিবৰ কাৰণে এনে ধৰণে তৎকালীনভাৱে মথাউৰি বন্ধা হৈছিল। কিন্তু মাননীয় সদস্য সোনেশ্বৰ বৰা আৰু দুলাল চন্দ্ৰ বৰুৱা ডাঙৰীয়াই কোৱাৰ দৰে যেতিয়ালৈকে দীৰ্ঘকালীন ব্যৱস্থা ব্ৰহ্মপুত্ৰ আৰু ইয়াৰ নৈ উপনৈ নিয়ন্ত্ৰণৰ সম্পূৰ্ণ ব্যৱস্থা কৰা নহয় আৰু কাছাৰৰ বৰাক নৈৰ উপনৈৰ এটা দীৰ্ঘকালীন স্থায়ী ব্যৱস্থা লোৱা নহয় তেতিয়ালৈকে অসমৰ বানপানীৰ সমস্যা সম্পূৰ্ণৰূপে সমাধান কৰিব পৰা নহব। সেয়েহে দীৰ্ঘকালীন বা স্থায়ী ব্যৱস্থা হিচাবে ব্ৰহ্মপুত্ৰৰ দুখন নদীত দেম বান্ধিবৰ কাৰণে প্ৰস্তাৱ উত্থাপন কৰে আৰু সেইমতে দেম বান্ধিবৰ কাৰণে যিখিনি অনুসন্ধান কৰিব লগা হৈছে তাৰ কাম চলি আছে। সুৱনশিৰীৰ অনুসন্ধান কাৰ্য্য দ্ৰুতগতিত চলি আছে। কিন্তু পাচিঘাটলৈ গধুৰ যন্ত্ৰপাতি অনা-নিয়াৰ কাৰণে অসুবিধা হোৱা হেতুকে পাচিঘাটত অনুসন্ধান কাৰ্য্য কিছু লেহেম হৈছে। ব্ৰহ্মপুত্ৰ নিয়ন্ত্ৰণ স্থায়ীভাৱে কৰিব নোৱাৰাৰ কাৰণেই এই ব্যৱস্থা লোৱা হৈছে আৰু বৰাক নদীত এটা দেম বান্ধিবৰ কাৰণে আগতে অনুসন্ধান কাৰ্য্য সম্পূৰ্ণ কৰি দেম বান্ধি ভাৰত চৰকাৰৰ ওচৰত প্ৰস্তাৱ উত্থাপন কৰাত মণিপুৰ চৰকাৰৰ পৰা আপত্তি আহিছিল যে যদি তাত দেম বান্ধিব লগা হয় তেতিয়াহলে মণিপুৰ ৰাজ্যৰ ধান উৎপাদনৰ যথেষ্ট ঠাই প্লাবিত হৈ যাব। সেই কাৰণে মণিপুৰ চৰকাৰৰ পৰা আপত্তি অহাত ভুবনগিৰিৰ দেমৰ আঁচনি পৰিত্যাগ কৰিব লগা হয় আৰু তাৰ ঠাইত টিপৈমোটিত দেম বান্ধিবৰ কাৰণে ভাৰত

চৰকাৰৰ চেণ্ট্ৰেল ৱাটাৰ কমিশ্যনে এই সংক্ৰান্তত অনুসন্ধান কাৰ্য্য চলাবলৈ ইয়াৰ দায়িত্ব এন, ই, চিক চুপাৰভাইচ-কৰিবলৈ অৰ্পণ কৰিছে। এই ধৰণৰ ব্যৱস্থা যদি হাতত লোৱা হয় তেতিয়াহলে আমি নিশ্চয় কব পাৰিম ইয়াৰ দ্বাৰা অসমৰ বানপানীৰ সমস্যা বহুখিনি কমাব পৰা হব। (ভইচ—কেতিয়া হব ?) কেতিয়া হব সেইটো আমাৰ হাতত নাই যিহেতু এইখিনি কাম কৰিবলৈ যিমানখিনি টকাৰ প্ৰয়োজন সেইখিনি অসম চৰকাৰৰ কাৰণে খৰচ কৰাটো সম্ভৱপৰ নহয়। সেয়েহে ভাৰত চৰকাৰক এই ব্ৰহ্মপুত্ৰ বান নিয়ন্ত্ৰণ আৰু অসমৰ বান নিয়ন্ত্ৰণৰ সম্পূৰ্ণ দায়িত্ব লবৰ কাৰণে প্ৰস্তাৱ দি সেইমতে বান প্ৰতিৰোধৰ আলোচনা কৰি ব্ৰহ্মপুত্ৰ বান নিয়ন্ত্ৰণ টেক আপ কৰাৰ কাৰণে এটা বিল ডাঙি ধৰা হৈছিল আৰু সেই বিলত যিবিলাক স্বত্ব সুমোৱাই দিব লাগে সেইবিলাক সম্পৰ্কীয় কথা-বতৰা বিলাক ভালধৰণে পৰীক্ষা-নিৰিক্ষা কৰি ভাৰত চৰকাৰৰ লগত আলোচনা কৰিবলৈ টানি ধৰা হৈছে। এই বিত্তীয় দায়িত্ব কাৰ হব বা কাৰ ওপৰত ন্যস্ত কৰা হব সেই সম্পৰ্কে কেনেদৰে আলোচনা হব সেইটো ফাইনেল কৰোতে কিছু পলম হল। কেন্দ্ৰত কংগ্ৰেছ চৰকাৰ থাকিলে এই বাজেট অধিবেশনতে এই বিষয়ে উত্থাপন কৰাৰ কথা আছিল। কিন্তু এতিয়া নতুন চৰকাৰে এই বিলখন উত্থাপন কৰে নে নকৰে সেইটো আমি জানিবপৰা নাই।

কাৰণ বিলখনৰ কেইটামান চৰ্ত ভাৰত চৰকাৰৰ লগত আলোচনা কৰিব লগা হৈছিল। যিবিলাক বিত্তীয় বিষয় আছিল।

Mr. Deputy Speaker : If the House permits then we may continue.

শ্ৰীপ্ৰমোদ গগৈ ঃ উপাধ্যক্ষ মহোদয়, বিজিনেচ এডভাইচৰি কমিটিয়ে আগতে কৈছিল যে ছুদিন হাউচ বঢ়াব লাগে সেইমতে আমি আজি বঢ়াম আৰু আন এদিন বঢ়াম। As per business Advisory Committee we close at 6 P. M. That was the understanding. But if the Treasury Bench agrees we will also agree.

Syed Ahmed Ali (Minister) : We also agree.

Mr. Deputy Speaker : You continue then. The House will continue for another hour.

শ্ৰীলক্ষ্যনাথ দলে (মন্ত্ৰী) ঃ উপাধ্যক্ষ মহোদয়, মই মোটামুটিভাৱে চৰকাৰৰ বান নিয়ন্ত্ৰণৰ স্থায়ী ব্যৱস্থা সম্পৰ্কে আৰু চৰকাৰৰ যিখিনি আঁচনি সেই

সম্পৰ্কে কলো। দীর্ঘকালীন আঁচনিসমূহ কাৰ্য্যকৰি কৰোতে যথেষ্ট সময় লাগিব। সেয়ে ইতিমধ্যে বাইজক বানপানীৰপৰা ৰক্ষা কৰিবৰ বাবে হ্ৰস্ব-কালীন ব্যৱস্থা লোৱাটোও অতি প্ৰয়োজন হব বুলি মই ভাবো। ১৯৫৪ চনৰ বানপানীৰ ফলত যতে ততে মথাউৰি বান্ধিব লগা হৈছিল যদিও তাৰ ক্ৰিয়া প্ৰক্ৰিয়া যথেষ্ট সন্তোষজনক নহয়। সেইবাবে এতিয়া ব্ৰহ্মপুত্ৰ আৰু ব্ৰহ্মপুত্ৰৰ বিভিন্ন উপনদীসমূহ আৰু ব্ৰহ্মপুত্ৰ উপত্যকাত বানপানী নিয়ন্ত্ৰণৰ কাৰণে এটা সামগ্ৰিকভাৱে পৰিকল্পনাৰ প্ৰয়োজন হৈছে। গতিকে এতিয়া ডাঙৰ উপনদী বিলাকত আমাৰ অনুসন্ধান কাৰ্য্য চলাই থকা হৈছে। কোনো অঞ্চলৰ নৈৰ অনুসন্ধান কাৰ্য্য ইতিমধ্যে সম্পূৰ্ণ হৈছে আৰু কিছুমান সম্পূৰ্ণ কৰিবলৈ বাকী আছে আৰু এই উপনৈৰ অনুসন্ধান কাৰ্য্য সম্পূৰ্ণ হোৱাৰ পিছত আমাৰ যিটো আঁচনি হব সেইটো ব্ৰহ্মপুত্ৰ উপত্যকাৰ মাষ্টাৰপ্লেন। মাষ্টাৰপ্লেনৰ ভিতৰত মথাউৰি বন্ধাৰ কথাই নহয়, তাৰ ভিতৰত ড্ৰেইনেজ আৰু শ্লুইচগেটৰ কথাও আহি পৰে। আৰু তাৰ লগতে আছে গড়াখহনীয়াৰ কথা। বানপানী আৰু গড়াখহনীয়া প্ৰতিৰোধ কৰিবৰ কাৰণে যি পৰিকল্পনা হব সেইটো হৈছে মাষ্টাৰ প্লেন। মাননীয় সদস্য জগদীশ দাস ডাঙৰীয়াই মাষ্টাৰ প্লেন বুজি নাপাওঁ বুলি কৈছে। এইখিনি কৈ তেখেতক অলপ বুজাবলৈ চেষ্টা কৰিছো। মাষ্টাৰ প্লেন মানে এটা ডাঙৰ গোটা বস্তু নহয় যে দেখিবলৈ পাব। তাৰ পিছত এই সন্দৰ্ভত মাননীয় সদস্যসকলে যিখিনি পৰামৰ্শ আগবঢ়াইছে সেইখিনি গ্ৰহণ কৰিছো। মাননীয় সদস্য দুলাল বৰুৱা ডাঙৰীয়াই কৰাপচনৰ কথা কৈছে। ধেমাজীক এটা পকেট বুলি কৈছে। মোটামটিভাৱে এটা অভিযোগ কৰিলে তাৰ প্ৰতিকাৰ কৰিবৰ উপায় নাই। বিশেষকৈ কৰাপচন হলে কাগজ-পত্ৰ বিলাক কন্‌ফিদিয়েচেলি মোৰ হাতত দিলে এইবিলাক অনুসন্ধান কৰিব পৰা যায়।

শ্ৰীদুলাল চন্দ্ৰ বৰুৱা: উপাধ্যক্ষ মহোদয়, মই এটা কেচ মুখ্যমন্ত্ৰী মহোদয়ক দিছো। এই সম্পৰ্কে তাৰ আগতেই জীয়াধল নদীত বান্ধ সম্পৰ্কে অনুসন্ধান হৈছিল ৰিপৰ্টো আহিল কিন্তু চৰকাৰে একো একচন নললে। এতিয়া বন্ধাৰ দিয়াৰ সম্পৰ্কত ভালধৰণে চাব লাগে। তাৰ মাননীয় সদস্যই এই বিষয়ে নিশ্চয় জানে এই সম্পৰ্কত যি কাম পাইছে তেওঁলোকক সুধিলেই গম পাব গতিকে তাৰ এটা ভাল ব্যৱস্থা কৰিলে ভাল হয়।

শ্ৰীলক্ষ্যনাথ দলে (মন্ত্ৰী): বৰুৱা ডাঙৰীয়াই এই বিষয়ে তদন্ত কৰিবৰ কাৰণে কোনোবা এঠাইত কাগজ-পত্ৰ দিছে। গতিকে কথাটো ভাল হৈছে।

আমাৰো বিভাগৰ বাবে কামটো সহজ হৈ পৰে। এই সম্পৰ্কে আমাৰ বিভাগত যিবিলাক কাগজ-পত্ৰ আছে তাৰ দ্বাৰা আমি সহজে বিচাৰ কৰিব পাৰিম। তাৰ পিছত বৰুৱা ডাঙৰীয়াই ৰঙা নদীৰ মথাউৰিৰ বাবে ৭৮ লাখ টকাৰ মেটিৰিয়েল কিনাৰ কথা কৈছে। কোনো বছৰতে ৭৮ লাখ টকা খৰচ কৰা হোৱা নাই। ১৯৭৪-৭৫ চনত বোধকৰো ৩ লাখ ৪৫ হাজাৰ টকা মেটিৰিয়েলৰ বাবে ব্যয় কৰা হৈছিল। তাত মাটিৰ কাম কৰিবলগীয়া হৈছে।

শ্ৰীদুলাল চন্দ্ৰ বৰুৱা ঃ মই মন্ত্ৰী ডাঙৰীয়াক আপোনাৰ জৰিয়তে জনাব খোজো যে ৰঙা নদীত কিমান খৰচ কৰিছে এইটো কেবা ঠাইতো স্প্ৰেড কৰিছে। এই হেডত কেৱল মাটি কিনা আৰু বাকচ কিনাৰ কাৰণে ইতিমধ্যে তিনি লাখ টকা খৰচ হ'ল। কিন্তু মন্ত্ৰী ডাঙৰীয়াই কোনো বা তেনে এটা প্ৰজেক্টৰ উদাহৰণ দিব পাৰিবনে। এই কথাটো ১৯৭৪ চনতো আলোচনা কৰা হৈছিল আৰু প্ৰতিনিধিত্ব কৰা গৰাকীৰ ফালৰ পৰাও কোৱা হৈছিল। এইটো বস্তা কিনা হেডত খৰচ কৰা দেখুৱা হৈছে।

শ্ৰীলক্ষ্যনাথ দলে (মন্ত্ৰী) ঃ এইটো ফ্লাড ফাইটিঙৰ কাৰণে খৰচ কৰা....]

শ্ৰীদুলাল চন্দ্ৰ বৰুৱা ঃ মন্ত্ৰী ডাঙৰীয়াই কৈছে কিন্তু কথা হ'ল ফ্লাড ফাইটিঙত বস্তা কিনা নাই। আঠসত্তৰত ৰঙাপানী হেডত তিনি লাখ কিমান টকা দিছে। আৰ্থ ওৱাৰ্ক নাই কেৱল বস্তাৰ কাৰণেই তিনি লাখ টকা খৰচ হয়নে ? আৰ্থ ওৱাৰ্ক হোৱা নাই বুলি মন্ত্ৰী ডাঙৰীয়াই নিজে কৈছে। গতিকে এইটো তদন্ত দাবী কৰিছো।

শ্ৰীলক্ষ্যনাথ দলে (মন্ত্ৰী) ঃ যিকি নহওক ৰঙাপানীৰ মথাউৰি আৰম্ভ কৰাৰে পৰা বছৰে বছৰে ৰক্ষণাবেক্ষণৰ কাৰণে চৌসত্তৰ লাখ টকা খৰচ হব পাৰে। যদি কাম হোৱা নাই বুলি কয় তেনেহ'লে মই উপাধ্যক্ষ মহোদয়, আপোনাক নিমন্ত্ৰণ কৰিছো ৰঙাপানীৰ দুই পাৰৰ সত্তৰ কিলোমিটাৰ মথাউৰি চাই আহিবলৈ। যিকোনো মানুহেই যিকোনো সময়তে যাব পাৰে।

শ্ৰীদুলাল চন্দ্ৰ বৰুৱা ঃ এইটো বিশ বছৰ আগৰ কথা।

শ্ৰীলক্ষ্যনাথ দলে (মন্ত্ৰী) ঃ আশী পঁচাশী লাখ খৰচ হব পাৰে কিন্তু বছৰি মেৰামতৰ কথা আছে। উত্তৰ লক্ষীমপুৰৰ টাউনৰ ওচৰত মেচিভ প্ৰটেকচনৰ কাম কৰা হৈছে। আঠসত্তৰ লাখ টকা খৰচ হৈছে কিন্তু ৰঙাপানীত গোটেই-বিলাক টকা অপচয় হোৱা বুলি কলে সেইটো সম্পূৰ্ণ সত্য নহয় বুলি মই কব খোজো। উপাধ্যক্ষ মহোদয়, অৱশ্যে কামখিনি কৰাত কিছু যে অপচয়

হোৱা নাই সেইটো মই নকওঁ, সেইটো হব পাৰে কিন্তু গোটেইখিনি অপচয় হোৱা বুলি কোৱা কথাটো সত্য নহয় বুলি কওঁ।

শ্ৰীতুলাল চন্দ্ৰ বৰুৱা ঃ তিনিলাখ কিমান টকা ফ্লাড ফাইটিঙত খৰচ কৰা বুলি কৈছে যে সেইটো মন্ত্ৰী ডাঙৰীয়াই মানি লৈছেনে?

শ্ৰীলক্ষ্যনাথ দলে (মন্ত্ৰী) ঃ হিচাব চালেহে মানি লব পৰা হয় নে নহয় কব পৰা হব। যি নহওক পি-এ-চি আৰু এ-জিৰ তৰফৰপৰা পৰীক্ষা-নিৰীক্ষা কৰি চোৱা হৈছিল, অডিট অবজেকচন্ থাকিলেও মিট কৰা হৈছে ইতিমধ্যে। সাধাৰণতে দুৰ্নীতিৰ বিৰুদ্ধে ব্যৱস্থা লবলৈ চেষ্টা কৰা হৈছে কিন্তু তথাপিতো দুৰ্নীতি সম্পূৰ্ণ নিৰ্মূল কৰিব পৰা হব বুলি কব নোৱাৰো কিন্তু যিমান কমাব পাৰি চেষ্টা কৰা হৈছে।

উপাধ্যক্ষ মহোদয়, বৰুৱা ডাঙৰীয়াই ভালেখিনি কথা কৈছিল। এই গোটেই কথা ভালভাৱে উত্তৰ দিবলৈ সময় নহয়।

শ্ৰীতুলাল চন্দ্ৰ বৰুৱা ঃ ভোগদৈৰ কি হ'ল?

শ্ৰীলক্ষ্যনাথ দলে (মন্ত্ৰী) ঃ এইটো অনুসন্ধান কৰি চাম। পঞ্চলিশ হাজাৰ নে পঁচিশ হাজাৰ জীয়েকৰ বিয়াৰ কাৰণে দিছে বুলি কোৱা কথাটো জনালে অনুসন্ধান কৰি চাব পাৰো। মেলেঙৰ কথাটো কোনো এজন ঠিকাদাৰে কোৰ্টত কেচ দিছে আৰু কোৰ্টৰ পৰা ইন্জাংচন দিয়া হৈছে কাৰণেই কামটো বৰ্তমান বন্ধ আছে। কি কাৰণত কেচ দিছে এতিয়া চোৱাৰ সময় পোৱা নাই। শ্লুইচ গেট সম্পৰ্কত।

শ্ৰীতুলাল চন্দ্ৰ বৰুৱা ঃ মই দুখ পাইছো যে মন্ত্ৰী মহোদয়ে কথা বিলাক ঠিকমতে নজনাকৈ উত্তৰ দিবলৈ থিয় হৈছে। ১৯৭৪-৭৫ চনত তেখেতেও জানে যে মেলেঙৰ এটা পোৰ্চন আৰ্থ ওৱাৰ্ক কৰা হ'ল বাকীখিনি ১৯৭৫ চনত নহ'ল। আমি জেললৈ যোৱাৰ লগে লগে আমাৰ অঞ্চলৰ ৰাস্তাঘাট সকলো কাম জেললৈ গ'ল। আজিলৈকে কৰা নহ'ল। এতিয়া টকা ৰিলিজ কৰি দিয়া হৈছে। কিন্তু এজন ঠিকাদাৰে ইন্জাংচন দিছে আৰু কি কাৰণত দিছে সেইটো ভেকেট কৰি কামটো আৰম্ভ কৰিবলৈ চৰকাৰৰ তৰফৰ পৰা কোনো ব্যৱস্থা লোৱা হোৱা নাই। এতিয়া মে মাহ পালেহি আহি। ইয়াৰ পিচত কেতিয়া কাম কৰিব, কোৰ্টত কি কাৰণত গৈছে ভেকেট কৰি কামটো কৰিবৰ কিয় দিহা কৰা নাই। ইয়াৰ পিচত টকাটো চাৰেণ্ডাৰ কৰিব। কাম হৈ নুঠিব। ফেব্ৰুৱাৰী নে মাৰ্চৰ প্ৰথম সপ্তাহতে ইন্জাংচন দিয়া হৈছিল ইমান দিনে কিয় চৰকাৰৰ

ফালৰ পৰা ভেকেট কৰি কাম আৰম্ভ কৰাৰ ব্যৱস্থা কৰা নাই ? ইয়াৰ মাজত কিবা বেলেগ কাৰণ আছে বুলি ভাবিবলৈ আমি বাধ্য হৈছো।

শ্রীলক্ষ্যনাথ দলে (মন্ত্রী) : উপাধ্যক্ষ মহোদয়, মেলেংৰ কথাটো কি কথা, সেই গোচৰটোৰ আজি মোৰ হাতত বিশেষ খবৰ নাই। কোনোবাই ৰাজনৈতিক উদ্দেশ্যলৈ কংগ্রেছ পাৰ্টিৰ ফালৰ পৰা কৰাৰ কথা নহয়। এতিয়া বিভাগৰ ফালৰ পৰা কৰিবৰ কাৰণে আগুৱাইছিল ঠিক তেনেতে এই গোচৰটো আহি পৰিল আৰু আদালতৰ ফালৰ পৰা ইন্‌জাংচন দিয়া কাৰণে কামটো আৰম্ভ কৰিব পৰা হোৱা নাই। এইটো গোচৰ চাই যথাযথ ভাৱে কেনেকৈ কাম কৰিব পাৰি তাৰ ব্যৱস্থা কৰিম।

তাৰ পিচত আমাৰ পেগু ডাঙৰীয়াই মাজুলীত ডিভিজন হোৱাৰ কথা কৈছে এইটো হব নোৱাৰে বুলি আমাৰ চৰকাৰী নথিপত্রই কয়। সেই কাৰণে ডিভিজনৰ কাৰণে যিটো প্ৰস্তাৱ দাঙি ধৰিছিল সেই প্ৰস্তাৱ কাৰ্য্যকৰী কৰিব পৰা নহ'ল। কাজেই ডিভিজনটো নহব। মাজুলিৰ যিটো ৰিটায়াৰমেণ্ট কাম সেইটো পকাতলী কাম এতিয়া সম্পূৰ্ণ হৈছে। যোৱা এপ্রিল মাহৰ মাজতে কাম অলপ অসম্পূৰ্ণ হৈ থকাৰ কাৰণে অলপ অচৰপ পানী সোমাই কিছু ক্ষতি সাধন কৰিছিল যদিও ইতিমধ্যে কাম সম্পূৰ্ণ কৰা হৈছে আৰু বানপানী হৈ মথাউৰি নিছিগিলে কোনো অসুবিধাৰ সৃষ্টি নহয়।

ৰহমান ডাঙৰীয়াই এটা কথা কৈছিল ৰেইজিং এণ্ড ষ্ট্ৰেংথিনিং হব লাগে নে নালাগে। মই মাজে মাজে হব লাগে বুলি ভাবোঁ। কিন্তু কথা হৈছে ব্ৰহ্মপুত্ৰ ফ্লাদ কন্ট্ৰোল কমিচনে যি কোনো আঁচনি কৰি বৰ্ড অৱ কন্সষ্টাকচনক দিয়ে আৰু সেই আঁচনি পৰীক্ষা কৰি চাওঁতে ভালেমান বছৰ লয়। মথাউৰি বান্ধিবৰ সময়ত যিটো স্পেচিফিকেচন আছিল সেইমতে কৰিব লগা হৈছে। সেয়েহে আমি প্ৰয়োজন নাই বুলিলেও বৰ্ড অৱ কন্সট্ৰাকচনৰ লগত সহযোগ কৰিব লগা হৈছে।

শ্রীপ্রেম বৰা : অসম্পূৰ্ণ টুকুৰাৰ কথা কি হ'ল ?

শ্রীলক্ষ্যনাথ দলে (মন্ত্রী) : তেখেতে মোতকৈ ভালকৈ জানে। তাৰ পিচত লামা-দাঙাৰ যিটো কথা কৈছে সেই সম্পৰ্কত কওঁ যে নৈৰ পাৰত থকা মানুহবোৰৰ পৰামৰ্শ লব লাগে। কাৰণ নদীৰ গতিবিধিৰ কথা তেওঁলোকেহে ভালকৈ জানে। মৰাচাউল খোৱাৰ যিখিনি বঢ়াব লাগে বুলি ৰহমান ডাঙৰীয়াই কৈছে সেইখিনিৰ বাবে এতিয়া কি কৰিব পৰা যায় সেই সম্পৰ্কে মোৰ ফালৰ পৰা

এটা পৰামৰ্শ দিয়া হৈছে। তাৰ পিচত মাননীয় সদস্য জগদীশ ডাঙৰীয়াই বহুখিনি কথা কলে তাৰ ভিতৰত টিঙৰ পৰা হিলৈ খুণ্ডালৈ ২৬ কিলোমিটাৰ মথাউৰি কৰিবলৈ গলে প্ৰায় তিনি কোটি টকা হয়গৈ। ব্ৰহ্মপুত্ৰ মথাউৰীৰ এক কিলোমিটাৰ কৰিবলৈ হলে বহুত টকায় প্ৰয়োজন হয়। যি কোনো আঁচনি ৫০ হেজাৰ টকাৰ বেছি হলে প্লেনিং কমিচনলৈ যায়। তথাপি এই মথাউৰিটো নোহোৱাৰ বাবে যে ৰাইজৰ বহুখিনি অসুবিধা হৈছে এইবোৰৰ সাপেক্ষত কি ব্যৱস্থা কৰিব পৰা যায় বিষয়া সকললৈ পৰামৰ্শ আগবঢ়াই থোৱা হৈছে।

মাটিৰ ক্ষতি পূৰণ কথাটো উপাধ্যক্ষ মহোদয়, বানপানী বিভাগে ভৰিব লাগে আচলতে মাটি অধিগ্ৰহণ কৰি দিয়ে ৰাজহ বিভাগে। বানপানী বিভাগে ৰিকুইজিচন দিয়ে। বানপানী বিভাগে জৰীপ কৰি কোন মাটিত কি ফচল আছে, মাটি কিমান আছে সেইটো নিৰ্ণয় কৰি দিওঁতে বিভাগীয় বিষয়াও থাকিব লাগে। এইদৰে ৰাজহ বিভাগলৈ টকা দিব লাগে বুলি পঠায় দিয়ে। ইমানখিনি হোৱাৰ পিচত মই জনামতে বহু টকা ডি চি এচ ডিঅ'ৰ হিচাব মতে একাউণ্টত আছে। তাৰ পিচত্ জগদীশ দাস ডাঙৰীয়াই আৰু এটা কথা কৈছে যে ৰহাৰ মথাউৰিটো সম্পূৰ্ণ নোহোৱাৰ কাৰণে বহুত অসুবিধা হৈছে এই মথাউৰিটো বনোৱাত অসুবিধা হৈছে এই কাৰণেই যে মানুহে প্ৰথমতে টকা বিচাৰে ৰাইজে কয় প্ৰথমতে টকা দিয়া তাৰ পিচতহে মাটি পাবা। এনেবোৰ খেলিমেলিৰ কাৰণে এই মথাউৰিটো বনোৱাত অসুবিধা হৈছে। মই মাননীয় দাস ডাঙৰীয়াক অনুৰোধ কৰোঁ যাতে তেখেতে মানুহৰ এই আকোৰঁ গোজ মনোভাবটো যেন দূৰ কৰে আৰু সমস্যাটোৰ সমাধানৰ বাবে যেন পৰামৰ্শ দিয়ে।

শ্ৰীমানবেন্দ্ৰ শৰ্মা ঃ আগৰ মথাউৰিৰ বাবে যোৱা মাটিৰ টকা ৰাইজে এতিয়াও নোপোৱাৰ বাবেই এনে মনোভাব লোৱা কথাটো সচাঁনে কি ?

শ্ৰীলক্ষ্যনাথ দলে (মন্ত্ৰী) ঃ হবও পাৰে। উপাধ্যক্ষ মহোদয়, মই কাকো দোষাৰোপ কৰিব খোজা নাই। কিন্তু একোটা পদ্ধতিমতেহে কাম কৰিব লাগে। এটা অফিচৰ পৰা আন এটা অফিচলৈ যাওঁতে সময় লাগে।

শ্ৰীজগদীশ চন্দ্ৰ দাস ঃ আৰু কিমান বছৰ লাগিব ?

শ্ৰীলক্ষ্যনাথ দলে (মন্ত্ৰী) ঃ বেচি বছৰ নালাগে।

উপাধ্যক্ষ মহোদয়, বিভিন্ন অভিযোগ সমূহ সম্বন্ধে যথাযথ উত্তৰ দিবলৈ এফালে সকলোবোৰ খবৰ নাই আৰু আনহাতে সময়ৰ অভাব, সেয়েহে উত্তৰ দিব নোৱাৰিলো।

শ্ৰীমানবেন্দ্ৰ শৰ্মা ঃ মন্ত্ৰী মহোদয়ে কেবল নগাওঁ জিলাৰ উত্তৰ দিলে আমাৰ ফালৰ কথা অলপ কব লাগে।

শ্ৰীলক্ষ্যনাথ দলে (মন্ত্ৰী)ঃ বৰপেটাত ই এণ্ড ডি বিভাগে বহুত বাননিয়ন্ত্ৰণৰ কাম কৰিছে আৰু মথাউৰি কৰিছে। গুৱাহাটী ডিভিজনত কাম কৰা হৈছে, ইয়াত ৰঙিয়া সমষ্টি পৰে। টেকেলাজান শ্লুইচগেটৰ কথাটো হ'ল আগতে যি আঁচনি কৰা হৈছিল, সেইটো সমস্যাৰ সন্মুখীন হ'ব পৰাৰ কাৰণে যথেষ্ট নহয়। সেয়ে পুনৰ নতুন আচনি বনাই কাম কৰিব লগা হৈছে। এই নতুন আচনিত বৰ্ড অব কনচালটেন্টে অনুমোদন দিলে কৰা হব। শ্ৰীআব্দুল হুচেইন মীৰে ঢিংৰ মথাউৰি সম্বন্ধে উত্থাপন কৰিছে। ইয়াৰ প্ৰশ্ন আগতেও আহিছিল আৰু তেতিয়া প্ৰশ্নোত্তৰত কোৱা হৈছিল যে বান নিয়ন্ত্ৰণ বিভাগৰ কাম হল বাহিৰৰ পৰা পানী আহি যাতে মানুহক জুলুম কৰিব নোৱাৰে তাৰ কাৰণে মথাউৰী বন্ধা। খৰাং হলে পানী দিয়া কামটো হ'ল জলসিঞ্চন বিভাগৰ। তাৰোপৰি আমাৰ আৰু বহুত সমস্যা আছে সেই বিলাক সমাধান কৰিবৰ কাৰণে চেষ্টা কৰিব লাগিব। এই ক্ষেত্ৰত সকলোৰে সহযোগীতা আৰু দিহা পৰামৰ্শ লাগিব। তেখেত সকলে আগবঢ়োৱা পৰামৰ্শৰ বাবে ধন্যবাদ জনাই মোৰ বক্তব্যৰ সামৰণি মাৰিলো

Mr. Deputy Speaker : I put the Motion. The Motion is that a sum of Rs. 9,43,48,900 be granted to the Minister-in-charge to complete the sum of Rs. 12,57,98,500 necessary to defray the charges which will come in course of payment during the year ending the 31st March, 1978 for the administration of the head "333-Irrigation, Navigation, Drainage and F. C. Project-G. F. C. and anti-sea erosion Projects-Rs. 3,96,73,900. 533/Capital outlay on Irrigation, Navigation Drainage and F. C. Project-G-Flood Control and anti-sea erosion Projects Rs. 5,46,75,000.

(Motion is passed, the Grant is passed)

Grant No : 64

Shri Upendra Chandra Das (Minister) : I move that on the recommendation of the Governor of Assam, that a sum of Rs. 78,30,000 be granted to the Minister in-charge to complete the sum of Rs. 1,04,40,000 necessary to defray the charges which will come in course of payment during the year ending the 31st March, 1978 for the administration of the head "312-Fisheries Rs. 69,30,000-512-Capital outlay on Fisheries Rs. 9,00,000.

Mr. Deputy Speaker : The Motion moved, is that a sum of Rs. 78,30,000 be granted to the Minister incharge to complete the sum of Rs. 1,04,40,000 necessary to defray the charges which will come in course of payment during the year ending the 31st March, 1978 for the administration of the head "312-Fisheries Rs. 69,30,000-512-Capital outlay on Fisheries Rs. 9,00,000.

(The Motion is passed and the Grant is passed)

Grant No : 40

Shri Md. Umaruddin (Minister) : Sir, I beg to move Grant No : 40.

Mr. Deputy Speaker : No Cut Motion. I put the Motion.

That a sum of Rs. 4,20,000 be granted to the Minister in charge to complete the sum of Rs. 5,60,000 necessary to defray the charges which will come in course of payment during the year ending the 31st March, 1978 for the administration of the head "283-Housing C-Government Residential Buildings (V) Rs. 1,20,000-483-Capital outlay on Housing-A-Government Residential Buildings (III) Rs. 3,00,000.

(The Motion is passed. The Grant is passed)

Grant No : 57

Shri Md. Umaruddin (Minister) : Sir, I beg to move Grant No : 57

Mr. Deputy Speaker : There is no cut motion. I put the Motion. That a sum of Rs. 13,68,200 be granted to the Minister-in charge to complete the sum of Rs. 18,24,200 necessary to defray the charges which will come in course of payment during the year ending the 31st March, 1978 for the administration of the head "304-other General Economic Services-II-Weights and Measures.

(The Motion is passed. The Grant is passed)

Grant No : 59

Shri Md. Umaruddin (Minister) : Sir, I beg to move Grant No : 59.

শ্ৰীসোণেশ্বৰ বৰা ঃ গ্ৰাণ্ট নং ৫৯ আৰু ৬০ একেজন মিনিষ্টাৰ। বেলেগ হলেও একেলগে লব পাৰি।

Shri Md. Umaruddin (Minister) : No Sir, Grant No. 59 is Agriculture and the Grant No. 60 is on Irrigation. Both of them are different subjects.

Mr. Deputy Speaker : Alright. Let us take Grant No. 59. Is there any Cut Motion ?

শ্ৰীপিটসিং কোঁৱৰ ঃ মাননীয় উপাধ্যক্ষ মহোদয়, কৃষি বিভাগৰ মন্ত্ৰী মহোদয়ে কৃষি বিভাগৰ ৫৯ নং মঞ্জুৰী দাবী কৰিছে সেইটোৰ বিৰোধীতা কৰি কৰ্ত্তন প্ৰস্তাৱ উত্থাপন কৰিছো। কৰ্ত্তন প্ৰস্তাৱটো হ'ল বাজেটৰ দাবীৰ দ্বিতীয় খণ্ড অংশ ৯-১০৭ পৃষ্ঠাত "৩০৫ কৃষি, ৩০৮ ক্ষেত্ৰ উন্নয়ণ, ৫০৫ কৃষিৰ বাবে মূলধন ব্যয় ৭০৫ কৃষিৰ বাবে ঋণ" শিতানৰ ৫৯ নম্বৰ মঞ্জুৰীৰ বাবে কৰা মুঠ দাবীৰ ১০, ৭০, ৮৭, ৫০০ টকা ১০০ টকাৰে হ্ৰাস কৰা হওক, অৰ্থাত সমুদায় মঞ্জুৰীৰ ১০, ৭০, ৮৭, ৫০০ টকা ১০০ টকাৰে হ্ৰাস কৰা হওক।

উপাধ্যক্ষ মহোদয়, বক্তৃতা আৰম্ভ কৰাৰ আগতে মই এটা বিহু গীত গাম বুলি ভাবিছো। "চ'তে গৈয়ে গৈয়ে ব'হাগে পালেহি, ফুলিলে ভেবেলি

লতা, কৈ থাকো মানে ওৰকে নপৰে আমাৰ কৃষি বিভাগৰ কথা" তেখেতে যিখিনি টকা বিচাৰিছে সেই কথাখিনিৰ এটা হ'ল Loans for agriculture, area development, capital out lay on Agricultural এই কেইটা কাৰণতে টকা বিচাৰিছে। আমি প্ৰথমতে চাব লাগিব কৃষি কৰ্ম কৰিবলৈ যাওতে চৰকাৰে কি কি সুবিধা খেতিয়কক দিছে। কৃষিৰ কাৰণে কি কি বস্তু লাগে ? প্ৰথমতে মাটি, মাটি কৃষি মন্ত্ৰীয়ে দিব নোৱাৰে। এগ্ৰিকালচাৰ ফাৰমিং কোৰপোৰেচনৰ কাৰণে দিব পাৰে। বাকী খাচ মাটি ৰিজাৰ্ভৰ মাটি ৰাজহ বিভাগৰ মন্ত্ৰীয়ে দিব পাৰে। গতিকে কৃষি মন্ত্ৰীয়ে নিৰ্দ্দিষ্ট কেইটামানৰ বাহিৰে মাটি দিয়াৰ অধিকাৰ নাই। তাৰ পিচত যিখিনি মাটি আছে সেইখিনিত খেতি কৰিবৰ কাৰণে কি কি সুবিধা দিছে সেইটো ভাবিবলগীয়া। তেখেতে গৰু কিনিবলৈ ধন দিয়া নাই, সা-সজুলি দিব পৰা নাই। অৱশ্যে ধুবুৰী মহকুমাত দিছে যদি কব নোৱাৰো সেই ফালে যাব পৰা নাই। আমাৰ ফালে কৃষি মন্ত্ৰীয়ে একো সুবিধা দিব পৰা নাই। বিশেষকৈ আমাৰ খেতিয়ক মানুহৰ গৰু হাল দৰকাৰ। গৰু মৰি শেষ হৈ গৈছে। সিদিনা লামদিংৰ এম, এল, এ, শ্ৰীশান্তিৰঞ্জন দাশগুপ্তই কৈছিল যে বহুত গৰু মৰিল। বেজি দিয়াৰ ফলতেই গৰু বিলাক মৰিল আৰু বেজি নিদিয়াৰ ফলতো মৰিছে। এই ঔষধ বিলাক যদি গুৱাহাটীলৈ আনি পৰীক্ষা কৰে তেতিয়াহলে কব যে তাত তেনেধৰণৰ ঔষধেই নাই। এনেধৰণেই কৰোতে কৰোতে গৰু মৰি নাইকিয়া হৈছে। মানুহৰ খেতি কৰিবলৈ গৰু নাইকিয়া হ'ল। গতিকে তেখেতে জানে কি সুবিধা দিছে। নে কঠিয়াৰ কাৰণে পইচা দিছে, নে সাৰৰ কাৰণে পইচা দিছে ? আচলতে মানুহক সাৰ নালাগে, লাগে গৰু। যিটো নালাগে সেইটো দিছে আৰু যিটো লাগে সেইটো দিয়া নাই। গুদামত সাৰ দম দম কৈ পৰি আছে কিন্তু সেই-বিলাক খেতিয়কক দিয়া নাই আৰু আজি এৰিয়াৰ ডেভলোপমেণ্টৰ কথা কৈছে। কিন্তু আমি দেখিছো এৰিয়াৰ ডেভলোপমেণ্টৰ সম্পৰ্কত একোৱে কৰা নাই। মাত্ৰ অলপ পৰিমাণৰ মাটি ট্ৰেক্টৰ দি ভাঙি-চিঙি সমান কৰিছে। আমি জনাত ১০-১২ বিঘা মাটিহে ভাঙিছে। যিটো নেকি 'এপাচি কচু শাকত এটা জালুক'ৰ নিচিনা হৈছে। য'ত যিমান দিব লাগে সেইটো দিব পৰা নাই। ১০ কোটি টকা আজি মন্ত্ৰীয়ে বিচাৰিছে। ১০ কোটি টকা আমি জীৱনতে শুনি পোৱা নাই। ১০ কোটি টকা লৈ মানুহৰ কি কাম কৰিছে ? বোম্বে, মাদ্ৰাজ আদিৰ পৰা যিবিলাক যন্ত্ৰ-পাতি কিনি আনিছে সেইবিলাক

মানুহক দিয়া নাই। গুদামত পেলাই মামৰে ধৰাইছে। আমি বিভিন্ন অঞ্চলত দেখিছো কতো যন্ত্রপাতি পোৱা নাই। আৰু যন্ত্রপাতি পাবলৈ গলেওঁ 'জেলাপী' পাকৰ মাজত সোমাই পৰিবলগীয়া হয়। বেংকৰ যোগেদি ঋণ দিয়াৰ কথা আছিল কিন্তু কিমান মানুহে এই ঋণ পালে? যি আচলতে খেতি কৰে সি ঋণ পোৱা নাই। কিন্তু যি খেতিয়কে পথাৰলৈ নাযায় তেওঁহে ঋণ পাইছে। আমি আগৰ যি গৰাকী কৃষি মন্ত্রী আছিল তেওঁক নিন্দা কৰিছিলো। আমি ভাবিছিলো শ্রীওমৰুদ্দিন কৃষি মন্ত্রী হলে ভাল সুবিধা পাম। যেতিয়া শ্রীওমৰুদ্দিন চাহাব কৃষি মন্ত্রী হ'ল তেতিয়া ভাবিছিলো তেখেতৰ জমি আছে তেখেতে নিজে খেতি কৰে গতিকে আমি সকলোবিলাক সুবিধা পাম। দিচপুৰত কম খৰচতে ভালদৰে খাইলৈ থাকিব পাৰিম। কিন্তু তেখেতে ওলোটাটোহে দেখুৱালে। সকলো বস্তুৰে দাম বাঢ়িল। কৃষি বুলি কওঁতে হাঁহ-কুকুৰা, তামোল, নাৰিকল আমি এই সকলোবিলাকক বুজো। এইবিলাক পৃথক পৃথক ভাৱে আছে যদিও ধৰা নাই আমি কৃষি বিভাগকে ধৰিছো। এইবিলাক টকা তেখেতে খৰচ কৰা দেখুওৱা নাই। কেতিয়া আৰু ক'ত কেনেকৈ খৰচ কৰিছে দেখুওৱা নাই। এইদৰে বছৰে বছৰে টকা লৈয়ে আছে কিন্তু খৰচ কৰিব নোৱাৰি ঘুৰাই দিছে। ট্রাইবেল চাব প্লেনৰ টকা খৰচ নকৰি ঘুৰাই দিলে। এই টকাৰ পৰিমান ১ লাখ। খেতিয়কৰ প্রয়োজনৰ কাৰণে চাবপ্লেন কৰা হৈছিল কিন্তু খৰচ কৰিব নোৱাৰি টকা বিলাক ঘুৰাই দিলে। টকা যদি খৰচেই কৰিব নোৱাৰে তেতিয়াহলে আমাৰ পৰা নিয়াৰো কোনো আৱশ্যক নাই গতিকে কৃষি বিভাগৰ মন্ত্রী 'এক্টিভ' হব লাগে। ঘুৰি-পকি চাব লাগে ক'ত কি হৈছে? কৰবাত পানী পাইছে, কৰবাত পানী নাই পোৱা। কৰবাত যদি পানী বেছি হৈছে সেইবিলাক উলিয়াই দিয়াৰ ব্যৱস্থা কৰিব লাগে। আৰু যদি কৰবাত পানী নাই পোৱা, তেতিয়াহলে তাত পানী দিয়াৰ ব্যৱস্থা কৰিব লাগে। আমি শুনিছিলো খেতি পথাৰত নলী নাদ দি পানীৰ ব্যৱস্থা কৰিব। কিন্তু সেইবিলাক কৰিব পৰা নাই। গৰু কিনিবলৈ ঋণ নিদিলে, সাৰ কিনিবলৈ পইচা নিদিলে। কৰবাত মৰাপাটৰ সচ বিচাৰিলে ঘেহুৰ সচ দিছে এই বিলাক কাৰণেই আজি উতপাদন বঢ়াব পৰা নাই। আমি আকাশ বাণীৰ ৰেডিঅত এজন মানুহৰ কথা শুনিছিলো। কাগজতো এজন মানুহৰ কথা কোৱা শুনিবলৈ পাওঁ তেখেতে কব অমুকত এবিঘা মাটিত ৩০ মোন হৈছে কৰবাত ৪০ মোন হৈছে। ৰাইজে এই পদ্ধতিত খেতি কৰিব লাগে। এনেধৰণৰ কথা শুনিবলৈ

পোৱা যায়। আচলতে খেতি ৰেডিঅ আৰু বাতৰি কাকততে হৈছে পথাৰত খেতি হোৱা নাই। আজি কুৰি দফীয়া আচনি দফা দফা কৰি পেলালে। কুৰিদফীয়া আচনি দফা দফা হোৱাৰ কাৰণ আজি ৰেডিঅই নিদিয়া হ'ল। আগতে দিনে ৰাতিয়ে দিছিলে। এইবিলাক খেতি নকৰা মানুহে কয়। খেতি কৰা মানুহে নকয়। লংকা, হোজাইত এই বছৰ খেতি নহল। য'ত ৬০ মোন হব লাগিছিল তাত ৩০ মোনহে হ'ল। সেইমানুহ বিলাকক খেতিকৰাৰ কাৰণে সহায় কৰিব লাগিছিলে। সিদিনা মন্ত্ৰীয়ে কৈছে আমি তেখেত সকলক সুবিধা দিম। এইসকলক পইচা দি আৰ্থিক অৱস্থা ভাল কৰি দিব লাগে। কাকী, দেৱা-পথাৰ, হোজাই লংকা, এইবিলাকত সুবিধা দিব লাগে। য'ত খেতি নহয় তালৈ মন্ত্ৰীসকল নাযায় কিন্তু য'ত খেতি হয় তালৈহে মন্ত্ৰীসকল যায়। গতিকে মন্ত্ৰী মহোদয়ে য'ত খেতি নহয় তালৈ নাযায় আৰু যত খেতি হয় তালৈহে যায়। মায়ঙলৈ গৈ ভাল পায়—কাৰণ তাত পানী উঠাই বড়ো খেতি কৰা চাই ভাল পায়। গতিকে তেখেতে তালৈ গৈ থাকে আৰু ডেপুটি মিনিষ্টাৰ শ্ৰীলীলা দাসেও ঘনাই তালৈ গৈ থাকে। কিন্তু এইবাৰ মন্ত্ৰী মহোদয়ৰ সচাকৈ ইমান দূৰ্ভাগ্য যে তেখেতে শান্তনা লবলৈ জেগা নাই। আজি বহাগৰ ১৮।১৯ তাৰিখ হল—বৰষুণ ধাৰাসাৰে পৰিয়েই আছে। বড়ো খেতিত বাধা পৰিছে। শিলাবৃষ্টিয়ে নষ্ট কৰিছে। মৰাপাটবিলাকো ৬।৮ ইঞ্চি বৰষুণৰ পানীৰ তলত শিলে খুণ্ডি শেষ কৰিছে। তেখেতে কাক লৈ কিহক লৈ বাঃ বাঃ লব। তেখেতে কেই দনমানৰ পিচত গাদী এৰি যাবই লাগিব। তাৰ আগতে ফলৰ উৎপাদন সমূলঞ্চে নষ্ট কৰি পেলালে। গতিকে মন্ত্ৰী মহোদয়ে দিল্লীলৈ গৈ ব্যৱস্থা কিছুমান কৰি যোৱাৰ আগতে আমাৰ টকাবিলাক নগদ দি যাব লাগে। গৰু কিনিবলৈ ঋণ দিয়াৰ ক্ষেত্ৰত কোৱা হৈছিল যে—লোন দিয়াৰ আগতে গৰু কিনি আনি দেখুৱাব লাগে আৰু শতকৰা ৫০ ভাগ আগতে জমা দিব লাগে। যদি শতকৰা ৫০ ভাগ দিবই পাৰে—তেতিয়াহলে লোন লোৱাৰ কি দৰ্কাৰ পৰিছে। আচলতে তেখেতৰ গৰু কিনিবলৈ টকা দিয়াৰ ইচ্ছা নাই। খেতি কৰিবৰ কাৰণে মানুহক সা-সুবিধা দিবৰ ইচ্ছা নাই। সেইকাৰণে কৃষি বিভাগে নানা ৰঙাফিটাৰ মেৰপাক দেখুৱাই যলৈ যায়—তলৈ যাওক। এই ব্যৱস্থাটো সোনকালে দূৰ নকৰিলে খেতিয়কৰ মৰণ হব। খেতিয়ক বুলিলে নিৰক্ষৰ। যিবিলাক মানুহ অক্ষৰ তেওঁলোকে খেতি নকৰে। তেওঁলোকে হয় চাকৰি কৰিব, এম, এল, এ হব, মন্ত্ৰী হব, জজ্ঞ হব। কৃষক সকল একেবাৰে ভোদা। যেনেকৈ কয় তেনেকৈ ঘূৰাই পকাই লৈ ফুৰিব পাৰি।

গতিকে কৃষি কৰিবলৈ হলে তেওঁলোকৰ দৰে এই বিভাগটো সৰল আৰু পোন-পতীয়া হব লাগে। যাতে কৃষকে সহজভাবে সুবিধাবোৰ আদায় কৰিব পাৰে। তাকে নকৰি মন্ত্ৰীয়ে বক্তৃতা মাৰিলে, মথাউৰি কৰি দিব লাগে, ইৰিগেচন কৰি দিব লাগে, এই বিলাক কৈ আহিছে—কিন্তু কাম ক'ত কৰিছে। চাৰ্ভে কৰিবৰ কাৰণে কিছুমান কৰ্মচাৰী নিয়োগ কৰিছে—কোনফালে পানী আহিব—কোন-ফালে শুকাই যাব ইত্যাদি চাবৰ কাৰণে তেওঁলোকক নিয়োগ কৰা হৈছে। কোনফালে পানী আহি কোনফালে সোমায়—এই কথাবিলাক আমিয়েই ভালকৈ জানো। গতিকে সেই খৰচটো দুখীয়া ৰাইজক দিয়ক। গৰু গাই কিনি সোনকালে চাৰ্ভে কৰি দিম। তেওঁলোকক চাৰ্ভে কৰিবলৈ দিছে—কিন্তু এক-জিকিউট কৰাৰ ক্ষমতা তেওঁলোকৰ নাই। কাষ্টম ডিউটিত পথাৰ বিলাক ইৰিগেচন কৰিব—নাভূত নাশ্ৰুত কিছুমান প্ৰপজেল দি পাগল কৰাৰ বাহিৰে একো নহয়। কাষ্টম ডিউটিত আমাৰ টি, এ, ডিয়ে ইৰিগেচন বিভাগক টকা দিছে। কাষ্টমে জলসিঞ্চনৰ কাম কৰিব। সেইবিলাক মানুহ ক'ত আছে। বোধকৰো ধুবুৰীৰ জুইশলাই কাৰখানাত জলসিঞ্চন ব্যৱস্থা কৰিছে নেকি বুজি নাপাও। মন্ত্ৰী মহোদয়ক এই কৃষি বিভাগটো ভালকৈ কৰিবলৈ কৈছো—তেখেত খুউব চিৰিয়াছ হব লাগে। এই বিভাগটো টপ-হেভি হৈ পৰিছে। ডিৰেক্টৰ, এডিচনেল ডিৰেক্টৰ আদি ইমান বিলাক আছে যে কোনে কি কাম কৰে বুজি নাপাওঁ। সৰু মানুহৰ কথা বাদেই দিয়ক—আমি এম, এল, এ সকলেও অ'ট ৰিক্সা লৈ বিচাৰি নাপাওঁ। চকীদাৰ কোনে নিয়োগ কৰে আৰু পিয়ন কোনে নিয়োগ কৰে, কোনে বদলি কৰে—সঁচ, কঠিয়া বিভিন্ন সামু-বিধাবোৰ কোনজনে দিয়ে—একেবাৰে বুজি নাপাওঁ। মন্ত্ৰীয়ে কেৱল ফোনত কয়—এই কামটো কৰি দিব লাগে। প্ৰকৃতপক্ষে একো কাম নহয়। সেই-কাৰণে খেতিৰ কথাটো মুখস্থ কৰা শব্দৰ বাহিৰে অসমত কাৰ্য্যকৰী হোৱা নাই। কেৱল কয় খেতি কৰক। কিন্তু খেতিয়কে যি বস্তু বিচাৰে সেইটো নিদিয়ে। গতিকে এই সদনত যিবিলাক টকা ধৰিছে প্ৰকৃতপক্ষে খৰচ কৰিব নুখুজে। গতিকে এই দাবীটো উঠাই ললে ভাল হব। কাৰণ চৰকাৰী কৰ্মচাৰী যিকেইজন আছে—তেওঁলোকৰ দৰমহাৰ কাৰণে যিখিনি লাগে ৰাখক। যদি উন্নয়ণমূলক কাম কৰিব খুজিছে তেন্তে টকা দিবলৈ ৰাজী আছো। মুঠতে টকাখিনি কামত আহিব লাগে। আজি বহাগৰ ২০।২১ তাৰিখ হব, জেঠমাহ আহিল। আহাৰত বানপানীয়েই হব। এই দুই মাহত কি কৰিব পাৰিব। খেতি কৰাৰ দিন পাৰেই হৈ গ'ল। তাৰ পাছত কৃষি মন্ত্ৰীয়ে কি কৰিব?

কৃষিৰ শিতানত মঞ্জুৰী দিবৰ কাৰণে কালিৰ পৰা ঘৰত বহি হা-হুমুনীয়াহ কাঢ়ি আছে। তেখেতে ইয়াত থাকিবলৈ ইচ্ছা নাই—সোনকালে যোৱাৰ চেষ্টা কৰি আছে। যদি মন্ত্ৰীৰ মানুহক সুবিধা দিবলৈ ইচ্ছা নাই, তেনেহলে টকাখিনি পিচলৈ ৰাখি লওক আৰু পিচৰ মন্ত্ৰীয়ে আহি কৰক। তেনে কৰিলে বৰ সুবিধা হয় আৰু সোনকালে ইয়াৰ পৰা যাব পৰা হয়। ৫ টাৰ পৰা ৬ টা বাজিবই আৰু ইয়াৰ পাছত আধাঘণ্টা বহিবৰ কাৰণে উপাধ্যক্ষই ঘোষণা কৰিছে। আমি কি কৰিম ? নিজৰ খাই বৈ কিমান কৰিম। সময়ৰ মৰ্য্যদা আছে—খৰছৰ কথা আছে—এনেকৈ বহুৱাই ৰাখিব নালাগে। মন্ত্ৰীয়ে সৰহ দৰ্মহা পায়—আমি বেছি নাপাওঁ। বেছি নোপোৱা মানুহখিনি কেনেকৈ নিজৰ খাই থাকিব। গতিকে কৃষিমন্ত্ৰীয়ে যিখিনি টকা খৰছ কৰে তাত বহুত দূৰ্নীতি হৈছে। কৰ্মচাৰী অদল-বদল কৰাত, প্ৰমোচনৰ কথাত, টকা-পইচা লেনদেনৰ কথাত, যন্ত্ৰপাতি কিনাৰ কথাত দূৰ্নীতি হৈছে। কৃষি বিভাগৰ আহিলাপাতি ৰাইজক দিবৰ কাৰণে বিভিন্ন কোম্পানীৰ পৰা কিনা হয়। কিনোতেই কোম্পানীৰ লগত বন্দবস্ত কৰে—ইমানটকা কমিচন দিলেহে কিনিম। নহলে বেলেগৰ পৰা কিনিম। কমিচন বিচৰা কথাটো সঁচা হয় নে নহয়—ভালকৈ কব লাগে। যদি হয় আমাকো ইয়াৰ অংশ দিলে ভাল হয়। অকলে ভাগ কিয় লব ? চৰকাৰী বস্তুত আমাৰো ভাগ আছে—আমাৰ টকা যাব। আমাৰ নিজৰ টকাৰ অংশ আমি নিশ্চয় পাব লাগিব। পৰিস্কাৰ কৈ সদনত কৈ দিয়ক—কমিচনৰ ইমান টকা পাইছো। কমিচনৰ টকা মেম্বৰসকলে অফিচাৰসকলে ভগাই লয়। কৃষি বিভাগৰ কথা বহুকেইজন সদস্যই কৈছে আৰু ইয়াৰ কথা আৰু কৈ থাকিলে ওৰেই নপৰিব। কৃষি কৰ্ম কৰা নহব। এতিয়া বৰষুণ পৰাৰ কাৰণে ওখ ঠাইত খেতি কৰিবৰ কাৰণে সুবিধা হৈছে—। বেছি পানী হোৱা ঠাইত বেলেগ ধৰণে ব্যৱস্থা সোনকালে কৰি লব লাগিব। সেইবিলাকৰ কাৰণে মনোযোগ দিব হ'ল। এচেম্লীত সদায় বক্তৃতা মাৰি থাকিলে নহয়। যদি সচাকৈয়ে সুবিধা দিব বিচাৰিছে তেন্তে বস্তুবিলাক সময়মতে দিব লাগে। তাৰ পিচত যিবিলাক সঁচ দিয়ে—সেইবিলাক নগজে। যোৰাবাৰ মৰিগাওঁ মহকুমাত দিয়া বড়োখেতিৰ সঁচ নগজিল। এইবিলাক কথা চাব লাগে। বিপদৰ সময়ত, জৰুৰীকালীনসময়ত সেই কঠিয়া বিলাক ৰাইজক দিয়াৰ কথা। গতিকে এই কঠিয়াবিলাক প্ৰকৃত হয় নে নহয়—চাব লাগে। মেনেজাৰে, গোদাম ৰখীয়াসকলে সঁচবিলাক ঘৰত আনি ভৰাই ললে নেকি বিচাৰ কৰিব লাগে। বহু ঠাইত কঠিয়া নাপায়। মন্ত্ৰীয়ে নিজে কলিকতা, বোম্বেৰ পৰা গুটি আনি দিব লগা

হয়। যদি সচাকৈ ৰাইজৰ উপকাৰ কৰিব খুজিছে—গৰু কিনিবৰ কাৰণে ধাৰ দিয়ে—তেন্তে ঠিক সময়ত খৰচ কৰিবৰ কাৰণে আগবাঢ়ি আহিব লাগে। তাৰোপৰি বিভাগৰ কৰ্মচাৰীসকলক কৈ দিব লাগে যে যিবিলাক মানুহে সুবিধা বিচাৰি আহে সেইসকলক ৰঙা ফিটাৰ মাজত ঘূৰাই নাৰাখি পোন-পতীয়াকৈ সুবিধা দিব লাগে। গতিকে তেখেতে যিটো মঞ্জুৰী আনিছে—সেইটোত আমি কৰ্ত্তন প্ৰস্তাৱ দিছোৱেই আৰু সেইটো উঠাই লবৰ প্ৰয়োজন হোৱা নাই যিহেতুকে তেখেতে কাম কৰা নাই। যদি কাম কৰে মঞ্জুৰিত অহা বছৰত সমৰ্থন দিব পাৰো নহলে কৰ্ত্তন প্ৰস্তাৱ ইয়াতে থাকি যাব।

MISCELLANEOUS MATTERS

Mr. Deputy Speaker : Now, the Chief Minister will make a statement.

শ্ৰীধ্ৰুব নাৰায়ন বৰুৱা : এইখিনিতে মই এটা কথা মুখ্যমন্ত্ৰীৰ পৰা পৰিস্কাৰ হব বিছাৰিছো যে সদনত মুখ্যমন্ত্ৰী মহোদয়ে যি ভাষণ দিছিল চৰকাৰী চাকৰিয়াল সকলৰ মৰগীয়া বানচ সম্পৰ্কে সেই ষ্টেটমেণ্ট খবৰৰ কাগজত ওলাইছে সেই বিবৃত্তি চাকৰিয়ালসকলে গ্ৰহণ কৰিছে নে নাই? তেওঁলোকৰ যি নোটিশ দিছে সেইমতে দেখা যায় তেওঁলোকে এই বিবৃত্তি গ্ৰহণ কৰা নাই। আজি ষ্টেটমেণ্ট দিয়োতে মুখ্যমন্ত্ৰী মহোদয়ে এই কথা দুটাৰ স্পষ্টিকৰণ দিব বুলি আশা কৰিলো।

* Shri Sarat Chandra Sinha (Chief Minister) : Sir, let me first clarify this point. We have just received a reply. The employees seems to be very unwilling to accept the offer that has been made in the statement, I have made on the 29th April '77. They are not also willing to have any discussion with the Government. So consequently, inspite of the liberal offer that has been made to the employees, if they decide to reject it and resort to strike, then the question of its implementation does not arise. So I want to make a statement on this. I would also clasify the position.

*Speech not corrected.

On 26th April last, the Government received a strike notice along with the proceedings of a convention of State Government employees in which a number of demands were listed from the Convenors of the Action Committee of State Government employees, workers of public Undertakings and Teachers. Though this body is not a recognised body of employees' representatives it was felt desirable to have discussions and negotiations with their representatives. Despite the Government's attempts, this has not been possible and, in response to Government's request for a meeting, the Convenors of the organisation replied on 29.4.77 stating that the Government must come forward with concrete proposals on their demands for consideration of their Action committee so that, after due consideration the Government may be apprised of the decision of the Action Committee. The Government again reiterated, on 30th April last, that discussions would be very useful and necessary in this context, and requested that the State Government employees should not go in for a strike, which would be both illegal and against the public interest. A reply has just been received that any discussions will not hold any good or fruitful result and again asking for concrete proposals. Government consider the attitude of this organistion, in refusing to have discussions with Government, to be most unfortunate.

The principal demand of the employees relates to the arrear dearness allowances which has been fully conceded by Government in accordance with the Pay Committee's formula. I have already made a detailed statement in the House in this regard on 29th April. I should like to clar-

* Speech not corrected.

ify one or two points further. Firstly, the Government's offer fully neutralises the increase in price rise up to 368 points and points 386 during 1974 and 1975, apart from 324 points covered since 1.7.76. It is only that, because of our limited resource and the essential need to maintain a State Plan of reasonable dimensions, it was decided that about 50% of the arrear payment be made in cash during the current financial year, and the balance spread over three annual instalments. The Government are not in a position to pay the full arrear amount in cash immediately without imparing the overall interests of the State, which this Government cannot do. Secondly, the price index of 324 during the last year is in accordance with the Assam Consumer Price Index which has been the basis prescribed by the Pay Commission and which also constitutes the basis for the price rise calculation during 1974 and 1975. It would be wrong and improper to accept this formula only when the price index was high, as in 1974 and 1975, and insist on a change in the formula when the price index had fallen last year, as this organisation has argued.

I have just now stated that if the employees donot accept the offer of payment of D. A. as announced by Government, the question of implementation of this offer does not arise. I should like to reiterate the position that the Government employees should accept the modalities of payment as announced and withdraw the strike before any payment can be made in accordance with the announcement. If the Government employees do not accept the Government's offer and choose to go on strike, I must

*Speech not corrected.

make it clear that this offer shall not hold good. I must also make it abudantly clear that while government recognise the commitment of payment of D. A. in accordance with the Pay Committee's formula, any cash payment this year beyond the terms of the annuncement earlier made, will not be possible as this would seriously impair the development programme for the people of the State.

Besides the question of D.A. a number of other demands have been made by the employees in the letter dt. 26.4.77. Before I go on to discuss this I would like to mention certain demands which had been made in the past, some of which find place in the present list also. Discussions had taken place with the representatives of the employees over the last few months, about these demands which are of the nature of normal aspirations of the employees. Decisions had been taken on some of these, such as reverting to the earlier system of medical reimbursement. The introduction of a scheme to supply certain commodities of daily use to Govrnment employees at fixed prices is also under consideration as a measure of arresting price rise.

I would like to emphasis that Government are prepared to have discussions and negotiations, as a part of a process of continuous dialogue, on the demands of the employees, However, now some demands are being put forward, some of which by their very nature, are not open to decisions by the State Government.

One of these demands is for revocation of Article 311 (2) (b) and (c) of the Constitution. It is obviously beyond the powers of this August House, let along the Government, to take such action. Certain other demands

such as the payment of bonus to all employees and teachers and the grant of trade union rights are completely new demand and would, in any case, have to be viewed in a national context and not individually by any one State. One of the demands is for raising the age of superannuation to 58 years and increasing the quantum of retirement benefits. This again involves a major policy effecting the employment prospects of the younger generation as also the promotion prospects of younger employees already in service. It is not possible to take any hurried decision on such a matter. One of the demands is for a need based minimum wage, pending which, it is claimed that the minumum pay should be fixed at Rs. 280/- per month. This again has very far-reaching implication and can only be gone into by a new Pay Committee. There are certain other demands such as the demand for free educational facilities for children of Government employees upto the Higher Secondary level and that of automatic confirmation of employees who have completed 5 years of service, which are completely new demands and which will require detailed examination by Government.

A number of other demands such as that of increased house rent allowance, regularisation of casual labour, fixed working hours for drivers, security in service of Government Employees, increase in promotional avenues, and restoration of recognition to all service associations etc., have been under discussion and consideration. In some of these matters certain decisions have already been taken by Government while, in others, further discussions and negotiations would be necessary. One of the demands

*Speech not corrected.

relates to withdrawal of the one day pay cut for absenting from work on 25.3.76. The Government have already informed the employees associations that this would be sympathetically considered provided no such situation is created again. It has been decided that, if employees go on strike on 5th May, 1977, this would also be treated as leave without pay.

The Government had sincerely hoped that with the announcement of the decision relating to dearness allowance the principal demand of the majority of Government employees would be adequately met. The other demands would certainly be discussed and negotiated, but this can only be achieved if there is a spirit of cooperation and accommodation. I would once again appeal to all the State Government employees and others not to resort to the strike which will not be in the interest of anybody, either of the employees or of the public. I hope that all sections of this house as also of the public would fully support this point of view.

* Shri Dulal Chandra Barua : Sir, for a point of clarification, I would like to raise certain points. The second statement that has been given by the Hon'ble Chief Minister is not known to me as I was not here. But one thing I would like to know from the Hon'ble Chief Minister that when the Government have accepted the recommendations of the Pay Committee, then why Government have not paid the arrear to the Government employees so long ? Sir, I want to know why it was not paid earlier ? I do not know the reason why Government have now come up with the statement that their arrear

*Speech not corrected.

money will be paid by instalments ? Then, sir, the Hon'ble Chief Minister has stated that a new list of demands has been put forward by the employees association. But so far as I remember when Government servant resorted to strikes for about 15 to 20 days some years back, at that time also the employees associations have made all those demands. Probably except one, all these demands were listed at that time also. So, sir, I want to know from the Hon'ble Chief Minister whether Government have discussed all those demands with their employees association ?

* Shri Sarat Chandra Sinha (Chief Minister) : Sir, I have made all those points clear in my statement. It is true that Government is to pay the dearness allowance to the State Government employees according to the Pay-committee formula. But during that period the financial condition of the State Government was very bad. The State Government had to contribute a good-deal to the plans and programmes and as we did not have enough funds for the plans contribution, we were in difficulty. Sir, at that time the proposal of the increased royalty was there and we expected that from the Government of India we would get more royalty and with retrospective effect. We got the royalty but not with retrospective effect. So, sir, at that time whatever funds were there were made available to the plans and whatever fund we get from the royalty will be made to the State Government employees as dearness allowance. But, then, sir, that was not enough and whatever fund was available, we make some other arrangement. So, sir, this was because of the financial difficulty, we could not make the payment. The burden

*Speech not corrected.

is heavy no doubt. But in the meantime we were trying to mobilise all our resources and to see that the State Government employees demand is fulfilled. Therefore, sir, effort has been made to meet the demand. Now, we want to have a discussion. It is unfortunate that they are not willing to have the discussions. We have already made the offer as I have mentioned in my statement. Therefore, we appeal to the State Government employees that they should discuss the matter with the Government and to see that without impairing the development projects, they should also have their aspirations fulfilled.

* Shri Promode Chandra Gogoi : Sir, I think the main dispute now is about the payment of dearness allowance. Government have offered to pay 50% at present and the remaining by 3 (three) instalments and the employees have suggested that the entire Gavernment should be paid in one instalment and during this financial year, and therefore, at this stage the door should be kept open for negotiated settlement. I would like to appeal to the Government to try again for a negotiated settlement. At the same time I would appeal to the Government employees to consider so that a negtiated settlement could be arrived at.

* Shri Sarat Chandra Sinha (Chief Minister) : I am thankful to the Hon'ble Member, Shri Gogoi, for his suggestion. As a matter of fact the door is open, and we want to have a discussion with the employees, but if they decide to reject the offer and resort to strike Government is helpless. The Government is having discussion with the different or anisations on their demands. As a matter of fact the list of demands is a continuous one, there is no

*Speech not corrected.

doubt about it. We have been discussing the demands and some have been settled, and others are being added. We want before the employees resort to strike to have a discussion. At least I had discussion with the employees, then all these demands were not before me. Whatever it might be I fully agree with the Hon'ble Member, Shri Gogoi, that our door should be kept open and there should be discussion, and the question should be settled in a spirit of Co-operation and understanding.

শ্ৰীজগদীশ চন্দ্ৰ দাস ঃ এই কথাটো আমাৰ মুখ্যমন্ত্ৰী মহোদয়ে ৰেডিঅৰ যোগে সকলোকে জনালে ভাল হব। কাৰণ সৰ্বসাধাৰণ লোকে এইটো কথা গম পোৱা নাই। দ্বিতীয় কথা হৈছে আমি যি টকা বিচাৰিছো সেই টকা দিলে কিমান টকা বেছি হব ?

শ্ৰীশৰত চন্দ্ৰ সিংহ (মুখ্যমন্ত্ৰী) ঃ গোটেইখিনি কথা আমি সকলোকে জনাই দিছো। অৱশ্যে পৰামৰ্শটো বেয়া দিয়া নাই

MATTER UNDER RULE 301

*শ্ৰীমতী প্ৰণীতা তালুকদাৰ ঃ মাননীয় উপাধ্যক্ষ মহোদয়, অসম বিধান সভাৰ প্ৰক্ৰিয়া আৰু কাৰ্য্যপৰিচালনাৰ নিয়মাৱলীৰ ৩০১ নং নিয়ম অনুসৰি প্ৰাথমিক শিক্ষা চৰকাৰীকৰণৰ পিচত শিক্ষকৰ ক্ষেত্ৰত চৰকাৰী ব্যৱস্থা'ৰ সম্পৰ্কত এই প্ৰস্তাৱ উত্থাপন কৰি মই মুখ্যমন্ত্ৰী মহোদয়ৰ দৃষ্টি আকৰ্ষণ কৰিলো।

উপাধ্যক্ষ মহোদয়, আমাৰ ১৯৭৫ চনত চেপ্তেম্বৰ মাহৰ ৫ তাৰিখে আমাৰ প্ৰাথমিক শিক্ষক শিক্ষয়িত্ৰী সেৱা চৰকাৰীকৰণ কৰা হৈছিল। আমাৰ অসমৰ প্ৰায় ১৯ হাজাৰ ৬ শ প্ৰাথমিক স্কুল আৰু নিম্ন বুনিয়াদী স্কুল প্ৰায় ৪৩ হাজাৰ প্ৰাথমিক শিক্ষক শিক্ষয়িত্ৰীৰ চাকৰি চৰকাৰীকৰণ কৰা হৈছিল। আৰু সেই আইন অনুসৰি আমি চৰকাৰীকৰণ কৰাৰ পিচত শিক্ষক সকলে যিবিলাক সা-সুবিধা পাব লাগিছিল সেইবিলাক পোৱাৰ বাবে চৰকাৰে বিশেষ ব্যৱস্থা লব লাগে আৰু বিশেষকৈ আমাৰ চৰকাৰীকৰণ কৰাৰ পিচত আমাৰ প্ৰাথমিক শিক্ষক শিক্ষয়িত্ৰী সকল যি সকল ৫৫ বছৰ বয়সত অৱসৰপ্ৰাপ্ত হব সেইসকলৰ বহুতকে অৰ্হতা চাই নিয়োগ কৰিব বুলি আমি আশা কৰিছিলো। আমাৰ প্ৰাথমিক শিক্ষাৰ ক্ষেত্ৰত বা শিক্ষক সকলৰ ক্ষেত্ৰত

*Speech not corrected.

এটা সুস্থিৰ এটা স্থিতি আৰু নিৰাপত্তা আহি পৰিব আৰু তেওঁলোকে বহুদিনৰ পৰা পোৱা অসুবিধাবোৰ আঁতৰি পৰিব । কিন্তু দুখৰ বিষয় যে, আজি প্ৰায় দুবছৰ হব, যিবিলাক আমি প্ৰতিশ্ৰুতি দিছিলো, সেইবিলাক এতিয়ালৈকে হোৱা নাই । ৫৫ বছৰ বয়সৰ যিবিলাক শিক্ষক শিক্ষয়িত্ৰী অৱসৰপ্ৰাপ্ত হল, তেওঁলোকৰ পেঞ্চন আৰু গ্ৰেচুইটিৰ ক্ষেত্ৰত চৰকাৰে এতিয়ালৈ কোনো সিদ্ধান্ত লব পৰা নাই । ইয়াৰোপৰি বহুসংখ্যক অৱসৰপ্ৰাপ্ত শিক্ষকক যিটো নিয়োগ হব বুলি কোৱা হৈছিল সেইটোৰ ব্যৱস্থা আজিলৈ নহল আৰু যিবিলাক চৰকাৰীকৰণৰ পিচত যিবিলাক ব্যৱস্থা দিয়াৰ কথা কোৱা হৈছিল সেইবিলাক ব্যৱস্থা দিব পৰা নাই । গতিকে আমাৰ প্ৰাথমিক পৰ্য্যায়ত যিবিলাক শিক্ষক-শিক্ষয়িত্ৰী আছে, তেওঁলোকৰ মাজত এটা ভীষণ দুৰৱস্থা দেখা দিছে আৰু তেওঁলোকৰ মাজত এটা অসন্তুষ্টিয়ে দেখা দিছে । গতিকে মই আশা কৰো চৰকাৰীকৰণ আইন কৰি আমাৰ প্ৰাথমিক শিক্ষকসকলৰ ক্ষেত্ৰত আমি কিছুমান সা-সুবিধা দিব খুজিছিলো, সেই ব্যৱস্থা বিলাক অনতি-পলমে হয় তাৰ কাৰণে আশা কৰিলো আৰু অৱসৰপ্ৰাপ্ত শিক্ষকৰ যাতে পেঞ্চন আৰু গ্ৰেচুইটি ক্ষেত্ৰত এটা সুস্থিৰ সমাধান সোনকালে কৰিব লাগে । ইয়াৰোপৰি চাৰ্ভিচ বুক বিলাক আপটুডেট হব লাগে । আৰু ৫-৯-৭৫ চনৰ পৰা ভৱিষ্য নিধি কৰ্তন কৰাৰ পিচত তেওঁলোকে বহুতো সা-সুবিধাৰ পৰা বঞ্চিত হব আৰু তেওঁলোকৰ ভৱিষ্যত আন্ধাৰ হব । গতিকে মই মন্ত্ৰী যে চৰকাৰীকৰণ কৰাৰ পিচত প্ৰাথমিক শিক্ষকসকলে যিখিনি সা-সুবিধা পাব লাগে আৰু সুবিধা দিম বুলি যি প্ৰতিশ্ৰুতি দিয়া হৈছিল সেইখিনি যাতে দিব পৰা হয় তাৰ বাবে ব্যৱস্থা কৰিবলৈ মই মন্ত্ৰী মহোদয়ৰ দৃষ্টি আকৰ্ষণ কৰিলো ।

*শ্ৰীশৰত চন্দ্ৰ সিংহ (মুখ্যমন্ত্ৰী) ঃ মাননীয় উপাধ্যক্ষ মহোদয়, প্ৰাথমিক শিক্ষা চৰকাৰীকৰণৰ পিচত শিক্ষকৰ ক্ষেত্ৰত এনেধৰণৰ ব্যৱস্থাসমূহ লোৱা হৈছে ।

১। ঘৰভাড়া বানচ ঃ চৰকাৰীকৰণ কৰাৰ পূৰ্বে শিক্ষাবোৰ্ডৰ অধীনত থকা কালছোৱাত শিক্ষক সকলৰ ঘৰভাড়া বানচ দিয়া হোৱা নাছিল । চৰকাৰীকৰণ কৰাৰ পিচত তেওঁলোকক অৰ্থাৎ ৫-৯-৭৫ তাৰিখৰ পিচৰ পৰা নিয়মিত ঘৰভাড়া দি থকা হৈছে আৰু চৰকাৰীকৰণ কৰাৰ আগৰ কালছোৱা ১৯৭৪ চনৰ পৰা ৪-৯-৭৫ তাৰিখলৈকে ঘৰভাড়া বানচ দিয়াৰ যথাযথ ব্যৱস্থা লোৱা হৈছে ।

২। চিকিৎসা বানচ ঃ প্ৰাথমিক শিক্ষক সকলৰ চাকৰি চৰকাৰীকৰণ কৰাৰ

*Speech not corrected.

লগে লগে চৰকাৰী চাকৰিয়াল হিচাবে পাবলগীয়া সা-সুবিধা আৰু বানচ আদি দিয়া হৈছে।

৩। শিক্ষকৰ ভৱিষ্যত নিধি ঃ শিক্ষকৰ চাকৰি চৰকাৰীকৰণ হোৱাৰ লগে লগে শিক্ষকৰ মাহিলি বেতনৰ পৰা কৰ্তনমূলক ভৱিষ্যত নিধি কৰ্তন ব্যৱস্থা চৰকাৰৰ নিৰ্দেশক্রমে বাতিল কৰা হয়। কিন্তু ভৱিষ্যত নিধিত জমা হোৱা পুঁজিৰ পৰা শিক্ষক সকলক ধাৰ দিয়াৰ ব্যৱস্থা অব্যাহত থাকে। বিভাগীয় বিধি অনুযায়ী ভৱিষ্যত নিধিত নিজৰ জমা দিয়া সমুদায় ধনৰ সৰ্বোচ্চ শতকৰা পঞ্চাশ ভাগ বা তিনি মাহৰ বেতনৰ টকা যিটোয়ে কম হয় সেইমতে ধাৰ দিয়াৰ ব্যৱস্থা কৰা হয় আৰু অৱসৰপ্ৰাপ্ত শিক্ষকসকলৰ ক্ষেত্ৰত নিজৰ জমা দিয়া সমুদায় টকা আদায় দিয়াৰ ব্যৱস্থা কৰা হয়। চৰকাৰীকৰণৰ আগতে অৱসৰ লোৱা শিক্ষকক ভৱিষ্যত নিধিত জমা হোৱা সমুদায় ধন (বোৰ্ডৰ অংশ সহ) আদায় দিয়াৰ ব্যৱস্থা কৰা হৈছে। তাৰোপৰি চৰকাৰীকৰণৰ পিচত শিক্ষকসকলে পেন্সন পালে নাইবা আগৰ দৰে ভৱিষ্যত নিধিৰ ব্যৱস্থাকে মানি চলিব তাৰ সন্মতি সাপেক্ষে সন্মতি প্ৰ-পত্ৰ (অপচন ফৰ্ম) পূৰ কৰাৰ ব্যৱস্থা কৰা হৈছে আৰু সেইমতে চৈধ্যটা উপ—পৰিদৰ্শকৰ কাৰ্য্যালয়ৰ পৰা অহা তালিকা ইতিমধ্যে চৰকাৰক দাখিল কৰা হৈছে। কিন্তু এই ক্ষেত্ৰত দেখা যায় শিক্ষকসকলৰ সহাৰি ক্ষীণ। আমাক জনোৱা মতে চৰকাৰীকৰণৰ শিক্ষক সকলে ভৱিষ্যত তেওঁলোকৰ চাকৰিৰ বিধি-ব্যৱস্থা নজনা পৰ্য্যন্ত এই বিষয়ত শিক্ষক সংস্থা বিলাকে স্পষ্ট সন্মতি জনোৱাত অসন্মত।

৪। পেন্সন দিয়াৰ ব্যৱস্থা ঃ চাকৰি চৰকাৰীকৰণ কৰাৰ পিচত শিক্ষকসকলে পেন্সন লবনে নাইবা আগৰ দৰে ভৱিষ্যত নিধিৰ ব্যৱস্থাকে মানি চলিব তাৰ সন্মতি সাপেক্ষে সন্মতি প্ৰ-পত্ৰ পূৰ কৰাৰ ব্যৱস্থা কৰা হৈছে। বৰ্তমান নিয়ম অনুসাৰে চৰকাৰৰ তলত দহ বছৰ চাকৰি নহলে পেন্সন পোৱাৰ ব্যৱস্থা নাই, কিন্তু এই ক্ষেত্ৰত বিশেষ ব্যৱস্থা কৰি নিয়মৰ সংশোধন কৰি দহ বছৰ চাকৰি নোহোৱাকৈ অৱসৰ লোৱা শিক্ষক সকলৰ ক্ষেত্ৰত আগৰ চাকৰি কাল অব্যাহত ৰাখি পেন্সন দিয়াৰ সিদ্ধান্ত কৰা হৈছে।

৫। জি-পি-এফ খোলাৰ ব্যৱস্থা ঃ শিক্ষকসকল বোৰ্ডৰ অধীনত থাকোতে চি-পি-এফ খোলাৰ ব্যৱস্থা আছিল। কিন্তু চৰকাৰীকৰণ কৰাৰ পিচত চি-পি-এফৰ ঠাইত জি-পি-এফ খোলাৰ ব্যৱস্থা কৰা হৈছে।

*Speech not corrected.

৬। চার্জ এলাউন্স ঃ শিক্ষা বোর্ড'ৰ তলত থকা কালছোৱাত শিক্ষকসকলক বৰ্দ্ধিত হাৰত তেনে কোনো চাৰ্জ এলাউন্স দিয়া হোৱা নাছিল। কিন্তু তেওঁলোকৰ চাকৰি চৰকাৰীকৰণ কৰাৰ পিচৰ পৰা পে-কমিচনৰ অনুমোদন ক্ৰমে বৰ্দ্ধিত হাৰত চাৰ্জ এলাউন্স দি থকা হৈছে, তদুপৰি ১৯৭৩ চনৰ পহিলা জানুৱাৰীৰ পৰা ৪-৯-৭৫ তাৰিখলৈকে এই কালছোৱাৰ বাবেও বৰ্দ্ধিত হাৰত চাৰ্জ এলাউন্স দিয়া হৈছে।

আৰু মাননীয় সদস্য গৰাকীয়ে নিয়োগ সম্বন্ধে যিটো কথা কৈছে সেই কথাটো হ'ল ঃ

*শ্ৰীপ্ৰমোদ চন্দ্ৰ গগৈ ঃ উপাধ্যক্ষ ডাঙৰীয়া, মই এটা স্পষ্টীকৰণ বিচাৰিছো। চৰকাৰী নিয়মমতে দহ বছৰ পূৰ হোৱা শিক্ষকসকল পেন্সন পোৱাৰ যোগ্য হব নে? যিসকলৰ ক্ষেত্ৰত সেই নিয়ম প্ৰযোজ্য নহয় তেনে ক্ষেত্ৰত অলপ শিথিল কৰি হলে পেন্সন দিয়াৰ ব্যৱস্থা কৰিব লাগে। আৰু যি সকলৰ চাকৰি কাল পঁচপন্ন বছৰ কৰা হ'ল সেই সকলে পেন্সন পোৱাৰ যোগ্য হব নে নহয় মুখ্যমন্ত্ৰী মহোদয়ৰ পৰা জানিব বিচাৰিছো।

শ্ৰীশৰত চন্দ্ৰ সিংহ (মুখ্যমন্ত্ৰী) ঃ এতিয়ালৈকে নাই। টানি টানি কিমানলৈ য্যব কৰ নোৱাৰো। সেই কাৰণে যি ঠাইত সিদ্ধান্ত লোৱা হয় তাৰ পৰাই কৰা হব।

শ্ৰীমৌলানা আব্দুল জলিল চৌধুৰী ঃ এই কপিটো অত্যন্ত দৰকাৰী, এই ষ্টেটমেণ্টৰ কপি এক একটা মাননীয় সদস্যবৃন্দকে দেওৱা যায় কি?

শ্ৰীশৰত চন্দ্ৰ সিংহ (মুখ্যমন্ত্ৰী) ঃ নিশ্চয়ই।

শ্ৰীপ্ৰেমধৰ বৰা ঃ পঁচপন্ন বছৰ কাৰ্য্যকাল কৰাৰ কাৰণে কমাই দিয়া কাৰণে কিছুমান ৰিটায়াৰ হব লগীয়া হল সোনকালে। তেওঁলোকক লাম্প চাম কিবা এটা দিয়াৰ কথা আছিল। এই কথাটো চাহ-মেলতো এদিন আলোচনা কৰা হৈছিল। বেছি শিক্ষক নাই। তিনি বছৰ কমোৱাৰ কাৰণে তেওঁলোকে নোপোৱা হ'ল। তেওঁলোক বুঢ়া মানুহ। তেওঁলোকে আজীৱন ল'ৰা-ছোৱালী পঢ়াই পঢ়াই জীৱন পাত কৰিলে। আমাৰ ইয়াতো তেখেতসকলে পঢ়োৱা বহুতেই এম-এল-এ, মিনিষ্টাৰ হৈ আছে তেওঁলোকৰ কথাটো চাব পাৰিলে ভাল হয়।

শ্ৰীশৰত চন্দ্ৰ সিংহ (মুখ্যমন্ত্ৰী) ঃ এইটো পৰীক্ষা কৰি চাইহে কব পৰা হব।

*Speech not corrected.

STATEMENT BY MINISTER

Dr. Lutfur Rahman (Minister): Mr. Dy. Speaker, Sir, in course of replying a shortnotice question regarding cattle death at Amtola village in Hojai, I assured the House that I shall make a statement in this regard. Accordingly I propose to furnish some details on the incident.

As a routine measure of protecting the cattle against Rinderpest in Monsoon season, 172 nos of cattle were vaccinated with Freeze Dried Goat Tissue Rinderpest Vaccine by Sri Bijoy Krishna Paul, VFA and Shri Bonod Hazarika, Stockman under supervision of Rs. T. K. Hazarika, VAS on 25-3-77 from 10 a. m. at Amtola village in Hojai. The next day at about 10 a. m. the VAS Hojai got a message that one calf was suffering and some more appeared sick. Dr. Hazarika told the villagers that there was no cause for worry as after vaccination such reactions are usually noticed.

At 2 p. m. on the same day (26-3-77) some people of Amtola village reported that 14 heads of cattle died and some more cattle were lying sick. Dr. Hazarika immediately left for the village with the VFA to examine the suffering cattle. He wanted to come back to Hojai for taking medicine etc. but the people of the locality did not allow him to leave till 8 p. m.

At 9 p. m. Dr. Hazarika was allowed to come back to Hojai. On receipt of information at 11 p. m. through Sri B. Hazarika, stockman the District A H & Vety. officer, Nowgong left for Hojai and Amtola village with necessary medicine on 27-3-77 in the morning. All the doctors treated the sick animals with anti-biotic Teracyclinehydrocloride and other suitable medicine.

By then 48 cattle died and 3 remained seriously ill. The total No. of animals falling sick was 128. Three more died, 77 nos of cattle survived as a result of treatment.

Obviously some more lives could have been saved, had the VAS not been confined wrongfully.

On receipt of telephonic call on 28-3-77 from District Veterinary Officer, Nowgong, the Director of A H & Vety. department deputed the Dy. Director of A H & Vety. Department (BP) and the Dy. Director of A H & Vety. Deptt (AHC) to proceed to Nowgong to enquire and investigate into the sudden death of the cattle.

Dr. T. B. Dutta, Dy. Director of A H & Vety. department (Quality Control) Biological Product section accompanied by Dr. M. L. Bhattacharjee, Disease Investigation Officer (AHC) left for Hojai via Nowgong. Dr. I Hussain, Dist. A H & Vety. officer, Nowgong also visited the village Amtola. Copies of reports submitted by the officer are placed in the table of the House.

Dr. M Ali, Dy. Director of A H & Vety. deptt. (BP) accompanied by Dr. B. Bora, Associate Professor (Microbiology) Assam Agriculture University and Dr. R. Shome, Assitant Director of A H & Vety. deptt (BP) also visited the place of occurence on 2-4-77 and submitted necessary reports copies of which are placed on the table of the House.

The various reports reveal that the cattle died not because of defective vaccine but because of infection of a fatal disease called Haemorrhagic Septicaemia (In Assamese this is commonly known as "Galphula").

The Symtoms of the disease are high rise of temperature, salivation, oedematous swelling of the dewlap leading

to death. Even healthy animals may contain such organism as healthy carriers. Any stress factors such as draught, scarcity of fodder, flood, vaccination etc. may accelerate the manifestation of the disease symtoms. The biological report, the bio-chemical analysis and cultural methods in the college of Veterinary Science Assam Agricultural University, Gauhati established the fact that the cattle died of the disease Hyemorahage Septicaemia (Report placed in the table of the House)

Under the circumstances this happening was just accidental. No doctor could be blamed for action done in good faith in course of his official duties and the doctors tried their best to save the lives of the animals.

Sri Shanti Ranjan Dasgupta : When the Minister replied, he did not say that Dr. Hazarika, or the VFA or SM was confined by the rural people. Rather the petitioners brought serious complaints against these two officers. This is a new thing and an after-thought. I still demand the matter should be thoroughly enquired by an Enquiry Committee or Petition Committee of this House. This is not at all satisfactory.

Dr. Lutfur Rahman (Minister) : I have already told in the detailed statement and there is nothing new exist.

Shri Santi Ranjan Dasgupta : Whether Government will pay compensation ?

শ্ৰীইদ্ৰিছ আলি ফকিৰ ঃ উপাধ্যক্ষ মহোদয়, মাননীয় সদস্য গৰাকীয়ে যিটো পৰামৰ্শ আগবঢ়াইছে মই সেইটোত একমত। মোৰ সমষ্টিত এনে দুৰ্ঘটনা বহুতো হৈছে। মন্ত্ৰী ডাঙৰীয়াই যিটো বিবৃতি দিছে আগৰ লগত সেই বিবৃতিৰ অমিল আছে যিহওক মানৱীয়তাৰ ফালৰ পৰা চিন্তা কৰি সেই দুখীয়া কৃষক সকলৰ হালৰ গৰু মৃত্যু হোৱাত তেওঁলোক নিৰুপায় হৈ পৰিছে। যি ডাক্তৰে

চিকিৎসা কৰি তেওঁলোকৰ হালৰ গৰু মাৰিছিল সেই সকলৰ তদন্ত কৰি যি বিবৃতি মন্ত্ৰী ডাঙৰীয়াই পৰিপাটিকৈ সদনত দিব বিচাৰিছে তাত আমি আৰু সদনৰ আন সদস্যও সন্তুষ্ট হব পৰা নাই। গতিকে সেই খেতিয়ক সকলে হালৰ গৰু কিনি যাতে সময়ত খেতি কৰিব পাৰে তাৰ এটা বিবৃতি এই সদনত মন্ত্ৰী মহোদয়ে দিব লাগে।

শ্ৰীশৰৎ চন্দ্ৰ সিংহ (মুখ্যমন্ত্ৰী): উপাধ্যক্ষ মহোদয়, আজি আমি ইয়াত তৰ্ক কৰি থাকিলে আমাৰ খেতিয়ক সকলৰ দুৰ্গতি নোহোৱা নহয়। যি সকল ক্ষতিগ্ৰস্ত হৈছে সেই সকলক সহায় হিচাবে কিছু টকা দিয়াৰ ব্যৱস্থা চৰকাৰে বিবেচনা কৰিব।

ELECTION OF MEMBERS TO DIBRUGARH UNIVERSITY COURT

Mr. Deputy Speaker : Item No. 5

Shri Sarat Ch. Sinha, (Chief Minister) : Sir, I beg to move that "This Assembly proceed hereby to elect 5 (five) Members of the Assam Legislative Assembly from amongst themselves to be the members of the Dibrugarh University Court under Section 15 (I) (xvi) of the Dibrugarh University Act, 1955 (as amended till date). The vacancies have arisen due to expiry of terms of members elected earlier on 31st March, 1977 under Section 37 of the Dibrugarh University Act, 1955 (as amended)".

Mr. Deputy Speaker : The motion is put and the motion is passed. Now Item No. 6

Shri Dulal Chandra Khound and Shri Giasuddin Ahmed are absent.

So the House is adjourned till 10 A. M. on 4-5-77

ADJOURNMENT :

The House rose at 6-43 P. M. and stood adjourned till 10 A. M. on Wednesday, the 4th May, 1977

Dated, Dispur
The 2nd May, 1977

P. D. Barua
Secretary
Assam Legislative Assembly